

อิทธิพลของอำนาจต่อพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว : การศึกษาอิทธิพลการป้องปรามของการ
รับรู้การถูกตรวจสอบเป็นตัวแปรกำกับ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยา ไม่สังกัดภาควิชา/เทียบเท่า
คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2562
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

INFLUENCE OF POWER ON SELF-INTERESTED BEHAVIOR: THE DETERRENT EFFECT OF
PERCEIVED ACCOUNTABILITY AS A MODERATOR

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Psychology
Common Course
Faculty of Psychology
Chulalongkorn University
Academic Year 2019
Copyright of Chulalongkorn University

ดิณณ์ โปสุวรรณ : อิทธิพลของอำนาจต่อพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว : การศึกษาอิทธิพลการ
 ป้องปรามของการรับรู้การถูกตรวจสอบเป็นตัวแปรกำกับ . (INFLUENCE OF POWER ON SELF-
 INTERESTED BEHAVIOR: THE DETERRENT EFFECT OF PERCEIVED ACCOUNTABILITY AS A
 MODERATOR) อ.ที่ปรึกษาหลัก : ผศ. ดร.อภิชนา ไชยวุฒิกรณวานิช

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของอำนาจต่อพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวโดยมี
 การป้องปรามในรูปแบบของการรับรู้การถูกตรวจสอบเป็นตัวแปรกำกับ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือนิสิตปริญญาตรี
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำนวน 102 คน การวิจัยครั้งนี้มีการเก็บข้อมูลทั้งสิ้นสองระยะ ในระยะแรกเป็นการเก็บ
 ข้อมูลจากแบบสอบถามทั่วไปและมาตรวจวัดอัตลักษณ์ทางศีลธรรมทางเว็บไซต์ Google forms ผู้วิจัยทำการจัด
 กลุ่มตัวอย่างโดยใช้คะแนนอัตลักษณ์ทางศีลธรรมเป็นเกณฑ์เข้าสู่หนึ่งในหกเงื่อนไข ได้แก่ อำนาจสูงและไม่มีการ
 รับรู้การถูกตรวจสอบ อำนาจสูงและการรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำ อำนาจสูงและการรับรู้การถูกตรวจสอบสูง
 อำนาจต่ำและไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบ อำนาจต่ำและการรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำ อำนาจต่ำและการรับรู้
 การถูกตรวจสอบสูง เพื่อเป็นการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนให้มีค่าเฉลี่ยคะแนนอัตลักษณ์ทางศีลธรรมไม่แตกต่าง
 กันสำหรับการทำกิจกรรมวัดพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว ในสองสัปดาห์ให้หลัง

ผลการวิจัยพบว่า ผู้เข้าร่วมการวิจัยที่ได้รับมอบหมายเป็นหัวหน้าทีมมีการรับรู้อำนาจของตนเองสูง
 กว่าผู้เข้าร่วมการวิจัยที่ได้รับมอบหมายเป็นลูกทีม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตามพบว่า ผู้เข้าร่วมการ
 วิจัยในเงื่อนไขการรับรู้การถูกตรวจสอบสูง การรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำ และไม่มีมีการรับรู้การถูกตรวจสอบมีการ
 รับรู้การถูกตรวจสอบไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลไม่พบปฏิสัมพันธ์
 ระหว่างอำนาจและการรับรู้การถูกตรวจสอบต่อพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ
 ทั้งอำนาจกับการรับรู้การถูกตรวจสอบไม่มีอิทธิพลหลักต่อพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวอย่างมีนัยสำคัญทาง
 สถิติ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 CHULALONGKORN UNIVERSITY

สาขาวิชา จิตวิทยา
 ปีการศึกษา 2562

ลายมือชื่อนิสิต .....
 ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก .....

5977642938 : MAJOR PSYCHOLOGY

KEYWORD: POWER, SELF-INTERESTED, ACCOUNTABILITY

Tin Bosuvarn : INFLUENCE OF POWER ON SELF-INTERESTED BEHAVIOR: THE
 DETERRENT EFFECT OF PERCEIVED ACCOUNTABILITY AS A MODERATOR. Advisor: Asst.
 Prof. Apitchaya Chaiwutikornwanich, Ph.D.

The purpose of this research was to investigate the influence of power on self-interested behavior and the moderating role of perceived accountability. One hundred and two Chulalongkorn University undergraduates were asked to answer a questionnaire via Google forms to assess their moral identity as a control variable. After two weeks, they were assigned to different power-perceived accountability conditions by using moral identity as matched groups factorial design to ensure nonsignificant difference between the moral identity scores in each condition. Later, the participants were tasked to complete a series of questionnaires and a group activity to measure their self-interested behavior.

The study revealed that participants in the high power condition felt significantly more powerful than participants in the low power condition. There was no significant difference in perceived accountability between participants in the high perceived accountability condition, the low perceived accountability condition, and no perceived accountability condition. There was no significant interaction between the effects of power and perceived accountability on self-interested behavior. Moreover, the results showed that there was no significant main effect of power and perceived accountability.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 CHULALONGKORN UNIVERSITY

Field of Study: Psychology

Student's Signature .....

Academic Year: 2019

Advisor's Signature .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สามารถสำเร็จลุล่วงได้ด้วย การสนับสนุนและความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิษฐา ไชยวุฒิกรณวานิช ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งคอยให้ความรู้ คำแนะนำ กำลังใจ และความเข้าใจมาโดยตลอด ทำให้ผู้วิจัยสามารถก้าวข้ามอุปสรรคทั้งหลายจนมาถึงจุดนี้ได้ จึงกราบขอบพระคุณอาจารย์มา ณ ที่นี้

กราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.ประพิมพา จรัสรัตนกุล อาจารย์ ดร.กฤษณ์ อริยะพุทธิพงศ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล ผู้ร่วมกันเป็นคณะกรรมการสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์ของผู้วิจัย ที่ได้ให้ความรู้ คำแนะนำ และแนวทางอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงวิทยานิพนธ์เล่มนี้ จนมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอบพระคุณ คุณวัลลภ สีหเดชวิระ คุณรวีดา ระย้านิล คุณโกศล สังขดิษฐ์ คุณศักดา ตีมูล และเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่คอยให้คำแนะนำ และช่วยประสานงานเรื่องต่าง ๆ ให้แก่ผู้วิจัยอยู่เสมอ

ขอบคุณเพื่อน ๆ และเพื่อนร่วมรุ่นจิตวิทยาสังคม ผู้คอยเป็นกำลังใจ ให้คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือทั้งด้านการเรียนและการจัดทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณครอบครัวของผู้วิจัย ที่คอยเป็นแรงสนับสนุนผลักดัน และคอยอยู่เคียงข้างร่วมทุกข์ร่วมสุขด้วยกันเสมอมาตั้งแต่แรกเริ่มของชีวิตจนถึง ณ จุดนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฌ
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 วิธีดำเนินการวิจัย	18
บทที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
บทที่ 4 อภิปรายผลการวิจัย.....	50
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	53
บรรณานุกรม.....	58
ภาคผนวก ก เอกสาร และแบบสอบถามบน Google Forms.....	64
ภาคผนวก ข เอกสาร และแบบสอบถามในการทดลอง.....	66
ประวัติผู้เขียน.....	76

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงกับคะแนนรวมอื่น ๆ ของมาตรวัด อัตลักษณ์ทางศีลธรรม	22
ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงกับคะแนนรวมอื่น ๆ ของมาตรวัดการตอบให้คู่มือทางสังคมฉบับสั้น	24
ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงของมาตรวัดการจัดกระทำอำนาจ	25
ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงของมาตรวัดการจัดกระทำการรับรู้การถูกตรวจสอบ	26
ตารางที่ 5 จำนวนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ อายุ คณะที่ศึกษา ชั้นปี และเงื่อนไขการทดลอง	42
ตารางที่ 6 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของแต่ละเงื่อนไขอำนาจ	44
ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการจัดกระทำเงื่อนไขอำนาจ	44
ตารางที่ 8 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของแต่ละเงื่อนไขการรับรู้การถูกตรวจสอบ	45
ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการจัดกระทำเงื่อนไขการรับรู้การถูกตรวจสอบ	45
ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนอัตลักษณ์ทางศีลธรรมในแต่ละเงื่อนไข	46
ตารางที่ 11 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนอัตลักษณ์ทางศีลธรรมในแต่ละเงื่อนไข	46
ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนอัตลักษณ์ทางศีลธรรมในแต่ละเงื่อนไข	46
ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวในแต่ละเงื่อนไข	47

ตารางที่ 14 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวในแต่ละเงื่อนไข	48
ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวตามตัวแปรอำนาจ และการรับรู้การถูกตรวจสอบ.....	48
ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวตามตัวแปรอำนาจ และการรับรู้การถูกตรวจสอบ โดยมีอัตลักษณ์ทางศีลธรรมเป็นตัวแปรร่วม	49

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 การแบ่งกลุ่มระหว่างตัวแปรอำนาจ และการรับรู้การถูกตรวจสอบ..... 17

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญ

ย้อนกลับไปตั้งแต่ยุคอดีตกาล เมื่อมนุษย์เริ่มจับกลุ่มเข้ามาอาศัยอยู่ร่วมกันจนเกิดเป็นสังคมครั้งแรก ด้วยระบบสังคมซึ่งยังไม่มี ความซับซ้อน มนุษย์ผู้มีพลังกำลังและความอดทนเหนือมนุษย์คนอื่น ๆ จึงย่อมที่จะมีอำนาจ (Power) มากที่สุด และเป็นที่น่าอนว่ามนุษย์ผู้มีอำนาจเหนือมนุษย์คนอื่น ก็ย่อมที่จะใช้อำนาจดังกล่าวเพื่อความอยู่รอดของตนเองเป็นหลัก แต่เมื่อระยะเวลาผ่านไป สังคมมนุษย์ได้มีพัฒนาการไปมากกว่าเดิม อาทิ การแลกเปลี่ยนสินค้าหรือเงินตรา การถือครองทรัพย์สิน การแต่งตั้งผู้นำ และอื่น ๆ พัฒนาการเหล่านี้ล้วนส่งผลให้รูปแบบของสังคมมนุษย์นั้นมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ อำนาจรูปแบบใหม่ ๆ จึงได้ถือกำเนิดขึ้นมาจากรากฐานทางปัจจัยหรือความจำเป็นต่าง ๆ ที่สังคมมีเพิ่มขึ้นมา อย่างไรก็ตาม แม้ว่าสังคมมนุษย์จะมีความซับซ้อนมากกว่าเมื่อครั้งอดีตกาล แต่การใช้อำนาจของมนุษย์นั้นก็ยังคงมีลักษณะไม่ต่างไปจากเดิม นั่นคือ มนุษย์ผู้มีอำนาจเหนือมนุษย์คนอื่น ๆ ย่อมมักที่จะใช้อำนาจดังกล่าวเพื่อผลประโยชน์ของตนเองเสมอมา

อำนาจนั้นเป็นหนึ่งในเรื่องที่ถูกศึกษาตั้งแต่ครั้งในอดีต โดยอมตะวาจาของ John Emerich Edward Dalberg Acton (1834 - 1902) ที่ว่า “Power tends to corrupt and absolute power corrupts absolutely, great men are almost be bad men.” หรือ “อำนาจมักนำไปสู่การฉ้อฉล อำนาจที่มากล้นย่อมนำไปสู่การฉ้อฉลอันแน่นอน บุคคลผู้ยิ่งใหญ่เกือบทุกคนจึงกลายเป็นคนชั่วร้ายไปในที่สุด” เป็นการสรุปภาพรวมของข้อค้นพบจากการศึกษาเรื่องอำนาจตั้งแต่แรกเริ่มได้เป็นอย่างดี กล่าวคือ อำนาจมักจะส่งผลต่อตัวผู้ถืออำนาจให้เกิดความเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรม ความคิด และความรู้สึกไปในทิศทางที่เป็นลบ ซึ่งในหลาย ๆ ครั้งตลอดช่วงประวัติศาสตร์ของมนุษย์ก็เป็นสิ่งที่ช่วยยืนยันคำกล่าวนั้นได้เป็นอย่างดี ผู้มีอำนาจมักใช้อำนาจของตนแสวงหาความยิ่งใหญ่หรือความมั่งคั่งอย่างไม่ลดละ โดยไม่ให้ความสำคัญว่าจะส่งผลกระทบต่อใคร และอย่างไรบ้าง ด้วยความที่สังคมของมนุษย์นั้นไม่สามารถจะแยกเรื่องของอำนาจออกไปได้อย่างสมบูรณ์ การศึกษาในเรื่องอำนาจจึงเกิดขึ้นควบคู่ไปพร้อมกับความพยายามที่จะควบคุมอิทธิพลทางลบของอำนาจที่ตามมา

ในขณะที่การศึกษาทางจิตวิทยาเรื่องอำนาจเมื่อไม่กี่ปีที่ผ่านมาได้เกิดความเข้าใจมากขึ้นเรื่องกลไกการทำงานของตัวแปรที่เกี่ยวข้องก่อนจะนำไปสู่การเกิดพฤติกรรม และยังรวมถึงการค้นพบตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งสามารถเข้าไปกำกับเพื่อลดพฤติกรรมในลักษณะดังกล่าวได้ด้วย แต่กระนั้นกลับพบว่า พฤติกรรมของผู้มีอำนาจจำนวนมากยังคงแทบไม่มีความเปลี่ยนแปลงจากเมื่อในอดีตเท่าใดนัก

ไม่ว่าจะเป็นเรื่องปัญหาทางการเมืองรวมไปถึงการใช้อำนาจโดยมิชอบและไม่เป็นธรรมซึ่งยังคงสามารถพบเจอได้อยู่ในสังคมไทยตั้งแต่อดีตจวบจนถึงปัจจุบัน การทุจริตในตำแหน่งหน้าที่เป็นปัญหาหนึ่งซึ่งถูกกล่าวถึงกันในสังคมเป็นวงกว้าง จากการสรุปผลโดย Transparency International ประจำปี ค.ศ. 2018 ประเทศไทยถูกจัดให้อยู่อันดับที่ 99 จากทั้งหมด 180 ประเทศในเรื่องการรับรู้การทุจริต ซึ่งตกต่ำลงจากอันดับที่ 76 ในปี ค.ศ. 2015 อันดับที่ 101 ในปี ค.ศ. 2016 และอันดับที่ 96 ในปี ค.ศ. 2017 ขณะเดียวกันภาพรวมของประเทศอื่นก็ได้ได้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น โดยจากคะแนนความโปร่งใสเต็ม 100 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 43 คะแนน หลักฐานเหล่านี้จึงแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการเกิดปัญหาการทุจริตภายในองค์กรต่าง ๆ ของภาครัฐซึ่งแพร่กระจายไปทั่วโลกรวมทั้งเพียงแต่ในสังคมไทยแห่งนี้

ด้วยจำนวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอำนาจในประเทศไทยที่ยังมีค่อนข้างน้อย พร้อมกับสภาพของปัญหาการใช้อำนาจโดยมิชอบในองค์กรต่าง ๆ ซึ่งมีแนวโน้มว่าจะแย่งไปอีกในอนาคต ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ถึงเวลาอันควรแล้วที่จะต้องใช้ความรู้ที่มีอยู่เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเหล่านี้ในสังคมไทยให้หมดสิ้นไปโดยเร็วที่สุด

ปัญหาการวิจัย

การศึกษาในอดีตเรื่องอำนาจ (Power) มักให้ความสำคัญไปยังเรื่องที่มาของอำนาจ (French, Raven, & Cartwright, 1959) ผลกระทบต่อผู้มีอำนาจกับผู้อื่น (Georgeson & Harris, 1998; Keltner, Gruenfeld, & Anderson, 2003; Kipnis, 1972; Lammers & Stapel, 2011) และในระยะหลังงานศึกษาจึงได้เปลี่ยนไปเน้นเรื่องตัวแปรซึ่งมีความสามารถในการควบคุมอิทธิพลของอำนาจ (DeCelles, DeRue, Margolis, & Ceranic, 2012; Jurkiewicz & Brown, 2000; Rus, van Knippenberg, & Wisse, 2012) อย่างไรก็ตาม ข้อค้นพบส่วนมากในงานวิจัยระยะหลังนี้ได้ชี้ไปยังเรื่องของความแตกต่างทางบุคลิกภาพในแต่ละบุคคลซึ่งเปลี่ยนแปลงและควบคุมได้ยาก จึงทำให้ข้อค้นพบเหล่านี้ยังมีอาจถูกนำไปปรับใช้เพื่อควบคุมพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากอิทธิพลของการมีอำนาจในสภาพความเป็นจริงได้อย่างสมบูรณ์เท่าใดนัก

หนึ่งในแนวคิดที่ได้รับพิสูจน์แล้วว่า สามารถควบคุมพฤติกรรมของผู้คนให้อยู่ในกรอบของสังคม หรือป้องกันการเกิดขึ้นของพฤติกรรมเบี่ยงเบนต่าง ๆ (Dezhbakhsh & Rubin, 2011; Dezhbakhsh, Rubin, & Shepherd, 2003; Dezhbakhsh & Shepherd, 2006; Nagin, 2013) นั่นก็คือทฤษฎีการป้องปราม (Theory of Deterrence) ทฤษฎีการป้องปรามเป็นทฤษฎีที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางในการศึกษาทางด้านอาชญาวิทยาและทางนิติศาสตร์ แนวคิดหลักของทฤษฎีการป้องปรามมีอยู่ว่า ก่อนจะมีการกระทำความผิด บุคคลจะประเมินถึงผลดีที่ได้รับอันเป็นได้ทั้งในรูปธรรม

และในนามธรรมเปรียบเทียบกับผลเสียหรือความเสี่ยงซึ่งอาจจะตามมา (Braithwaite, 1989) จึงเป็นแนวคิดพื้นฐานของการมีกฎหมายและบทลงโทษเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดรูปแบบต่าง ๆ เกิดขึ้นในสังคม โดยการกำหนดความรุนแรงของบทลงโทษไปตามลักษณะของการกระทำความผิด พร้อมกับมีกระบวนการเอาผิดผู้ก่อเหตุในลักษณะซึ่งบุคคลทั่วไปสามารถรับรู้และเข้าถึงได้เพื่อเป็นกรณีศึกษาแก่เป็นการป้องกันมิให้ผู้ใดกล้ากระทำความผิดรูปแบบเช่นเดียวกันอีกในอนาคต

อย่างไรก็ตาม ทฤษฎีการป้องปรามในรูปแบบเช่นเดียวกับการใช้กฎหมายนั้นยังคงมีลักษณะที่ขาดความยืดหยุ่น เนื่องจากมีความจำเป็นที่จะต้องมีการระบุรูปแบบการกระทำความผิดควบคู่ไปกับการระบุบทลงโทษอย่างชัดเจน ผลที่ตามมาจึงทำให้พฤติกรรมบางรูปแบบซึ่งขัดต่อกรอบของสังคมหรือเป็นการเอาเปรียบผู้อื่นนั้นไม่สามารถถือได้ว่าเป็นการกระทำความผิดในทางกฎหมาย เนื่องจากกฎหมายยังมิได้มีการระบุบทลงโทษเอาไว้แต่อย่างใด ทฤษฎีการป้องปรามในลักษณะนี้จึงยังไม่เหมาะสมในการควบคุมพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว (Self-Interested Behavior) อันเป็นพฤติกรรมที่มีรูปแบบหลากหลายและไม่มีความตายตัวเสมอไป จนเป็นการยากที่กฎหมายหรือกฎหมายในองค์กรจะสามารถเอาผิดได้

งานศึกษาของ Rus และคณะในปี ค.ศ. 2012 ค้นพบว่า บุคคลที่มีอำนาจนั้นมีพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวในระดับซึ่งต่ำลง เมื่อบุคคลมีการคาดการณ์ถึงการถูกตรวจสอบ (Accountability) ถึงเหตุผลและที่มาของการตัดสินใจต่าง ๆ โดยพร้อมกันนั้นลักษณะของการถูกตรวจสอบมีความยืดหยุ่นสูงกว่ารูปแบบของกฎหมาย ทั้งในแง่การระบุความผิดและการระบุบทลงโทษ จึงสามารถถูกนำไปใช้ในการควบคุมพฤติกรรมซึ่งขัดต่อกรอบของสังคมได้หลากหลายรูปแบบมากกว่า งานวิจัยชิ้นดังกล่าวจึงมีบทบาทสำคัญอันเป็นแนวทางต่อการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งพยายามจะหาทางพัฒนาและปรับปรุงเทคนิคการป้องปรามในรูปแบบเดิมที่ยังขาดความยืดหยุ่นในสถานการณ์บางประเภทให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นสำหรับบริบทภายในองค์กร

วัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้จึงเป็นการศึกษาความเป็นไปได้ที่จะประยุกต์ใช้ความรู้จากทฤษฎีการป้องปรามเข้ากับการคาดการณ์ถึงการถูกตรวจสอบในการกำกับกำกับการส่งอิทธิพลของอำนาจไปยังพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการนำไปปรับใช้ตามสภาพความเป็นจริงภายในองค์กรต่อไป

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดว่าด้วยอำนาจ

อำนาจ (Power) เป็นลักษณะทางธรรมชาติซึ่งเกิดขึ้นเมื่อสิ่งมีชีวิตอาศัยอยู่รวมกันเป็นกลุ่มหรือสังคม (Russell, 1938) โดยผู้ที่ได้ศึกษาเรื่องอำนาจต่างก็ได้มีการตีความหมายไว้แตกต่างกันไป อาทิ อำนาจคือการที่บุคคลมีอิทธิพลต่อบุคคลอื่นแม้ว่าบุคคลอื่นนั้นจะไม่ต้องการก็ตาม (Dahl, 1957) หรือศักยภาพที่บุคคลจะควบคุมการตัดสินใจและการกระทำของบุคคลอื่น (Freeman, 1997) ซึ่งหากลองนำไปเปรียบเทียบกับความหมายของอำนาจในพจนานุกรมของมหาวิทยาลัยอ็อกซ์ฟอร์ด จะพบว่ามี ความหมายใกล้เคียงกับความหมายที่ว่า “ความสามารถหรือศักยภาพที่ควบคุมหรือมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลอื่นหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ” (The capacity or ability to direct or influence the behavior of others or the course of events.) ซึ่งทั้งสามความหมายมีรูปแบบที่ค่อนข้างสอดคล้องกัน

เพราะฉะนั้นเมื่อกล่าวโดยภาพรวมแล้ว อำนาจนั้นคือศักยภาพหรือความสามารถที่จะมีอิทธิพลหรือควบคุมพฤติกรรมของบุคคลหรือควบคุมเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นไปในลักษณะของอำนาจทางสังคม (Social Power)

แม้ว่าการเกิดขึ้นของอำนาจจะเป็นเรื่องตามธรรมชาติในสังคมของสิ่งมีชีวิตทุกชนิด แต่ก็มีได้หมายความว่าอำนาจนั้นจะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ด้วยตัวของมันเอง การเกิดขึ้นของอำนาจสามารถถูกอธิบายได้ด้วยแนวคิดของ French และคณะ (1959) ซึ่งเสนอว่า ฐานของอำนาจนั้นมีอยู่ด้วยกันทั้งหมด 6 รูปแบบได้แก่

1. อำนาจในการให้รางวัล (Reward Power) กล่าวคือ เป็นอำนาจซึ่งเกิดขึ้นจากการที่ผู้ถืออำนาจมีความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรที่บุคคลอื่นจะได้รับ ฐานอำนาจนี้จึงเชื่อมโยงเกี่ยวกับเรื่องการครอบครองทรัพยากรมากกว่าคนอื่น และมีความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรดังกล่าวให้คนอื่นได้มากหรือน้อยตามที่ต้องการ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือ การที่ผู้บริหารในองค์กรสามารถปรับค่าจ้างพนักงานได้ตามที่ต้องการ
2. อำนาจในการบังคับ (Coercive Power) กล่าวคือ อำนาจซึ่งเกิดขึ้นจากความสามารถของผู้ถืออำนาจที่จะใช้ การลงโทษ (Punishment) และการข่มขู่ (Threat) ต่อบุคคลอื่น เพื่อให้เกิดพฤติกรรมตามที่ตนต้องการ ตัวอย่างในระดับองค์กรซึ่งเห็นกันได้บ่อยครั้งคือ ผู้บริหารขู่ที่จะลดค่าจ้างหรือไล่พนักงานออกหากไม่ยอมทำตามคำสั่ง

3. อำนาจที่มาจากความชอบธรรม (Legitimate Power) กล่าวคือ อำนาจซึ่งได้มาจากการยอมรับร่วมกันของสมาชิกในสังคม โดยสังคมเป็นผู้กำหนดว่า ใครสมควรที่จะเป็นผู้ถืออำนาจ และสมาชิกในสังคมต้องเชื่อฟัง แสดงให้เห็นว่าฐานอำนาจนี้จะเกิดขึ้นมาได้ก็ต่อเมื่อสมาชิกในสังคมสามารถสร้างข้อตกลงที่มีร่วมกันได้ การเชื่อฟังจึงเกิดขึ้นในรูปแบบของความสมัครใจมากกว่าความต้องการรางวัลหรือกลัวการถูกลงโทษ ตัวอย่างคือ ผู้เข้าร่วมการประชุมทางการเมืองเชื่อฟังแกนนำในการเดินขบวนประท้วง หรือในอีกแง่หนึ่งคืออำนาจที่มาพร้อมกับตำแหน่ง บทบาท และความรับผิดชอบของผู้ถืออำนาจซึ่งสังคมให้การยอมรับ เช่น ตำรวจจราจรมีอำนาจโดยชอบธรรมที่จะขอตรวจดูใบขับขี่ได้
4. อำนาจที่มาจากการอ้างอิง (Referent Power) ฐานอำนาจในส่วนนี้เกิดขึ้นมาจากการเป็นที่ชื่นชอบหรือเป็นที่เคารพรักของสมาชิกในสังคม ผู้ถืออำนาจในรูปแบบเช่นนี้จึงมักมีลักษณะเป็นศูนย์กลางของสังคมนั้น ๆ และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับสมาชิกคนอื่น ๆ ในสังคมเดียวกัน จึงสามารถเชื่อมโยงได้ถึงเรื่องของแนวคิดเรื่องบารมีและเสน่ห์ส่วนบุคคล (Charisma) ของผู้ถืออำนาจ
5. อำนาจที่มาจากความเชี่ยวชาญ (Expert Power) กล่าวคือ อำนาจซึ่งเกิดจากการที่สังคมเชื่อว่าผู้ถืออำนาจมีความรู้ ความสามารถ หรือความชำนาญในเรื่องที่คนอื่นไม่มี ตัวอย่างได้แก่ คนไข้ที่เชื่อฟังแพทย์และพยาบาลซึ่งมีความรู้เรื่องอาการป่วยมากกว่า หรือแม้กระทั่งชาวบ้านซึ่งเชื่อฟังหมอผีเพราะเชื่อว่าหมอผีมีความเชี่ยวชาญในเรื่องสิ่งเร้นลับเหนือธรรมชาติมากกว่าตน ก็เข้าข่ายรูปแบบนี้เช่นเดียวกัน
6. อำนาจที่มาจากข้อมูลข่าวสาร (Information Power) กล่าวคือ อำนาจซึ่งมีที่มาจากศักยภาพของผู้ถืออำนาจในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารที่บุคคลอื่นไม่สามารถเข้าถึงได้ และยังรวมถึงความสามารถในการใช้เหตุผลเพื่อสร้างข้อโต้แย้งหรือโน้มน้าวผู้อื่น ฐานอำนาจส่วนนี้ไม่จำเป็นต้องมีความเชี่ยวชาญในด้านใด ๆ เพียงมีข้อมูลที่บุคคลอื่นไม่มีก็เกิดเป็นอำนาจในรูปแบบนี้ขึ้นมาได้ เช่น การรู้ความลับของคนอื่น เป็นต้น

จากแนวคิดนี้เองเราจึงเห็นได้ว่าอำนาจนั้นสามารถเกิดขึ้นได้จากฐานหลายรูปแบบ และในขณะเดียวกันก็มีได้หมายความว่าอำนาจของผู้ถืออำนาจจะมีต้นตอมาจากฐานอำนาจรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งเสมอไป แต่สามารถที่จะเกิดขึ้นมาจากหลาย ๆ ฐานอำนาจได้ในเวลาเดียวกัน

ความรู้สึกมีอำนาจ (Sense of Power) เป็นหนึ่งในกลไกสถานะทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้เรื่องการควบคุม ซึ่งส่งผลให้บุคคลมีแนวโน้มที่พฤติกรรม ความคิด และความรู้สึกเปลี่ยนแปลงไป (Galinsky, Gruenfeld, & Magee, 2003; Keltner et al., 2003) ซึ่งมักเกิดขึ้นเมื่อบุคคลมีอำนาจทางสังคมหรือก็คือ มีความไม่เสมอภาคกันในความสัมพันธ์ทางสังคมเรื่องการควบคุม

ทรัพยากรหรือผลลัพธ์อันมีค่า (Magee & Galinsky, 2008) แม้ว่าจะมีความแตกต่างกันอยู่จากอำนาจทางสังคมที่มีอยู่จริง แต่การศึกษาในอดีตก็ค้นพบว่า ความรู้สึกมีอำนาจคือส่วนสำคัญที่มีอิทธิพลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางด้านพฤติกรรม ความคิด และความรู้สึกของตัวบุคคล โดยที่ความรู้สึกมีอำนาจนั้นสามารถเกิดขึ้นได้โดยไม่จำเป็นต้องมีอำนาจทางสังคมจริง และการมีอำนาจทางสังคมไม่จำเป็นต้องเกิดความรู้สึกมีอำนาจตามมาก็ได้เช่นกัน ซึ่งจะขึ้นอยู่กับตัวแปรอื่น ๆ เช่น สถานะ (Status) ความชอบธรรม (Legitimacy) เป็นต้น (Galinsky et al., 2003; Galinsky, Rucker, & Magee, 2015) นอกจากนี้ยังพบว่า การกระตุ้นความรู้สึกมีอำนาจโดยการนึกถึงเหตุการณ์ในอดีต หรือการเสียมเรื่องอำนาจนั้นมิได้ให้ผลที่แตกต่างออกไปจากการมอบอำนาจการตัดสินใจหรืออำนาจการให้รางวัลแก่ตัวบุคคล (Chen, Lee-Chai, & Bargh, 2001; Dubois, Rucker, & Galinsky, 2010; Galinsky et al., 2003; Galinsky et al., 2015; Rucker, Dubois, & Galinsky, 2010) อย่างไรก็ตาม งานวิจัยโดย Lammers, Dubois, Rucker, และ Galinsky (2017) ชี้ว่า การใช้วิธีจัดกระทำตัวแปรอำนาจโดยการกระตุ้นความรู้สึกมีอำนาจต้องมีความชัดเจน เนื่องจากความยากง่ายในการเข้าถึงเข้าถึงข้อมูลในอดีต อาทิ การที่บุคคลขาดประสบการณ์ซึ่งตนมีอำนาจหรือไร้อำนาจ ยังสามารถส่งผลไปถึงกลไกการกระตุ้นความรู้สึกมีอำนาจของตัวบุคคล ในขณะที่การเสียมด้วยการทำกิจกรรมหาคำศัพท์ (Chen et al., 2001) ยังถูกนำไปใช้ในงานวิจัยอื่นเพียงไม่กี่ครั้ง จึงมีปัญหาด้านความมั่นใจในการจัดกระทำ

ในการวิจัยครั้งนี้จึงได้เลือกใช้วิธีการจัดกระทำตัวแปรอำนาจโดยให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยจินตนาการว่า ตนเองเป็นหัวหน้าทีมซึ่งมีความสามารถในการควบคุมความเป็นไปของทีมได้ตามที่ต้องการ หรือเป็นลูกทีมที่ต้องทำตามคำสั่งของหัวหน้าเท่านั้น ตามรูปแบบของงานศึกษาโดย Dubois และคณะ (2010) กับงานของ Rucker และคณะ (2010) ซึ่งเป็นการกระตุ้นสถานะความรู้สึกมีอำนาจแทนการมีอำนาจทางสังคมจริง พร้อมกับมีคำสั่งในการกระตุ้นที่ชัดเจนเพื่อมิให้เกิดความผิดพลาดจากตัวแปรแทรกซ้อนอื่น ๆ ซึ่งอาจเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง

แนวคิดว่าด้วยพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว

พฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว (Self-Interested Behavior) หากกล่าวถึงความหมายโดยพื้นฐาน คือ พฤติกรรมซึ่งมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง (De Dreu & Nauta, 2009; Einarsen, Aasland, & Skogstad, 2007; Gerbasi & Prentice, 2013) หรือในบางครั้ง คือ พฤติกรรมซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อส่วนรวมไปด้วยพร้อมกัน (Batson & Powell, 2003; DeCelles et al., 2012; Meglino & Korsgaard, 2004; Schwartz & Bardi, 2001) โดยพฤติกรรมเหล่านี้มิได้มีรูปแบบที่ตายตัวเสมอไป ซึ่งเป็นได้ทั้งการจัดสรรทรัพยากรที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง การ

รับความดีความชอบของผู้อื่น หรือแม้แต่การใส่ร้ายผู้อื่น เป็นต้น โดยพฤติกรรมในลักษณะเช่นนี้ บางครั้งก็ได้ถือว่เป็นความผิดทางกฎหมายแต่อย่างใด พฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวเป็นเรื่องที่มีการศึกษากันค่อนข้างมากในอดีต ทั้งทางด้านพฤติกรรมภายในองค์กร สังคม รวมไปถึงพฤติกรรมต่อต้านสังคม (Aquino, Lewis, & Bradfield, 1999; Aquino & Reed, 2002; Grant & Mayer, 2009; Grant & Wrzesniewski, 2010; Reed & Aquino, 2003; Reynolds & Ceranic, 2007) การสังเกตหรือตีความพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวในสภาพความเป็นจริงนั้นเป็นสิ่งที่สามารถทำได้โดยยาก เนื่องจากความหลากหลายของรูปแบบพฤติกรรมที่สามารถเกิดขึ้นได้ หรือบางสถานการณ์ซึ่งผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสิ่งที่อยู่ควบคู่กัน การแสดงพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวจึงสามารถถูกตีความไปได้ว่าเป็นไปเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม พร้อมกันนั้นในบางกรณีพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวบางรูปแบบก็ได้ถูกสังคมมองว่าเป็นการละเมิดต่อกรอบของสังคมแต่อย่างใด (Williams, 2014)

ในงานวิจัยครั้งนี้ได้เลือกใช้ความหมายพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวว่า พฤติกรรมซึ่งมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง (De Dreu & Nauta, 2009; Einarsen, Aasland, & Skogstad, 2007; Gerbasi & Prentice, 2013)

แนวคิดว่าด้วยการป้องปรามและการคาดการณ์ถึงการถูกตรวจสอบ

แนวคิดของทฤษฎีการป้องปราม (Theory of Deterrence) ซึ่งว่าด้วยการประเมินเปรียบเทียบผลดีผลเสียก่อนการกระทำความผิดของผู้ก่อเหตุ สามารถถูกสืบค้นย้อนหลังไปได้ถึงช่วงศตวรรษที่ 18 (Beccaria, 1764; Bentham, 1789) โดยเป็นแนวคิดซึ่งถือกำเนิดขึ้นเพื่อลดทอนการก่ออาชญากรรมไปพร้อมกับลดทอนความจำเป็นในการลงโทษผู้กระทำผิด โดยมุ่งเน้นไปยังการป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นตั้งแต่แรก อันมีหัวใจหลักของแนวคิดประกอบด้วย ความรุนแรง (Severity) ความแน่นอน (Certainty) และความฉับไว (Celerity) ของกระบวนการลงโทษทั้งหมด โดยส่วนซึ่งได้ให้ความสำคัญไว้ที่สุดคือ ความแน่นอน เนื่องจากความรุนแรงกับความฉับไวจะไม่มีประโยชน์ต่อการป้องปรามการก่อเหตุหากผู้ที่กระทำความผิดเชื่อว่า ตนเองมีความสามารถที่จะหนีรอดจากการถูกลงโทษ งานศึกษาของ Nagin (2013) ซึ่งมีการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องได้ยืนยันแนวคิดในส่วนนี้ โดยพบว่า ความแน่นอนในการถูกลงโทษนั้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าในการป้องปรามการก่ออาชญากรรมเมื่อเปรียบเทียบกับความรุนแรงของบทลงโทษ โดยในงานศึกษาชิ้นดังกล่าวได้เจาะจงในเรื่องประเด็นของความแน่นอนว่า ความแน่นอนซึ่งมีผลในด้านการป้องปรามอาชญากรรม คือ ความแน่นอนในส่วนของการถูกจับกุมหรือถูกจับได้ว่ามีการกระทำความผิดเกิดขึ้นมากกว่าที่จะเป็นในส่วนของความแน่นอนซึ่งผู้ก่อเหตุจะถูกตัดสินโทษ ซึ่งให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจจะ

สามารถป้องปรามการก่ออาชญากรรมในอนาคตได้ด้วยการเพิ่มการรับรู้ถึงความเป็นไปได้ว่าผู้กระทำความผิดย่อมจะถูกจับกุมและได้รับการลงโทษเสมอ จากทั้งหมดนี้ทฤษฎีการป้องปรามจึงได้แสดงให้เห็นถึงส่วนประกอบของทฤษฎีการตัดสินใจเลือกอย่างมีเหตุผล (Rational Choice Theory) และทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ซึ่งทำงานอยู่ร่วมกัน ทั้งในแง่ของการรับรู้และการประเมินผลตอบแทนกับความเสี่ยงของการกระทำความผิด (Akers, 1990) โดยสามารถอธิบายเป็นกระบวนการตัดสินใจก่อนการกระทำความผิดของผู้ก่อเหตุได้อย่างคร่าว ๆ ว่า ผู้ที่จะก่อเหตุมีการเปรียบเทียบผลดีกับผลเสียก่อนการก่อเหตุ ร่วมกับการประเมินความเสี่ยงของการถูกจับกุมและโดนลงโทษซึ่งเป็นไปตามหลักการของทฤษฎีการเลือกอย่างมีเหตุผล โดยพร้อมกันนั้นได้ศึกษาสิ่งที่เกิดขึ้นกับผู้ก่อเหตุคนอื่นซึ่งมีความผิดในรูปแบบเดียวกันว่า ถูกจับกุมหรือไม่ ถูกลงโทษอย่างไรอันเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational Learning) ตามหลักการของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมที่บุคคลจะสามารถเรียนรู้พฤติกรรมใหม่ ๆ หรือผลที่เกิดขึ้นจากการแสดงพฤติกรรมรูปแบบต่าง ๆ ผ่านการสังเกตตัวแบบซึ่งมีความคล้ายคลึงกับตนเอง เมื่อผู้ที่จะก่อเหตุพบว่าพฤติกรรมของตนที่กำลังจะทำนั้นมีตัวแบบซึ่งถูกลงโทษให้เห็น ก็จะเลี่ยงแสดงพฤติกรรมในรูปแบบเช่นเดียวกันเพื่อไม่ให้ตนเองต้องถูกลงโทษ จึงนำไปสู่การเกิดอาชญากรรมที่ต่ำลง ทั้งนี้ Nagin (2013) เชื่อว่าผู้ก่อเหตุจะให้ความสำคัญมากที่สุดไปยังเรื่องความเสี่ยงซึ่งตนจะถูกจับกุมเป็นส่วนสำคัญ จึงเชื่อว่าหากสามารถทำให้บุคคลมีการรับรู้ถึงความเสี่ยงของการถูกจับกุมที่สูงขึ้น บุคคลอาจจะมีพฤติกรรมซึ่งขัดต่อกรอบของสังคมหรือมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนในระดับที่ต่ำลง โดยมีจำเป็นต้องมีบทลงโทษซึ่งมีความรุนแรงหรือมีความชัดเจนแน่นอน อันเป็นลักษณะของการป้องปรามโดยกฎหมาย

การคาดการณ์ถึงการถูกตรวจสอบ (Accountability) ได้ถูกให้นิยามไว้ว่า เป็นความคาดหวังของบุคคลซึ่งมีการแสดงออกหรือไม่แสดงออกต่อการที่ตนเองอาจจะต้องชี้แจงถึงความเชื่อ ความรู้สึก และการกระทำของตนให้ผู้อื่นทราบ (Scott & Lyman, 1968; Semin & Manstead, 1983; Tetlock, 1992) โดยทั่วไปการคาดการณ์ถึงการถูกตรวจสอบมักจะถูกมองว่าเป็นตัวแปรซึ่งมีการทำงานในลักษณะเป็นหน่วยเดียว แต่การทบทวนวรรณกรรมของ Lerner และ Tetlock (1999) ชี้ให้เห็นว่า ในความเป็นจริงแล้วการตรวจสอบเป็นตัวแปรซึ่งมีการทำงานที่ซับซ้อน โดยการถูกตรวจสอบนั้นจะประกอบด้วยกลไกซึ่งทำงานเป็นขั้นตอน เริ่มต้นจากการมีอยู่ของบุคคลอื่น (Mere Presence of Another) การระบุตัว (Identifiability) การประเมิน (Evaluation) และการให้เหตุผล (Reason-Giving) โดยอธิบายได้ว่า บุคคลจะมีการรับรู้ว่ามีบุคคลอื่นที่คอยสอดส่องหรือสังเกตพฤติกรรมของตนอยู่ บุคคลจึงเชื่อว่าพฤติกรรมใด ๆ ที่ตนแสดงออกจะสามารถถูกโยงมาถึงตนเองได้ ซึ่งสิ่งที่ตนได้ทำไปนั้นจะถูกผู้อื่นประเมินตามบรรทัดฐานทางสังคม บุคคลจึงคาดการณ์ว่าจะต้องชี้แจงถึงสาเหตุและที่มาของพฤติกรรมที่ตนแสดงออกมาให้ผู้ประเมินได้ทราบ การคาดการณ์ถึงการถูก

ตรวจสอบส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมจากความเป็นไปได้ของผลกระทบในทางลบเมื่อผู้ประเมินไม่พึงพอใจต่อคำชี้แจงของผู้ถูกประเมิน อาทิ การถูกมองในแง่ลบ การสูญเสียความเป็นอยู่ในแบบเดิม การสูญเสียอิสรภาพ ไปจนถึงการสูญเสียชีวิต เป็นต้น (Stenning, 1995) ด้วยเหตุนี้เอง ความเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมที่เกิดขึ้นต่อตัวบุคคลจึงเป็นไปได้ในทิศทางเพื่อแสวงหาการยอมรับจากผู้ที่ทำกรประเมินอยู่ (Baumeister & Leary, 1995) โดยรูปแบบพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมาจะมีความสอดคล้องกับบรรทัดฐานทางสังคม ณ เวลาขณะนั้น บทบาทตัวบุคคลกับสภาพทางสังคมจึงเป็นส่วนสำคัญให้ผู้ถูกประเมินเลือกแสดงพฤติกรรมแตกต่างกันออกไปเพื่อให้ได้รับการยอมรับหรือได้รับการสนับสนุน โดยในกรณีที่เฉพาะเจาะจงการรับรู้ถึงการถูกตรวจสอบสามารถกระตุ้นให้บุคคลเกิดการใช้ความคิดอย่างเป็นระบบและรอบคอบมากยิ่งขึ้น โดยกรณีดังกล่าวจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลไม่ทราบมุมมองของผู้ประเมิน ผู้ประเมินมีความสนใจในเรื่องความแม่นยำในการตัดสินใจ ผู้ประเมินให้ความสำคัญต่อกระบวนการตัดสินใจมากกว่าผลลัพธ์ที่เฉพาะเจาะจง ผู้ประเมินมีความรู้ในเรื่องที่ตรวจสอบพอสมควร และผู้ประเมินมีเหตุผลอันสมควรที่จะสอบถามถึงเหตุผลในการตัดสินใจของผู้ถูกประเมิน (Lerner & Tetlock, 1999) โดยงานของ Rus และคณะในปี 2012 ได้ชี้แจงข้อดังกล่าวในการจัดกระทำการคาดการณ์ถึงการถูกตรวจสอบ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า เมื่อบุคคลที่มีอำนาจมากเกิดการคาดการณ์ถึงการถูกตรวจสอบ จะทำให้บุคคลลดพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวลง จนอยู่ในระดับซึ่งเทียบเท่าได้กับกลุ่มบุคคลซึ่งมีอำนาจน้อย Rus ชี้ว่าการที่บุคคลรับรู้ว่าจะถูกตรวจสอบได้ทำให้บุคคลเกิดการประมวลข้อมูลอย่างรอบคอบ (Tetlock, 1985) และมีการประเมินตนเองก่อนการตัดสินใจมากกว่ากลุ่มซึ่งไม่รับรู้ถึงการถูกตรวจสอบ อันเป็นผลให้บุคคลเกิดความแม่นยำในการตัดสินใจ มีความระแวดระวัง และมีความสามารถในการคิดวางแผนอย่างซับซ้อนมากยิ่งขึ้น (Ashton, 1992; Ford & Weldon, 1981; Rozelle & Baxter, 1981) ซึ่งรวมไปถึงการรับรู้มุมมองอื่น ๆ และมีความคาดหวังถึงการถูกโต้แย้งจากคนอื่น ๆ (Lerner & Tetlock, 1999; Tetlock, Skitka, & Boettger, 1989) การคาดการณ์ถึงการถูกตรวจสอบจึงได้รับการพิสูจน์ว่าสามารถใช้เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ส่วนตัวของบุคคลซึ่งอำนาจได้ โดยในที่นี้ผู้มีอำนาจสูงจำเป็นต้องสามารถที่จะอธิบายเหตุผลและที่มาที่ไปของการตัดสินใจตนเองต่อผู้อื่นได้อย่างสมเหตุสมผลเพื่อมิให้ตนเองได้รับผลทางลบที่อาจจะเกิดขึ้น จนนำไปสู่การลดพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวเพื่อให้สามารถตอบคำถามต่าง ๆ ได้ง่ายยิ่งขึ้นถึงแม้ว่างานวิจัยจะยังไม่มีเรื่องของบทลงโทษอื่น ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องก็ตาม ในทางกลับกันบุคคลซึ่งมีอำนาจต่ำจะมีได้รับผลจากการรับรู้ถึงการถูกตรวจสอบเนื่องจากการรับรู้ว่าจะต้องอธิบายเหตุผลของการตัดสินใจต่อผู้เป็นหัวหน้าอยู่แล้ว (Keltner et al., 2003)

จากข้างต้นจึงสังเกตได้ว่า เมื่อมีการรับรู้เรื่องการถูกตรวจสอบบุคคลจึงจะเริ่มเข้าสู่กระบวนการของการคาดการณ์ถึงการถูกตรวจสอบอันนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในภายหลัง เพื่อให้สามารถที่จะอธิบายถึงสาเหตุพฤติกรรมของตนเองต่อผู้อื่นได้หากมีการถูกตรวจขึ้นมาจริง ๆ จึงลดการแสดงพฤติกรรมที่ขัดต่อบรรทัดฐานของสังคม หากเปรียบเทียบกับแนวคิดของทฤษฎีการป้องกันปราชญ์จะพบว่า การถูกตรวจสอบนี้เองมีบทบาทใกล้เคียงกันอย่างมากกับการถูกจับกุมซึ่งผู้ก่อเหตุรับรู้ถึงการถูกจับกุมจึงประเมินความเป็นไปได้ที่จะถูกจับ แล้วนำไปสู่การเปลี่ยนพฤติกรรมตนเองในท้ายที่สุด โดยทั้งคู่เป็นกลไกซึ่งเกี่ยวข้องกับการรับรู้ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับผลลัพธ์ทางลบซึ่งอาจจะตาม อันเป็นสถานการณ์ที่บุคคลไม่พึงปรารถนา หรือเรียกได้ว่าเป็นการรับรู้ความเสี่ยง จึงเชื่อได้ว่าการคาดการณ์ถึงการถูกตรวจสอบนั้นส่งผลให้บุคคลมองการถูกตรวจสอบเป็นความเสี่ยงในรูปแบบหนึ่งเช่นเดียวกับการมองการถูกจับกุมเป็นความเสี่ยง การถูกตรวจสอบจึงน่าจะสามารถนำมาใช้แทนการจับกุมในการป้องกันปราชญ์พฤติกรรมซึ่งขัดต่อบรรทัดฐานของสังคมที่กฎหมายหรือกฎขององค์กรยังมีได้มีการระบุบทลงโทษไว้อย่างชัดเจน

งานวิจัยชิ้นนี้ได้นำทฤษฎีการป้องกันปราชญ์มาปรับใช้ร่วมกับการคาดการณ์ถึงการถูกตรวจสอบพร้อมกับปรับเปลี่ยนวิธีการจัดกระทำที่มุ่งเน้นไปยังการเพิ่มระดับการรับรู้ความเสี่ยงโดยการสังเกตผู้อื่น โดยมีจุดมุ่งหมายคือการลดจำนวนครั้งการตรวจสอบจริงให้เหลือเท่าที่จำเป็นในขณะที่ยังคงรักษาความยืดหยุ่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ของการคาดการณ์ถึงการถูกตรวจสอบเอาไว้ จึงเป็นที่มาของตัวแปรการรับรู้การถูกตรวจสอบ (Perceived Accountability) ซึ่งทำงานด้วยกระบวนการเช่นเดียวกันกับการคาดการณ์ถึงการถูกตรวจสอบ แต่ได้เพิ่มเติมในส่วนการเรียนรู้โดยการสังเกตและการรับรู้ความเสี่ยงกับประเมินผลตอบแทนของทฤษฎีการป้องกันปราชญ์เข้าไปด้วย โดยจัดกระทำให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยถูกแบ่งออกเป็นสามกลุ่มซึ่งมีระดับการรับรู้ที่ต่างกัน ได้แก่ กลุ่มไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบ ซึ่งจะไม่มีการแจ้งเรื่องการตรวจสอบใด ๆ ให้ทราบ โดยจะทำหน้าที่เป็นกลุ่มควบคุมในการวิเคราะห์ข้อมูล กลุ่มการรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำ คือ กลุ่มที่จะได้รับคำเตือนถึงความเป็นไปได้ที่ผู้วิจัยจะขอเชิญตัวไปสัมภาษณ์เกี่ยวกับการตอบแบบสอบถามระหว่างดำเนินการวิจัย และสุดท้าย กลุ่มการรับรู้การถูกตรวจสอบสูง คือกลุ่มตัวอย่างซึ่งจะได้รับการแจ้งเช่นเดียวกับในกลุ่มการรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำ แต่ในระหว่างการวิจัยจะมีการเชิญตัวหน้าม้าจำนวนหนึ่งออกจากห้องเพื่อไปทำการสัมภาษณ์ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยในกลุ่มดังกล่าวรับทราบว่ามี การตรวจสอบเกิดขึ้นจริงตามที่ได้แจ้งไปซึ่งนำไปสู่การรับรู้ความเสี่ยงที่จะถูกตรวจสอบสูงขึ้นกว่ากลุ่มอื่น

อำนาจกับพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว

จากที่ได้กล่าวถึงไปแล้วในข้างต้น งานวิจัยจำนวนมากโดยอดีตมักจะพบความเชื่อมโยงระหว่างอำนาจต่อพฤติกรรมต่าง ๆ ในทางแง่ลบอยู่เสมอ จนในระยะซึ่งได้มีการศึกษาเรื่องอำนาจอย่างลงลึกไปมากยิ่งขึ้น ถึงได้พบว่า พฤติกรรม ความคิด และความรู้สึกของบุคคลที่เปลี่ยนแปลงไปนั้นเกิดขึ้นมาจากความรู้สึกที่ตนเองมีอำนาจเป็นหลัก ทั้งนี้ในการอธิบายถึงกลไกของความรู้สึกมีอำนาจกับพฤติกรรมนั้น ก็มีด้วยกันอยู่หลายส่วนด้วยกัน

หนึ่งในแนวคิดพื้นฐานในเรื่องอำนาจคือ เมื่อบุคคลมีความสามารถในการควบคุมสิ่งต่าง ๆ ได้ตามต้องการและรู้สึกว่าตนเองมีอำนาจ ส่งผลให้บุคคลมีความจำเป็นน้อยลงที่จะต้องพึ่งพาความช่วยเหลือหรือมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น จึงทำให้อิทธิพลความกดดันต่าง ๆ จากในประเด็นบรรทัดฐานทางสังคมที่ต้องการให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่ “ดี” นั้นลดน้อยลงไปด้วย (Lammers, Galinsky, Dubois, & Rucker, 2015)

นอกเหนือจากนั้นงานวิจัยของ Keltner และคณะ (2003) กับ Smith และ Bargh (2008) ยังชี้ว่า ความรู้สึกมีอำนาจนั้นนำไปสู่การลดระดับความยับยั้งชั่งใจ (Disinhibition) พร้อมกับเพิ่มความต้องการผลตอบแทน (Reward Pursuit) ด้วยลักษณะเช่นนี้ ความรู้สึกมีอำนาจจึงเพิ่มแนวโน้มที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการในเวลาขณะนั้น อิทธิพลของความรู้สึกมีอำนาจในลักษณะนี้จึงมักมีความสัมพันธ์กับเรื่องพฤติกรรมที่ขัดต่อศีลธรรม (Immoral Behavior) โดยการลดลงของความยับยั้งชั่งใจเกิดขึ้นจากการที่ความรู้สึกมีอำนาจทำให้บุคคลมีระดับความรู้สึกดี เครียด ความรู้สึกผิด และความรู้สึกตื่นตัวในระดับที่ต่ำลง ในขณะที่เดียวกันด้วยความยับยั้งชั่งใจที่ลดลง บุคคลก็มีแนวโน้มที่จะตัดสินใจหรือแสดงความเป็นอิสระที่รุนแรงยิ่งขึ้น ผลที่ตามมาคือ บุคคลที่รู้สึกมีอำนาจมักจะแสดงพฤติกรรม “พูดอย่างทำอย่าง” มากขึ้น โดยต่อว่าผู้อื่นที่ฝ่าฝืนบรรทัดฐานสังคม แต่ตนเองกลับเป็นผู้กระทำเสียเอง (Lammers et al., 2015; Lammers, Stapel, & Galinsky, 2010) นอกจากนี้อำนาจยังมีอิทธิพลไปถึงในเรื่องความกล้าได้กล้าเสียของตัวบุคคล ส่งผลให้ผู้มีอำนาจกล้าตัดสินใจในทิศทางซึ่งมีความเสี่ยงมากยิ่งขึ้น (Anderson & Galinsky, 2006) แต่ในอีกแง่หนึ่ง การลดระดับความยับยั้งชั่งใจ ได้เพิ่มความใส่ใจของบุคคลต่อตนเองกับสถานการณ์ ณ เวลานั้น ในบางกรณีที่สถานการณ์จำเป็นต้องมีการแสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับศีลธรรม ระดับความยับยั้งชั่งใจที่ลดลงกลับไปเพิ่มพฤติกรรมที่เป็นไปในทางบวก ในขณะที่เดียวกันปรากฏการณ์เช่นนี้ยังมีผลต่อเรื่องอัตลักษณ์ทางศีลธรรมอีกด้วย ส่งผลให้บุคคลที่มีอัตลักษณ์ทางศีลธรรมในระดับสูงแสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์มากขึ้น ในขณะที่ระดับต่ำก็จะแสดงพฤติกรรมสอดคล้องไปในทางศีลธรรมต่ำเช่นกัน (DeCelles et al., 2012) ในส่วนนี้จึงแสดงให้เห็นว่า

ความรู้สึกมีอำนาจนั้นสามารถส่งเสริมพฤติกรรมในทางบวกได้ด้วยเช่นกัน เพียงแต่จำเป็นต้องมีปัจจัยในหลาย ๆ เรื่องเพื่อให้เกิดผล

ในอีกส่วนหนึ่ง ความรู้สึกมีอำนาจได้เพิ่มความสำคัญต่อตัวบุคคลเอง (Self-Focus) จึงนำไปสู่มุมมองที่มุ่งเป้าไปยังเรื่องความต้องการของตนเอง การให้ความสำคัญต่อตนเองในระดับสูงขึ้น ส่งผลให้บุคคลมีความเข้าใจว่า ตนเองมีความสำคัญในสังคมมากกว่าคนอื่น ๆ นำไปสู่ความรู้สึกแปลกแยกจากคนอื่นพร้อมกับลดการมองสิ่งต่าง ๆ ผ่านมุมมองของผู้อื่น (Perspective-Taking) ผลที่ตามมาคือการแสดงพฤติกรรมซึ่งตอบสนองความต้องการของตนเองมากกว่าที่จะใส่ใจผู้อื่น และจะมีการแสดงพฤติกรรมซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นน้อยลง แต่ในแง่ระดับความสนใจตนเองที่เพิ่มขึ้นยังส่งผลให้บุคคลแสดงความคิดเห็นที่เป็นของตนเองมากขึ้นด้วย (Lammers et al., 2015)

โดยภาพรวมจากการศึกษางานวิจัยหลาย ๆ ชิ้นที่ผ่านมา Lammers และคณะ (2015) ได้ข้อสรุปว่า งานวิจัยต่าง ๆ ที่ต้องการจะใช้อิทธิพลของความรู้สึกมีอำนาจให้เกิดประโยชน์ หรือเพื่อจะลดอิทธิพลแง่ลบ จึงควรมุ่งไปยังอิทธิพลด้านการให้ความสำคัญต่อตนเองมากกว่า เช่น การให้บุคคลมองสิ่งต่าง ๆ ผ่านมุมมองของผู้อื่น ซึ่งใช้ประโยชน์จากการลดความยับยั้งชั่งใจ และมีพฤติกรรมมุ่งสู่เป้าหมาย ในขณะที่ยังคงรักษาความสำคัญของผู้อื่น (Galinsky, Magee, Rus, Rothman, & Todd, 2014) เนื่องจากว่าการไปจำกัดความรู้สึกมีอำนาจ อาทิ ทำให้บุคคลรู้สึกว่าอำนาจของตนไม่มี ความชอบธรรม ทำให้บุคคลมีอำนาจแต่รู้สึกไร้ความสามารถ หรือทำให้บุคคลมีอำนาจแต่ไม่มีใครให้ความสำคัญอาจจะส่งผลให้เกิดพฤติกรรมทางด้านลบในระดับที่เพิ่มสูงขึ้น

อำนาจ พฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว และการรับรู้การถูกตรวจสอบ

โดยภาพรวมจะเห็นได้ว่า การที่บุคคลรู้สึกมีอำนาจสูงนั้นจะส่งผลให้บุคคลมีระดับการยับยั้งชั่งใจซึ่งต่ำลง ในขณะที่มีความต้องการผลตอบแทน การให้ความสำคัญกับตนเอง และความกล้าได้กล้าเสียสูงขึ้น ซึ่งล้วนแล้วจะเป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้บุคคลเกิดพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวในระดับที่สูงขึ้นมากกว่าบุคคลซึ่งรู้สึกมีอำนาจต่ำ (Anderson & Galinsky, 2006; Keltner et al., 2003; Lammers et al., 2015; Smith & Bargh, 2008) ด้วยเหตุนี้เอง จึงเชื่อได้ว่าการยกระดับการรับรู้ความเสี่ยงในการถูกตรวจสอบจะส่งผลให้บุคคลลดการแสดงพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว โดยการรับรู้ถึงความเสี่ยงที่จะมีการตรวจสอบได้ทำให้บุคคลเพิ่มการประมวลข้อมูล พร้อมกับมีการประเมินตนเองโดยผ่านมุมมองของผู้อื่นต่อการตัดสินใจดังกล่าวเพื่อรับมือกับการถูกโต้แย้ง (Ashton, 1992; Ford & Weldon, 1981; Lerner & Tetlock, 1999; Rozelle & Baxter, 1981; Tetlock, 1985; Tetlock et al., 1989) การประมวลข้อมูลที่ละเอียดขึ้นเป็นส่วนสำคัญในการลดอิทธิพลของการขาดความยับยั้งชั่งใจ และความกล้าเสี่ยง พร้อมกับส่งผลให้บุคคลตระหนักถึงผลเสียที่จะตามมา

ของการตัดสินใจ ในขณะที่การประเมินตนเองร่วมกับการเรียนรู้มุมมองของบุคคลอื่นจะมีส่วนช่วยให้ผู้ถืออำนาจลดการให้ความสำคัญต่อตนเอง โดยการรับรู้การถูกตรวจสอบจะส่งผลเฉพาะผู้ที่มีอำนาจสูงแต่ไม่มีผลต่อผู้ซึ่งมีอำนาจต่ำ (Keltner et al., 2003)

การปรับใช้ร่วมกับทฤษฎีการป้องกันโดยให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยพบเห็นการเรียกตัวหน้าม้าเข้าไปสัมภาษณ์ จะมีส่วนสำคัญในการสร้างการรับรู้ถึงความเสี่ยงในการถูกตรวจสอบซึ่งมากกว่าเพียงการเตือนถึงความเป็นไปได้ และการไม่เตือนอะไรเลย การรับรู้ถึงความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นจากการสังเกตและศึกษาสิ่งที่เกิดขึ้นในห้องวิจัยนั้น เป็นไปตามแนวคิดของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมในเรื่องของการเรียนรู้โดยการสังเกต โดยได้เรียนรู้ว่าการตรวจสอบภายในห้องวิจัยนั้นเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริง มิใช่เป็นการขู่หรือเตือนเพียงอย่างเดียว ซึ่งส่งผลไปยังการรับรู้ความเสี่ยงที่ทำให้บุคคลมีการเพิ่มน้ำหนักของผลเสียที่อาจจะได้รับในการเปรียบเทียบกับผลตอบแทน ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดทฤษฎีการตัดสินใจเลือกอย่างมีเหตุผล และเมื่อพบว่าผลตอบแทนไม่คุ้มค่าต่อผลเสียที่อาจจะตามมา จึงเป็นผลให้บุคคลเกิดพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวในระดับที่ต่ำลง

ตัวแปรควบคุม

ทั้งนี้การวัดความแตกต่างของพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวในกลุ่มตัวอย่างแต่ละเงื่อนไขนั้นก็ยังคงเป็นสิ่งที่ทำได้โดยยาก เนื่องจากว่าการวัดพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวมีเรื่องความอ่อนไหวในทางด้านศีลธรรมจริยธรรมเข้ามาเกี่ยวข้อง จึงส่งผลให้มีตัวแปรความแตกต่างระหว่างบุคคลอยู่หลายตัวด้วยกันซึ่งสามารถส่งผลให้การวัดพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวเกิดความคลาดเคลื่อนขึ้นได้ อาทิ อัตลักษณ์ทางศีลธรรม และการตอบให้ดูดีทางสังคม เป็นต้น

อัตลักษณ์ทางศีลธรรม (Moral Identity) คือ ระดับซึ่งบุคคลยึดถือลักษณะทางศีลธรรมจริยธรรมว่าเป็นอัตลักษณ์ส่วนหนึ่งของตนเอง (Aquino & Reed, 2002) งานวิจัยของ DeCelles และคณะ (2012) ชี้ว่า อัตลักษณ์ทางศีลธรรมในระดับสูงมีความสามารถในการลดอิทธิพลที่เกิดขึ้นจากความรู้สึกมีอำนาจจึงทำให้กลุ่มตัวอย่างประเภทนี้มีแนวโน้มแสดงพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวในระดับที่ต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างซึ่งมีอัตลักษณ์ทางศีลธรรมในระดับต่ำ พร้อมกันนั้นอัตลักษณ์ทางศีลธรรมที่สูงยังมีบทบาทสำคัญในการช่วยทำให้บุคคลสามารถเกิดการรับรู้ทางศีลธรรม (Moral Awareness) ในเหตุการณ์ต่าง ๆ รวมไปถึงการรับรู้ข้อมูลหรือปัญหาทางศีลธรรมได้ง่ายกว่าบุคคลที่มีอัตลักษณ์ทางศีลธรรมในระดับต่ำ การรับรู้ทางศีลธรรมนี้เองเป็นส่วนสำคัญอีกส่วนหนึ่งที่ทำให้บุคคลรับรู้ถึงปัญหาทางด้านศีลธรรมในสถานการณ์ต่าง ๆ อาทิ พฤติกรรมแบบใดที่ขัดแย้งต่อเรื่องทางศีลธรรม หรือสร้างความเสียหายต่อผู้อื่น เป็นต้น การรับรู้ปัญหาทางศีลธรรมในลักษณะนี้จึงเป็นส่วนสำคัญต่อการแสดงออกทางพฤติกรรมของตัวบุคคล โดยทำหน้าที่ในการระบุปัญหาทางศีลธรรม

ในสถานการณ์นั้น ๆ ก่อนที่จะเข้าสู่กระบวนการตัดสินใจที่จะแสดงพฤติกรรมออกมา (Ferrell & Gresham, 1985; Hunt & Vitell, 1986; Jones, 1991; Rest, 1986; Trevino, 1986) เนื่องด้วยตัวแปรอัตลักษณ์ทางศีลธรรมมีบทบาทสำคัญในการลดอิทธิพลของความรู้สึกมีอำนาจโดยตรง พร้อมกับเป็นปัจจัยสำคัญพื้นฐานของการรับรู้ทางด้านศีลธรรมอันเป็นตัวแปรอีกตัวหนึ่งซึ่งส่งผลถึงการตอบปัญหาทางศีลธรรม จึงควรมีการควบคุมตัวแปรในส่วนนี้เพื่อให้ได้ผลที่ชัดเจน งานวิจัยชิ้นนี้จึงเลือกใช้วิธีการจัดกลุ่มตัวอย่างเข้าสู่เงื่อนไขแบบ Matched Groups Factorial Design ซึ่งเป็นการจัดผู้เข้าร่วมการวิจัยที่มีคะแนนอัตลักษณ์ทางศีลธรรมใกล้เคียงกันเป็นกลุ่มย่อย ๆ จากนั้นจึงทำการสุ่มผู้เข้าร่วมการวิจัยจากกลุ่มดังกล่าวเข้าสู่แต่ละเงื่อนไขจนครบทุกคน แล้วจึงทำแบบเดียวกันกับกลุ่มถัดไปจนครบทุกกลุ่มเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างในทุกเงื่อนไขมีค่าอัตลักษณ์ทางศีลธรรมที่ใกล้เคียงกันที่สุด

การตอบให้ดูดีทางสังคม (Social Desirability Bias) เป็นสภาพซึ่งบุคคลมีความสามารถในการรับรู้ถึงบรรทัดฐานหรือค่านิยมทางสังคม และต้องการที่จะแสดงออกให้มีความสอดคล้องต่อค่านิยมซึ่งถือว่าเป็น “ดี” หรือ “เป็นที่ยอมรับ” อันนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่แสดงออกผิดเพี้ยนไปจากสภาพความเป็นจริงเพื่อทำให้ตนเองมีภาพลักษณ์ที่ดี (Maccoby & Maccoby, 1954) โดยบุคคลอาจมีความเชื่อในสิ่งที่ตนเองตอบไปจริง หรือ “แสร้งทำ” เพื่อให้ได้รับการยอมรับจากสังคม หรือเพื่อหลีกเลี่ยงการถูกตำหนิ (Huang, Liao, & Chang, 1998; King & Bruner, 2000) โดยการตอบให้ดูดีทางสังคมมักจะมีแนวโน้มเกิดขึ้นสูงเมื่อคำถามมีความอ่อนไหวในทางด้านศีลธรรมจริยธรรม (King & Bruner, 2000) บุคคลซึ่งมีระดับการตอบให้ดูดีทางสังคมในระดับสูงจึงมักมีแนวโน้มที่จะตอบปัญหาทางจริยธรรมไปในทางที่ “ดูดี” มากกว่าที่จะตอบตามความเป็นจริง ในงานวิจัยชิ้นนี้การจะวัดระดับพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวเป็นการใช้แบบสอบถามซึ่งให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยเป็นผู้ตอบเองจึงมีความเป็นไปได้ที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยจะเลือกตอบตามค่านิยมทางบวกของสังคม ซึ่งงานทบทวนวรรณกรรมของ O’Fallon และ Butterfield (2005) ได้ยืนยันในส่วนนี้ โดยภาพรวมจะเห็นได้ว่าโครงสร้างของกลไกการตอบให้ดูดีทางสังคมนั้นมีลักษณะที่คาบเกี่ยวกับการคาดการณ์ถึงการถูกตรวจสอบอยู่ ที่เมื่อบุคคลรู้ว่าอาจจะมีการตรวจสอบเกิดขึ้นบุคคลจึงได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่บุคคลไม่สามารถให้เหตุผลได้ อย่างไรก็ตามในงานวิจัยชิ้นนี้ก็ควรมีการเก็บค่าการตอบให้ดูดีทางสังคมของผู้เข้าร่วมการวิจัยเพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมหรือเพื่อตัดผู้เข้าร่วมการวิจัยออกบางส่วนในกรณีที่จำเป็น เนื่องจากผู้เข้าร่วมการวิจัยซึ่งมีค่าการตอบให้ดูดีทางสังคมในระดับสูงกว่ามาตรฐานมีแนวโน้มที่มักจะตอบแบบทดสอบต่าง ๆ ให้ดูดีเกินไปกว่าความเป็นจริง ซึ่งจะส่งผลให้การวิจัยไม่สามารถบอกได้อย่างชัดเจนว่าตัวแปรที่ทำการศึกษายู่นั้นมีอิทธิพลอย่างไร

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ของอำนาจและการป้องปรามในรูปแบบของการรับรู้การถูกตรวจสอบที่เป็นตัวแปรกำกับต่อพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว

สมมติฐานการวิจัย

อำนาจมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวแตกต่างกันในแต่ละเงื่อนไขของการรับรู้การถูกตรวจสอบ

ขอบเขตงานวิจัย

งานวิจัยนี้ต้องการที่จะศึกษาอิทธิพลของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างอำนาจกับการป้องปรามในรูปแบบของการรับรู้การถูกตรวจสอบต่อพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองได้แก่ มาตรการวัดอัตลักษณ์ทางศีลธรรม มาตรการการตอบให้ดูดีทางสังคมฉบับสั้น มาตรการจัดการกระทำอำนาจ มาตรการจัดการกระทำกรับรู้การถูกตรวจสอบ กิจกรรมทดสอบพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว แบบทดสอบสถานการณ์จำลอง และแบบทดสอบการรับรู้การวางเงื่อนไข

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือ ศึกษาในกลุ่มนิสิตปริญญาตรีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำจำกัดความ

อำนาจ หมายถึง ศักยภาพหรือความสามารถที่จะมีอิทธิพลหรือควบคุมพฤติกรรมของบุคคลหรือควบคุมเหตุการณ์

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ อำนาจสูง หมายถึง สภาวะทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้เรื่องการควบคุมสูงซึ่งถูกชี้แนะโดยการให้นึกถึงการสมทบบาทเป็นหัวหน้า

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ อำนาจต่ำ หมายถึง สภาวะทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้เรื่องการควบคุมต่ำซึ่งถูกชี้แนะโดยการให้นึกถึงการสมทบบาทเป็นลูกทีม

การรับรู้การถูกตรวจสอบ หมายถึง สภาวะที่บุคคลมีการรับรู้ถึงความเสี่ยงซึ่งตนจะต้องชี้แจงถึงสาเหตุและที่มาของการตัดสินใจต่อบุคคลอื่น

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบ หมายถึง สภาวะที่บุคคลไม่มีการรับรู้ถึงความเสี่ยงซึ่งตนจะต้องชี้แจงถึงสาเหตุและที่มาของการตัดสินใจต่อบุคคลอื่น

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ การรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำ หมายถึง สภาวะที่บุคคลมีการรับรู้ถึงความเสี่ยงซึ่งตนจะต้องชี้แจงถึงสาเหตุและที่มาของการตัดสินใจต่อบุคคลอื่นซึ่งถูกชี้แจงโดยการอ่านข้อความที่ชี้แจงเรื่องความเป็นไปได้ในการถูกตรวจสอบ

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ การรับรู้การถูกตรวจสอบสูง หมายถึง สภาวะที่บุคคลมีการรับรู้ถึงความเสี่ยงซึ่งตนจะต้องชี้แจงถึงสาเหตุและที่มาของการตัดสินใจต่อบุคคลอื่นซึ่งถูกชี้แจงโดยการอ่านข้อความที่ชี้แจงเรื่องความเป็นไปได้ในการถูกตรวจสอบ และพบเห็นการพาตัวหน้าม้าออกไปจากห้องวิจัยเพื่อทำการสัมภาษณ์

ในการทดลองครั้งนี้ ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเข้าสู่เงื่อนไขความรู้สึกรู้สึกมีอำนาจและการรับรู้ทางศีลธรรมออกเป็น 6 กลุ่ม

1. อำนาจสูงและไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบ
2. อำนาจสูงและการรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำ
3. อำนาจสูงและการรับรู้การถูกตรวจสอบสูง
4. อำนาจต่ำและไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบ
5. อำนาจต่ำและการรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำ
6. อำนาจต่ำและการรับรู้การถูกตรวจสอบสูง

พฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว หมายถึง พฤติกรรมซึ่งมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ พฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว หมายถึง จำนวนคะแนนที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยเลือกจะเอามาจากคะแนนส่วนกลาง ซึ่งมีช่วงตั้งแต่ 0 ถึง 10 คะแนน โดย 0 แสดงถึงพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวในระดับต่ำที่สุด และ 10 แสดงถึงพฤติกรรมเพื่อประโยชน์ส่วนตัวในระดับสูงที่สุด

ตัวแปรในงานวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) : อำนาจ แบ่งได้เป็น 2 เงื่อนไข ได้แก่
  - 1.1. อำนาจสูง
  - 1.2. อำนาจต่ำ
2. ตัวแปรกำกับ (Moderating Variable) : การรับรู้การถูกตรวจสอบ มี 3 เงื่อนไข ได้แก่
  - 2.1. ไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบ

- 2.2. การรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำ
- 2.3. การรับรู้การถูกตรวจสอบสูง
3. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) : พฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว
4. ตัวแปรควบคุม (Controlled Variable) : อัตลักษณ์ทางศีลธรรม

ประโยชน์ที่ได้รับ

ทำให้เข้าใจอิทธิพลกำกับของการป้องปรามด้วยการรับรู้การถูกตรวจสอบต่ออิทธิพลของอำนาจซึ่งส่งไปยังพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว หากผลการวิจัยสนับสนุนสมมติฐาน งานวิจัยนี้จะสามารถถูกนำไปพัฒนาต่อเพื่อลดพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวภายในกลุ่มหรือองค์กรต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพที่ 1 การแบ่งกลุ่มระหว่างตัวแปรอำนาจ และการรับรู้การถูกตรวจสอบ

	ไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบ	การรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำ	การรับรู้การถูกตรวจสอบสูง
อำนาจสูง	เงื่อนไขที่ 1 อำนาจสูงและไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบ	เงื่อนไขที่ 2 อำนาจสูงและการรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำ	เงื่อนไขที่ 3 อำนาจสูงและการรับรู้การถูกตรวจสอบสูง
อำนาจต่ำ	เงื่อนไขที่ 4 อำนาจต่ำและไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบ	เงื่อนไขที่ 5 อำนาจต่ำและการรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำ	เงื่อนไขที่ 6 อำนาจต่ำและการรับรู้การถูกตรวจสอบสูง

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Study) เพื่อศึกษาอิทธิพลของอำนาจต่อพฤติกรรม เพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว โดยมีการรับรู้การถูกตรวจสอบเป็นตัวแปรกำกับ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง นิสิตปริญญาตรีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาจริง คือ นิสิตปริญญาตรีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนามาตรวัด

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนามาตรวัด คือ นิสิตปริญญาตรีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อให้มีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาจริงให้มากที่สุด โดยมีจำนวน 41 คน แบ่งเป็นเพศชาย 20 คน และเพศหญิง 21 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-Way ANOVA) ด้วยโปรแกรม SPSS จากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยโปรแกรม G*Power ที่ขนาดอิทธิพล (Effect Size) 0.386 อ้างอิงจากงานวิจัยของ Rus และคณะ (2012) กำหนดระดับนัยสำคัญ (Alpha) ที่ .05 และอำนาจการทดสอบ (Power) ที่ .80 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างอยู่ที่ 68 คน โดยใช้จริงเป็นจำนวน 102 คน จากจำนวนนิสิตซึ่งให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลทั้งหมด 117 คน ที่มีคะแนนการตอบให้ดูดีทางสังคมไม่สูงเกินกว่า 11 คะแนน มีการตอบแบบสอบถามกับการทำกิจกรรมอย่างถูกต้อง และไม่รู้จักการวางเงื่อนไข

การเข้าถึงกลุ่มตัวอย่าง

ในการเก็บข้อมูลส่วนแรก ผู้วิจัยติดต่ออาจารย์ประจำวิชา 3800101 จิตวิทยาทั่วไปเพื่อรบกวนขอความช่วยเหลือในการแจ้งข้อมูลการวิจัยและรายละเอียดต่าง ๆ ให้นิสิตได้ทราบ พร้อมกับมอบลิงค์เว็บไซต์ Google Forms ให้แก่นิสิตที่มีความสนใจจะเข้าร่วมในการวิจัย ในการเก็บข้อมูลส่วนที่สอง ผู้วิจัยทำการติดต่อผู้เข้าร่วมการวิจัยแต่ละคนโดยตรงผ่านทางอีเมลหรือทางโทรศัพท์ ซึ่งได้ให้ข้อมูลไว้ในระหว่างการเก็บข้อมูลครั้งแรก เพื่อบันทึกวัน เวลา และสถานที่ในการทำการเก็บข้อมูลอีกครั้งหนึ่งในภายหลัง สำหรับในวิชาจิตวิทยาทั่วไปมีนิสิตเข้าเรียนคาดว่าจะไม่ต่ำกว่า 150 คน

โดยส่วนที่ขาดหายไป ผู้วิจัยจะทำการติดต่ออาจารย์ประจำวิชาอื่น ๆ อาทิ 3800250
 วิชามนุษยสัมพันธ์ และ 3800202 วิชาจิตวิทยาในชีวิตและการทำงาน เป็นต้น เพื่อขออนุญาตเข้าไป
 ประชาสัมพันธ์พร้อมกับเชิญชวนนิสิตในวิชาดังกล่าวให้ทราบถึงการวิจัยที่กำลังดำเนินการอยู่
 โดยทั้ง 2 วิชาที่มีผู้เข้าเรียนคาดว่าจะไม่ต่ำกว่า 200 คน และ 100 คน ตามลำดับ

ความเสี่ยงของกลุ่มตัวอย่าง

ในการเข้าร่วมการวิจัยผู้เข้าร่วมการวิจัยจะถูกขอให้สละเวลาส่วนตัวรวมถึงการเสียค่าใช้จ่าย
 ในการเดินทางโดยไม่ได้รับค่าชดเชยใด ๆ นอกจากนี้การให้ข้อมูลอีเมลและหมายเลขโทรศัพท์อาจจะ
 ส่งผลให้เกิดความรู้สึกไม่สบายใจ รวมถึงข้อคำถามบางข้ออาจมีความคล้ายคลึงกับเหตุการณ์จริงหรือ
 กระทบกระเทือนจิตใจ ผู้เข้าร่วมการวิจัยสามารถถอนตัวได้ทันทีที่ต้องการโดยไม่จำเป็นต้องให้
 เหตุผลใด ๆ ต่อผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัย

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้เข้าร่วมการวิจัยไม่ต้องกรอกชื่อ หรือข้อมูลส่วนตัวอื่น ๆ นอกเหนือจากวิชาที่ได้รับการ
 ประชาสัมพันธ์ให้เข้าร่วมการวิจัย ตอนเรียน เลขที่ประจำตัวในชั้นเรียน อีเมล หมายเลขโทรศัพท์
 เพศโดยกำเนิด อายุ คณะที่ศึกษาอยู่ และระดับชั้นปี ซึ่งข้อมูลที่ผู้วิจัยได้รับจะถูกเก็บเป็นความลับ
 และจะไม่มีมีการนำข้อมูลใด ๆ ไปทำการเผยแพร่ต่อ ทั้งนี้ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจะมีการแจ้งสิทธิของ
 ผู้เข้าร่วมการวิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้ทราบว่า ผู้เข้าร่วมการวิจัยมีสิทธิ์ที่จะถอนตัวจากการวิจัย
 เมื่อใดก็ได้ที่ต้องการ โดยจะไม่ส่งผลกระทบต่อ การศึกษาของผู้เข้าร่วมการวิจัย
 นอกเหนือจากนี้หากผู้วิจัยได้รับข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับประโยชน์หรือโทษที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ผู้วิจัย
 จะทำการแจ้งให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยทราบ เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจที่จะเข้าร่วมหรือถอนตัวจาก
 การวิจัย เมื่อสิ้นสุดการทดลองผู้เข้าร่วมการวิจัยทุกคนจะได้รับการแจ้งถึงรายละเอียดและ
 วัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการวิจัยในครั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. มาตรวัดอัตลักษณ์ทางศีลธรรม ที่พัฒนาขึ้นโดย Aquino และ Reed (2002)
2. มาตรวัดการตอบให้ดูดีทางสังคมบับสัน ที่พัฒนาขึ้นโดย Reynolds (1982)
3. มาตรวัดการจัดกระทำอำนาจ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามแนวทางของ Rus และคณะ (2012)
4. มาตรวัดการจัดกระทำรับรู้การถูกตรวจสอบ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามแนวทางของ Rus และคณะ (2012)

5. กิจกรรมทดสอบพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามแนวทางของ DeCelles และคณะ (2012)
6. แบบทดสอบสถานการณ์จำลอง ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามแนวทางของ Nemiroff และ Pasmore (2001)
7. แบบทดสอบการรับรู้การวางเงื่อนไข ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามแนวทางของ Chartrand และ Bargh (1996)

ขั้นตอนการสร้างมาตร

1. มาตรวัดอัตลักษณ์ทางศีลธรรม

มาตรวัดนี้เป็นการแปลจากมาตรวัด Moral Identity Scale ของ Aquino และ Reed (2002) ด้วยการแปลแบบแปลย้อนกลับ มีจำนวน 5 ข้อคำถาม โดยแบ่งเป็น 7 ระดับ

- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
- 3 หมายถึง ค่อนข้างไม่เห็นด้วย
- 4 หมายถึง เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยพอ ๆ กัน
- 5 หมายถึง ค่อนข้างเห็นด้วย
- 6 หมายถึง เห็นด้วย
- 7 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การคำนวณจะใช้คะแนนรวมหลังจากการกลับคะแนน คะแนนสูง บ่งบอกถึงระดับอัตลักษณ์ทางศีลธรรมที่สูง และ คะแนนต่ำ บ่งบอกถึงระดับอัตลักษณ์ทางศีลธรรมที่ต่ำ โดยผู้เข้าร่วมการวิจัยอ่านคำอธิบายคุณลักษณะจำนวน 9 คำ อาทิ ห่วงใยผู้อื่น เห็นอกเห็นใจ ยุติธรรม เป็นต้น จากนั้นจึงตอบข้อคำถามว่าตนเห็นกับข้อความไหนมากที่สุดเพียงใด โดยผลคะแนนของมาตรวัดนี้จะถูกนำไปใช้จัดแบ่งผู้เข้าร่วมการวิจัยเข้าสู่แต่ละเงื่อนไขในลักษณะ Matched Groups Factorial Design ซึ่งเป็นการจัดผู้เข้าร่วมการวิจัยที่มีคะแนนอัตลักษณ์ทางศีลธรรมที่ใกล้เคียงกันเป็นกลุ่มย่อย แล้วจึงสุ่มเข้าสู่แต่ละเงื่อนไข เพื่อให้แต่ละเงื่อนไขมีค่าเฉลี่ยคะแนนอัตลักษณ์ทางศีลธรรมที่ไม่แตกต่างกันและเป็นการควบคุมอิทธิพลที่เกิดจากอัตลักษณ์ทางศีลธรรม

การพัฒนามาตรวัดอัตลักษณ์ทางศีลธรรม

ผู้วิจัยได้ทำการแปลมาตรวัดแบบแปลย้อนกลับจากมาตรต้นฉบับมาเป็นภาษาไทย ซึ่งเป็น การแปลจากภาษาอังกฤษมาเป็นภาษาไทย และมอบหมายให้นิสิตระดับปริญญาโทที่กำลังศึกษาอยู่ใน หลักสูตรนานาชาติแปลมาตรวัดกลับเป็นภาษาอังกฤษ โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านจิตวิทยาผู้เป็น เจ้าของภาษาทำการตรวจสอบความถูกต้องในการแปลระหว่างมาตรวัดต้นฉบับกับมาตรวัดที่ถูกแปล กลับมาเป็นภาษาอังกฤษ ตัวอย่างข้อกระทง เช่น “ฉันจะรู้สึกดีหากฉันเป็นบุคคลซึ่งมีคุณลักษณะ เหล่านี้” และ “ฉันต้องการที่จะมีคุณลักษณะเหล่านี้อย่างมาก” เป็นต้น

การเก็บข้อมูลจากนิสิตปริญญาตรีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 41 คน พบว่า ทั้ง 5 ข้อมีความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงกับคะแนนรวมอื่น ๆ (CITC) อยู่ระหว่าง .410-.585 โดยมีค่าความเที่ยง Cronbach's Alpha อยู่ที่ .746

การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) เพิ่มเติมโดยใช้เทคนิคการสกัดองค์ประกอบ แบบ Principal Component Analysis มีค่า Bartlett's Test of Sphericity ที่ $p < .001$ แสดงให้ เห็นว่ามาตรวัดมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน และมีค่า Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ที่ .611 แสดงให้ เห็นว่ามาตรวัดมีความเหมาะสมปานกลาง ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบพบว่า ข้อกระทงสามารถถูก จัดกลุ่มได้เป็น 2 มิติ โดยสังเกตได้ว่าเป็นมิติที่ถูกแบ่งขึ้นระหว่างลักษณะของข้อกระทงปกติกับข้อที่ จำเป็นต้องมีการกลับคะแนน โดยมิติแรกมีค่า Eigenvalues อยู่ที่ 2.488 และมิติที่สองอยู่ที่ 1.214 ทั้ง 5 ข้อจึงสามารถอธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบร่วมกันคิดเป็นร้อยละ 74.036

ตารางที่ 1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงกับคะแนนรวมอื่น ๆ ของมาตรวัด
อัตลักษณ์ทางศีลธรรม

ลำดับที่	ข้อกระทง	CITC	Factor	Factor
			Loading 1	Loading 2
1	ฉันจะรู้สึกดีหากฉันเป็นบุคคลซึ่งมีคุณลักษณะเหล่านี้	.474	.682	-.119
2	ฉันรู้สึกว่า การเป็นบุคคลซึ่งมีคุณลักษณะเหล่านี้เป็นส่วนที่สำคัญของตัวฉัน	.551	.749	-.032
3	ฉันจะรู้สึกอับอายหากฉันเป็นบุคคลซึ่งมีคุณลักษณะเหล่านี้ (R)	.410	-.046	.703
4	ฉันรู้สึกว่า การมีคุณลักษณะเหล่านี้ไม่ใช่สิ่งที่สำคัญ (R)	.537	-.264	.532
5	ฉันต้องการที่จะมีคุณลักษณะเหล่านี้อย่างมาก	.585	.748	-.297

Cronbach's Alpha = .746 KMO = .611

Extraction Sums of Squared Loadings: Cumulative Percent of Variance = 74.036

2. มาตรวัดการตอบให้ดูดีทางสังคมฉบับสั้น

มาตรวัดนี้เป็นการแปลจากมาตรวัด Marlowe-Crowne Social Desirability Scale (Form C) ของ Reynolds (1982) ด้วยการแปลแบบแปลย้อนกลับ มีจำนวน 13 ข้อ ตอบเป็นจริง กับ เท็จ

โดยการตอบว่า เท็จ จะคิดเป็น 1 คะแนน และการตอบว่าจริงจะคิดเป็น 0 คะแนน ส่วนในข้อที่มีการกลับคะแนน เท็จ จะคิดเป็น 0 คะแนน และ จริง จะเป็น 1 คะแนน การคำนวณจะใช้คะแนนรวมภายหลังจากการกลับคะแนน คะแนนสูง บ่งบอกถึงระดับแนวโน้มการตอบให้ดูดีทางสังคมที่สูง และ คะแนนต่ำ บ่งบอกถึงระดับแนวโน้มการตอบให้ดูดีทางสังคมที่ต่ำ โดยผู้เข้าร่วมการวิจัยอ่านข้อความจากนั้นจึงตอบว่าข้อความดังกล่าวเป็นจริงหรือเท็จ โดยผลของมาตรวัดนี้จะถูกนำไปใช้ในการตัดผู้เข้าร่วมการวิจัยบางส่วนออกจากการวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บข้อมูลจากนิสิตปริญญาตรีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 41 คน พบว่ามีคะแนนการตอบให้ดูดีทางสังคมโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 7.05 คะแนน และมีค่าฐานนิยมอยู่ที่ 7 คะแนน เป็น

จำนวน 8 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 19.5 ของทั้งหมด แต่ทั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 17 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 41.5 ของทั้งหมด มีคะแนน

การตอบให้ดูดีทางสังคมตั้งแต่ 8 คะแนนขึ้นไป โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนถึง 4 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 9.8 ของทั้งหมดที่มีคะแนนการตอบให้ดูดีทางสังคมอยู่ที่ 10 คะแนน จากข้อมูลดังกล่าว จึงพิจารณาตัดจุดตัดไว้ที่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 95 ของชุดข้อมูล หรือก็คือผู้เข้าร่วมการวิจัยที่มีคะแนนการตอบให้ดูดีทางสังคมตั้งแต่ 12 คะแนนขึ้นไปจะถูกตัดออกจากการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้มีจำนวนผู้เข้าร่วมการวิจัยที่ถูกตัดออกให้น้อยที่สุดและเป็นการตัดออกเฉพาะผู้เข้าร่วมการวิจัยซึ่งมีคะแนนการตอบให้ดูดีทางสังคมที่สูงมาก

การพัฒนามาตรวัดการตอบให้ดูดีทางสังคมฉบับสั้น

ผู้วิจัยได้ทำการแปลมาตรวัดแบบแปลย้อนกลับจากมาตรต้นฉบับมาเป็นภาษาไทยโดยมีอาจารย์ทางด้านจิตวิทยาผู้เป็นเจ้าของภาษาทำการตรวจสอบความถูกต้องในการแปล ตัวอย่างข้อกระทง เช่น “บางครั้งฉันรู้สึกอิจฉาความโชคดีของผู้อื่น” และ “บางครั้งฉันรู้สึกไม่พอใจเมื่อฉันไม่ได้สิ่งที่ฉันต้องการ” เป็นต้น จึงทำให้มาตรวัดมีความตรงในเรื่องที่ต้องการจะวัดเช่นเดียวกับมาตรวัดต้นฉบับ

การเก็บข้อมูลจากนิสิตปริญญาตรีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 41 คน พบว่า ทั้ง 13 ข้อมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงกับคะแนนรวมอื่น ๆ (CITC) อยู่ระหว่าง .074-.403 โดยมีค่าความเที่ยง Cronbach's Alpha อยู่ที่ .638 ทั้งนี้ได้ทำการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นเพิ่มเติมโดยการวิเคราะห์แบบ Split-Half ระหว่างข้อกระทงครั้งแรกกับครึ่งหลังของมาตรวัด พบว่ามีค่า Guttman Split-Half Coefficient อยู่ที่ .702 ซึ่งแสดงถึงความเชื่อมั่นในระดับหนึ่ง

การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) เพิ่มเติมโดยใช้เทคนิคการสกัดองค์ประกอบแบบ Principal Component Analysis มีค่า Bartlett's Test of Sphericity ที่ $p < .001$ แสดงให้เห็นว่ามาตรวัดมีความสัมพันธ์ระหว่างกันอยู่ ทั้งนี้มีค่า Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ที่ .597 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบพบว่า ข้อกระทงสามารถถูกจัดกลุ่มได้เป็น 5 มิติ โดยมีค่า Eigenvalues อยู่ที่ 2.515, 1.433, 1.288, 1.214, 1.067 ตามลำดับ ทั้ง 13 ข้อสามารถอธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบร่วมกันคิดเป็นร้อยละ 57.829

ตารางที่ 2 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมอื่น ๆ ของมาตราวัดการตอบให้ดูดีทางสังคมฉบับสั้น

ลำดับ	ข้อคำถาม	CITC	Factor 1	Factor 2	Factor 3	Factor 4	Factor 5
1	บางครั้งฉันยกย่องสำหรับฉันที่ทำงานต่อไปหากฉันไม่มีกำลังใจ	.074	.135	.624	.093	.567	-.014
2	บางครั้งฉันรู้สึกไม่พอใจเมื่อฉันไม่ได้สิ่งที่ฉันต้องการ	.074	.134	.009	.407	-.140	.755
3	บางครั้งฉันยอมแพ้ที่จะทำงานบางสิ่งบางอย่างเพียงเพราะฉันคิดว่าฉันไม่สามารถทำมันได้	.255	.401	.686	-.035	-.103	-.075
4	บางครั้งฉันรู้สึกอยากต่อต้านผู้มีอำนาจถึงแม้ฉันจะรู้ว่าพวกเขาเป็นฝ่ายที่ถูกต้องก็ตาม	.258	.426	-.148	.473	-.141	-.182
5	ไม่ว่าฉันจะคุยกับใครฉันจะเป็นผู้ฟังที่ดีทุกครั้ง (R)	.212	.365	-.175	-.378	-.242	.228
6	บางครั้งฉันเอาเปรียบผู้อื่น	.270	.458	-.115	-.396	-.393	-.242
7	ฉันพร้อมที่จะยอมรับผิดชอบทุกครั้งเมื่อฉันทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง (R)	.369	.548	-.027	.152	-.018	.324
8	บางครั้งฉันเลือกจะแก้แค้นแทนการให้อภัยและไม่คิดถึงเรื่องที่เกิดขึ้น	.291	.457	-.310	.304	.050	.020
9	ฉันมีมารยาทเสมอแม้แต่กับผู้ที่ไม่น่าคบหาด้วย (R)	.287	.448	-.247	-.409	.403	.183
10	ฉันไม่เคยรู้สึกไร้ค่าถ้าฉันไม่มีใครแสดงความคิดเห็นแตกต่างไปจากฉัน (R)	.403	.574	-.016	-.219	.490	.063
11	บางครั้งฉันรู้สึกอิจฉาความโชคดีของผู้อื่น	.335	.492	.164	.422	-.116	-.323
12	บางครั้งฉันรู้สึกหงุดหงิดเมื่อมีใครมาขอความช่วยเหลือจากฉัน	.388	.576	.353	-.224	-.376	.040
13	ฉันไม่เคยตั้งใจพูดอะไรบางอย่างเพื่อทำร้ายจิตใจของผู้อื่น (R)	.256	.426	-.445	.172	.262	-.313

Cronbach's Alpha = .638 Guttman Split-Half Coefficient = .702 KMO = .597

Extraction Sums of Squared Loadings: Cumulative Percent of Variance = 57.829

3. มาตรการจัดการกระทำอำนาจ

มาตรวัดนี้พัฒนาขึ้นตามแนวทางของ Rus และคณะ (2012) ด้วยการแปลแบบแปลย้อนกลับ พร้อมกับการเพิ่มจำนวนข้อซึ่งมีรูปแบบสอดคล้องกันเข้าไป มีจำนวน 4 ข้อ โดยจะถามความรู้สึกของผู้เข้าร่วมการวิจัยต่อบทบาทที่ได้รับในระหว่างการจัดการกระทำความรู้สึกมีอำนาจ โดยแบ่งเป็น 7 ระดับ

- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
- 3 หมายถึง ค่อนข้างไม่เห็นด้วย
- 4 หมายถึง เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยพอ ๆ กัน
- 5 หมายถึง ค่อนข้างเห็นด้วย
- 6 หมายถึง เห็นด้วย
- 7 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การคำนวณจะใช้คะแนนรวมหลังจากการกลับคะแนน คะแนนสูง บ่งบอกถึงความรู้สึกมีอำนาจที่สูง และ คะแนนต่ำ บ่งบอกถึงความรู้สึกมีอำนาจที่ต่ำ ตัวอย่างข้อกระทง ได้แก่ “ฉันรู้สึกมีอำนาจ” “ฉันรู้สึกจำเป็นต้องพึ่งพาผู้อื่น” “ฉันรู้สึกถูกควบคุม” และ “ฉันควบคุมสิ่งต่าง ๆ ได้” โดยผลของมาตรวัดนี้จะถูกนำไปใช้ในการตรวจสอบการจัดการกระทำอำนาจในแต่ละเงื่อนไข

โดยทั้ง 4 ข้อมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทง (CITC) อยู่ระหว่าง .168-.810 โดยมีค่าความเที่ยง Cronbach's Alpha อยู่ที่ .804

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงของมาตรวัดการจัดการกระทำอำนาจ

ลำดับที่	ข้อกระทง	CITC
1	ฉันรู้สึกมีอำนาจ	.810
2	ฉันรู้สึกจำเป็นต้องพึ่งพาผู้อื่น (R)	.168
3	ฉันรู้สึกถูกควบคุม (R)	.802
4	ฉันควบคุมสิ่งต่าง ๆ ได้	.768

Cronbach's Alpha = .804

4. มาตรการจัดการกระทำการรับรู้การถูกตรวจสอบ

มาตรวัดนี้พัฒนาขึ้นตามแนวทางของ Rus และคณะ (2012) ด้วยการแปลแบบแปลย้อนกลับ พร้อมกับการเพิ่มจำนวนข้อซึ่งมีรูปแบบสอดคล้องกันเข้าไป มีจำนวน 4 ข้อที่จะถามการรับรู้การถูกตรวจสอบของผู้เข้าร่วมการวิจัยต่อการถูกสัมภาษณ์ โดยแบ่งเป็น 7 ระดับ

- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
- 3 หมายถึง ค่อนข้างไม่เห็นด้วย
- 4 หมายถึง เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยพอ ๆ กัน
- 5 หมายถึง ค่อนข้างเห็นด้วย
- 6 หมายถึง เห็นด้วย
- 7 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การคำนวณจะใช้คะแนนรวมหลังจากการกลับคะแนน คะแนนสูง บ่งบอกถึงการรับรู้การถูกตรวจสอบที่สูง และ คะแนนต่ำ บ่งบอกถึงการรับรู้การถูกตรวจสอบที่ต่ำ ตัวอย่างข้อกระทง ได้แก่ “ฉันเชื่อว่าฉันจะต้องอธิบายขั้นตอนการตัดสินใจของฉันต่อผู้วิจัย” “ฉันเชื่อว่าฉันจะถูกเชิญตัวไปสัมภาษณ์” “ฉันเชื่อว่าฉันจะไม่ถูกผู้วิจัยตั้งคำถามเรื่องการตัดสินใจของฉัน” และ “ฉันเชื่อว่าคนอื่น ๆ มีโอกาสถูกสัมภาษณ์เช่นเดียวกัน” โดยผลของมาตรวัดนี้จะถูกนำไปใช้ในการตรวจสอบการจัดกระทำการรับรู้การถูกตรวจสอบในแต่ละเงื่อนไข

โดยทั้ง 4 ข้อมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทง (CITC) อยู่ระหว่าง .267-.515 โดยมีค่าความเที่ยง Cronbach's Alpha อยู่ที่ .630

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงของมาตรการจัดการกระทำการรับรู้การถูกตรวจสอบ

ลำดับที่	ข้อกระทง	CITC
1	ฉันเชื่อว่าฉันจะต้องอธิบายขั้นตอนการตัดสินใจของฉันต่อผู้วิจัย	.495
2	ฉันเชื่อว่าฉันจะถูกเชิญตัวไปสัมภาษณ์	.515
3	ฉันเชื่อว่าฉันจะไม่ถูกผู้วิจัยตั้งคำถามเรื่องการตัดสินใจของฉัน (R)	.383
4	ฉันเชื่อว่าคนอื่น ๆ มีโอกาสถูกสัมภาษณ์เช่นเดียวกัน	.267

Cronbach's Alpha = .630

5. กิจกรรมทดสอบพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว

โจทย์ของกิจกรรมทดสอบพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวมีการพัฒนาขึ้นตามแนวทางของ DeCelles และคณะ (2012) โดยปรับปรุงโจทย์ให้เหมาะสมกับขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการทดลองจริงแต่ละครั้ง ผู้เข้าร่วมการวิจัยจะได้รับการบอกกล่าวจากผู้ช่วยวิจัยว่า

“ในกิจกรรมต่อไปนี้ ทุกคนในห้องจะมีคะแนนส่วนกลางร่วมกันอยู่ทั้งหมด 200 คะแนน น้อย ๆ แต่ละคนสามารถเลือกเอาคะแนนจากส่วนกลางมาไว้ที่ตัวเองได้ตั้งแต่ 0 ถึง 10 คะแนน จำนวนคะแนนที่น้อย ๆ แต่ละคนเก็บไว้กับตัวจะเป็นจำนวนครั้งที่น้อย ๆ มีโอกาสสุ่มจับของรางวัลที่พวกพี่เตรียมไว้หลังจากการวิจัยสิ้นสุด ของรางวัลจะมีแค่ชิ้นเดียวเท่านั้น ถ้า น้อย ๆ คนไหนอยากได้ก็ต้องเก็บคะแนนไว้กับตัวเองเยอะ ๆ เพราะยิ่งเก็บมากก็ยิ่งมีโอกาสถูกรางวัลมาก แต่ก็มีข้อแม้ว่า ถ้าน้อย ๆ ทุกคนเอาคะแนนจากส่วนกลางไปจนหมด ก็จะไม่ มีน้อย ๆ คนไหนได้สุ่มของรางวัลเลยสักคน ให้น้อย ๆ เขียนจำนวนคะแนนที่อยากเก็บไว้กับตัวเองลงบนกระดาษที่พี่เตรียมไว้ให้ พอทุกคนเขียนเสร็จให้พับกระดาษทิ้งไว้บนโต๊ะเดี๋ยวนี่ จะเดินไปเก็บเอง พอการวิจัยจบแล้วเดี๋ยวเราจะมาเริ่มสุ่มของรางวัลกัน”

ในที่นี้คะแนนส่วนกลางจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามจำนวนของผู้เข้าร่วมการวิจัยในห้องทดลองในอัตราส่วนผู้เข้าร่วมการวิจัย 1 คน ต่อคะแนนส่วนกลาง 5 คะแนน ซึ่ง 200 คะแนนคือ ในกรณีที่มีผู้เข้าร่วมการวิจัยเข้ามา 40 คน ในการทำกิจกรรม ผู้เข้าร่วมการวิจัยต้องเลือกว่าตนจะเอาคะแนนจากส่วนกลางมาไว้ที่ตัวเองกี่คะแนน โดยการวัดพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวจะวัดจากจำนวนคะแนนที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยเก็บเอาไว้โดยมีตั้งแต่ 0 ถึง 10 คะแนน โดยในที่นี้ 0 คะแนน คือ พฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวในระดับต่ำสุด และ 10 คะแนนแสดงถึงระดับสูงสุด

6. แบบทดสอบสถานการณ์จำลอง

โจทย์ของแบบทดสอบสถานการณ์จำลองมีการพัฒนาขึ้นตามแนวทางกิจกรรม Lost at Sea ของ Nemiroff และ Pasmore (2001) ซึ่งเดิมเป็นกิจกรรมที่ถูกออกแบบมาเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างความสัมพันธ์และพัฒนาการทำงานในรูปแบบทีม ผู้วิจัยได้ปรับปรุงโจทย์เพื่อลดความซับซ้อนในการทำ และปรับเปลี่ยนจากรูปแบบการทำกิจกรรมเป็นกลุ่มให้เป็นแบบทดสอบสำหรับทำคนเดียว

“คุณเป็นหนึ่งในผู้โดยสารของเรือที่กำลังจะจม ณ ใจกลางมหาสมุทร คุณพบว่า มีเรือชูชีพเหลืออยู่อีกหนึ่งลำ แต่คุณมีเวลาไม่มากพอที่จะกลับไปเก็บของใช้ที่จำเป็นจากห้องของคุณ

เพื่อที่จะนำลงเรือไปด้วย คุณพบว่าจุดที่คุณอยู่มีสิ่งของอยู่ทั้งหมด 15 ชิ้นวางระเกะระกะอยู่รอบ ๆ ตัวคุณ คุณจะเลือกหยิบสิ่งของทั้งหมดตามลำดับใดโดยเริ่มจาก 1 เป็นลำดับแรกสุด”

ผู้เข้าร่วมการวิจัยมีเวลา 3 นาทีในการเขียนหมายเลขหน้าชื่อของสิ่งของทั้ง 15 ชิ้น โดยไล่ลำดับจากชิ้นแรกเป็น 1 ไปจนถึง 15 สิ่งของ 15 ชิ้น เช่น กระจกส่องหน้า แกลลอนใส่น้ำมัน แกลลอนใส่น้ำดื่ม เบ็ดตกปลา วิทยุรับสัญญาณ เป็นต้น

ในข้อที่สองเป็นโจทย์ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมาเองตามแนวทางของข้อก่อนหน้านี้เป็นคำถามปลายเปิด

“คุณกลับจากการเรียนหนังสือมาพบว่าที่พักของคุณกำลังถูกไฟไหม้อยู่ โดยในขณะนั้นไม่มีใครนอกจากคุณเลยที่เห็นเหตุการณ์ หากคุณสามารถที่จะขนของอะไรก็ได้ออกมาจากที่พักของคุณทั้งหมด 5 ชิ้น คุณจะขนอะไรออกมา และเป็นไปตามลำดับใด”

ผู้เข้าร่วมการวิจัยมีเวลา 3 นาทีในการเขียนชื่อสิ่งของที่จะขนออกมาพร้อมกับลำดับของสิ่งของทั้ง 5 ชิ้น เริ่มจาก 1 ไปจนถึง 5 โดยไม่มีการกำหนดตายตัวว่าจะเป็นสิ่งของชนิดใด

แบบทดสอบสถานการณ์จำลองมีหน้าที่เป็นเพียงกิจกรรมเพิ่มเติมซึ่งจะช่วยคั่นกลางระหว่างการทำมาตรการวัดการตอบให้ดูดีทางสังคมบับสันกับการจัดกระทำอำนาจ โดยแบบทดสอบมีลักษณะการตอบที่เป็นการใช้ความคิดและเหตุผลในการตัดสินใจตอบแต่ละข้อซึ่งจะช่วยทำให้การเรียกหน้าม้าเพื่อไปตรวจสอบในเงื่อนไขการรับรู้การถูกตรวจสอบสูงดูมีความน่าเชื่อถือ และทำให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยคาดเดาเงื่อนไขที่แท้จริงได้ยากขึ้น

7. แบบทดสอบการรับรู้การวางเงื่อนไข

แบบทดสอบนี้พัฒนาขึ้นตามแนวทางของ Chartrand และ Bargh (1996) ในการตรวจสอบว่าผู้เข้าร่วมการวิจัยทราบการวางเงื่อนไขและจุดประสงค์ที่แท้จริงของงานวิจัยหรือไม่ เป็นคำถามปลายเปิดจำนวน 4 ข้อ

ผู้เข้าร่วมการวิจัยตอบคำถามปลายเปิดตามความคิดเห็นของตัวเอง โดยคำถามประกอบด้วย “คุณคิดว่าวัตถุประสงค์ของการทดลองครั้งนี้คืออะไร?” “คุณคิดว่าการทดลองในครั้งนี้ต้องการจะศึกษาอะไร?” “คุณคิดว่ามีความเชื่อโยงระหว่างแต่ละกิจกรรมที่คุณทำหรือไม่ อย่างไร?” และ “ผลจากการทำกิจกรรมหนึ่งมีอิทธิพลต่อคุณในการทำกิจกรรมอื่น ๆ หรือไม่ อย่างไร?” แบบทดสอบนี้ไว้เพื่อการตรวจสอบการรับรู้การวางเงื่อนไขที่แท้จริงของการทดลอง โดยผู้เข้าร่วมการวิจัยที่สามารถตอบคำถามในส่วนนี้ได้อย่างถูกต้องจะถูกตัดออกจากการวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำนวน 117 คน ที่ได้รับการประชาสัมพันธ์จากอาจารย์ประจำวิชา 3800101 จิตวิทยาทั่วไป 3800250 วิชามนุษยสัมพันธ์ และ 3800202 วิชาจิตวิทยาในชีวิตและการทำงาน เป็นต้น การเก็บข้อมูลในส่วนแรกจะทำการมอบหมายให้นิสิตที่มีความสนใจจะเข้าร่วมการวิจัย เข้าไปยังเว็บไซต์ Google Forms ซึ่งผู้วิจัยได้เตรียมการไว้ตามที่อยู่นี้ <https://goo.gl/forms/M2XwQ3jEgA8nXsYg2> โดย นิสิตกรอกข้อมูลวันและเวลาที่สามารถเข้ามาทำการทดลอง ได้รับการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับงานวิจัย ชิ้นนี้จากวิชาใด ตอนเรียนที่เท่าไร และเลขที่ในชั้นเรียนเป็นเลขอะไร เพื่อให้ผู้วิจัยจะได้มีข้อมูลในการยืนยันตัวตนผู้เข้าร่วมการวิจัยในภายหลัง และเพื่อให้ผู้วิจัยสามารถกำหนดวัน และเวลาการทดลองจริงได้อย่างชัดเจนโดยไม่ทับซ้อนกับเวลาเรียน ต่อจากนั้นจึงกรอกข้อมูลอีเมล หมายเลข โทรศัพท์ เพศโดยกำเนิด อายุ คณะที่ศึกษาอยู่ และระดับชั้นปี แล้วทำมาตรวัดอัตลักษณ์ทางศีลธรรม กระบวนการกรอกข้อมูลบน Google Forms ทั้งหมดรวมถึงการตอบมาตรวัดอัตลักษณ์ทางศีลธรรม จะใช้เวลาไม่เกิน 10 นาที โดยในส่วนนี้จะใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลตั้งแต่สองสัปดาห์ไปจนถึงสี่สัปดาห์ ขึ้นอยู่กับจำนวนนิสิตที่เข้ามาตอบแบบสอบถามบน Google Forms

การเก็บข้อมูลในครั้งที่สองจะเป็นการเก็บข้อมูลจากการทดลองจริงโดยผู้ช่วยวิจัย ซึ่งจัดขึ้นสองสัปดาห์ให้หลัง ผู้ช่วยวิจัยในครั้งนี้ คือ มหาบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 1 คน ผู้เคยผ่านประสบการณ์ในการเก็บข้อมูลการวิจัยจริงมาแล้ว โดยผู้ช่วยวิจัยจะได้รับการฝึกซ้อมจากผู้วิจัยเกี่ยวกับหน้าที่และขั้นตอนกระบวนการทดลองของการวิจัยในครั้งนี้ หน้าที่ของผู้ช่วยวิจัย ได้แก่ เป็นผู้ควบคุมกระบวนการทดลองและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เข้าร่วมการวิจัยระหว่างเวลาการทดลอง

ในการทดลองได้ทำการเก็บข้อมูลจากผู้เข้าร่วมการวิจัยครั้งละประมาณ 40 คน โดยเป็นผู้เข้าร่วมการวิจัยซึ่งอยู่ในกลุ่มเงื่อนไขที่มีระดับการรับรู้การถูกตรวจสอบแบบเดียวกันเข้ามาทำการทดลองครั้งละ 2 กลุ่ม ตัวอย่างเช่น เป็นผู้เข้าร่วมการวิจัยจากเงื่อนไขอำนาจสูงและไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบจำนวน 20 คนกับเงื่อนไขอำนาจต่ำและไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบอีก 20 คน โดยทั้งสองกลุ่มจะมีความแตกต่างกันเพียงในเรื่องของการจัดกระทำอำนาจที่เป็นการให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยอ่านข้อความที่ต่างกันแบบสอบถาม การทำการทดลองแต่ละครั้งจำเป็นต้องทำในช่วงเวลาที่ต่างกัน เนื่องจากความไม่สอดคล้องของเวลาว่างของผู้เข้าร่วมการวิจัยที่จำเป็นต้องเข้าเรียนในแต่ละวิชาและข้อจำกัดของห้องทดลองที่ผู้วิจัยจะสามารถใช้ได้ สถานที่ทำการทดลองจริง ได้แก่

อาคารจุฬาพัฒนา 5 ห้อง 302 โดยจะสามารถเริ่มดำเนินการได้ในระยะเวลาไม่เกินสองสัปดาห์
หลังจากมีผู้ตอบแบบสอบถามบน Google Forms โดยจะใช้เวลาเก็บข้อมูลไม่เกินสองสัปดาห์

ขั้นตอนการเก็บข้อมูลในการทดลองจริง ผู้เข้าร่วมการวิจัยจะได้รับคำอธิบายเกี่ยวกับการ
ตอบแบบสอบถามจากผู้ช่วยวิจัย จากนั้นจึงได้รับใบคำชี้แจงพร้อมกับมาตรวัดการตอบให้ดูดีทาง
สังคมฉบับสั้นจำนวน 13 ข้อ การอ่านคำชี้แจงและตอบแบบสอบถามในส่วนนี้จะใช้เวลา
ไม่เกิน 10 นาที

หลังจากนั้นผู้เข้าร่วมการวิจัยจะได้รับมอบหมายให้ทำแบบทดสอบสถานการณ์จำลองจำนวน
2 ข้อ มีการจำกัดเวลาให้ทำข้อละ 3 นาที โดยให้ทำไปทีละข้อตามลำดับ ซึ่งเมื่อรวมกับเวลาที่ผู้ช่วย
วิจัยต้องอธิบายขั้นตอนการทำแบบทดสอบแล้ว จะใช้เวลาในขั้นตอนนี้รวมกันได้ประมาณ 10 นาที

ต่อจากนั้นผู้เข้าร่วมการวิจัยจะได้รับกระดาษคำสั่งให้อ่านและจดจำบทบาทที่ตนเองได้รับ ซึ่ง
เป็นขั้นตอนการจัดกระทำอำนาจสูงหรืออำนาจต่ำ พร้อมกับได้รับมาตรวัดการจัดกระทำอำนาจซึ่งมี
จำนวน 4 ข้อ ในส่วนนี้จะใช้เวลาในการจดจำบทบาท และตอบแบบสอบถามไม่เกิน 10 นาที

ในส่วนการวัดพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว ผู้ช่วยวิจัยจำเป็นจะต้องอธิบายถึงวิธีการทำ
กิจกรรมทดสอบพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว ซึ่งเป็นไปได้ว่าอาจจะต้องมีการอธิบาย
รายละเอียดการทำกิจกรรมอีกครั้ง หากมีผู้เข้าร่วมการวิจัยที่ยังไม่เข้าใจวิธีการทำกิจกรรมอยู่ การ
อธิบายกิจกรรมและการทำกิจกรรมใช้เวลาารวมกันได้ประมาณ 10 นาที

ในส่วนสุดท้ายของการเก็บข้อมูลผู้เข้าร่วมการวิจัยจะได้รับมาตรวัดการจัดกระทำรับรู้
การถูกตรวจสอบซึ่งมีจำนวนด้วยกัน 4 ข้อ เมื่อผู้เข้าร่วมการวิจัยทำเสร็จจนครบทุกคน ผู้ช่วยวิจัยจึง
จะแจกแบบทดสอบการรับรู้การวางเงื่อนไข โดยมีจำนวน 4 ข้อเช่นกัน การตอบแบบสอบถามทั้งสอง
ตัวนี้ใช้เวลาารวมกันได้ประมาณ 10 นาที

หลังจากนั้นจึงเป็นขั้นตอนการชี้แจงรายละเอียดและวัตถุประสงค์ที่แท้จริงในการวิจัยโดย
ผู้ช่วยวิจัย เมื่อทำการอธิบายรายละเอียดทั้งหมดจนครบเรียบร้อยแล้ว ผู้ช่วยวิจัยจึงแจกหนังสือแสดง
ความยินยอมในการนำข้อมูลไปใช้เพื่อให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยลงนามในเอกสาร เมื่อทำเสร็จจนครบทุก
คน ผู้ช่วยวิจัยจึงกล่าวขอบคุณต่อผู้เข้าร่วมการวิจัยเพื่อแสดงถึงการสิ้นสุดของการทดลอง โดยขั้น
ตอนนี้จะใช้เวลาอีกประมาณ 10 นาที

ลำดับขั้นตอนการทดลอง

1. การเข้าถึงและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยติดต่ออาจารย์ประจำวิชาจิตวิทยาทั่วไป วิชามนุษยสัมพันธ์ และวิชาจิตวิทยาในชีวิต และการทำงานเพื่อขอความช่วยเหลือจากอาจารย์ประจำวิชาในการประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงงานวิจัย โดยอาจารย์ประจำวิชามอบลิงค์เว็บไซต์ Google Forms ให้แก่นิสิตที่มีความสนใจและพร้อมที่จะเข้าร่วมการทดลองอีกครั้งในภายหลัง ในหน้าเว็บไซต์ประกอบด้วยคำชี้แจง เกี่ยวกับการวิจัย แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปอันประกอบด้วย วันและเวลาที่คาดว่าจะสามารถเข้าร่วมการทดลองได้ วิชาที่ได้รับการประชาสัมพันธ์ให้เข้าร่วมการวิจัย ตอนเรียน เลขที่ประจำตัวในชั้นเรียน ที่อยู่อีเมล และหมายเลขโทรศัพท์สำหรับการติดต่อกลับ เพศโดยกำเนิด อายุ คณะที่ศึกษาอยู่ ชั้นปี และสุดท้ายคือมาตรวัดอัตลักษณ์ทางศีลธรรมตามลำดับ ผู้วิจัยจึงจัดกลุ่มผู้เข้าร่วมการวิจัยในรูปแบบ Matched Groups Factorial Design จากคะแนนอัตลักษณ์ทางศีลธรรม โดยจัดเรียงอันดับใหม่จากคะแนนน้อยไปมากแล้วแบ่งเป็นกลุ่มละ 6 คนซึ่งมีคะแนนอัตลักษณ์ทางศีลธรรมใกล้เคียงกัน จากนั้นจึงสุ่มทั้ง 6 คนเข้าสู่แต่ละเงื่อนไขที่ไม่ซ้ำกัน ทำเช่นนี้จนกระทั่งครบทุกคนจะได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง 6 กลุ่มเงื่อนไขซึ่งมีค่าเฉลี่ยอัตลักษณ์ทางศีลธรรมใกล้เคียงกันประมาณกลุ่มละ 20 คน จากนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดหมายเลขที่นั่งในการทดลองของแต่ละคน พร้อมกับกำหนดวัน เวลา และสถานที่สำหรับการทดลองในแต่ละครั้งและส่งอีเมลแจ้งผู้เข้าร่วมการวิจัยแต่ละคนถึงรายละเอียดในการเข้าร่วมการทดลองแต่ละครั้ง

2. การจัดทำอำนาจ และการรับรู้การถูกตรวจสอบ

เงื่อนไขการรับรู้การถูกตรวจสอบแบ่งออกเป็น ไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบ การรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำ และการรับรู้การถูกตรวจสอบสูง โดยจะมีการจัดทำในสองส่วนด้วยกัน

การจัดกระทำกรรับรู้การถูกตรวจสอบในส่วนแรก ผู้เข้าร่วมการวิจัยจะได้รับกระดาษคำชี้แจงซึ่งมาพร้อมกับมาตรวัดการตอบให้ดูดีทางสังคมฉบับสั้น ในเงื่อนไขการรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำ และการรับรู้การถูกตรวจสอบสูง หน้าคำชี้แจงซึ่งเป็นหน้าแรกของแบบสอบถามจะมีข้อความเพิ่มเติมซึ่งชี้แจงถึงสิทธิของผู้วิจัยที่จะสามารถเรียกผู้เข้าร่วมการวิจัยเข้ามาสอบถามถึงการตอบแบบสอบถามเมื่อใดก็ได้ในระหว่างการวิจัย ในขณะที่เงื่อนไขไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบจะไม่มีข้อความในส่วนนี้ โดยข้อความส่วนที่เพิ่มเข้ามาจะเป็นดังนี้

“ในการตอบแบบสอบถามทั้งหมด ตลอดช่วงเวลาของการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยอาจจะเชิญคุณไปทำการสัมภาษณ์เพื่อสอบถามถึงเหตุผล และกระบวนการในการตัดสินใจตอบ

แบบสอบถามของคุณได้ทุกเมื่อ หากผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่าการทำวิจัยครั้งนี้มีความจำเป็นที่จะต้องมีการเก็บข้อมูลเพิ่มเติม”

การจัดกระทำกรรับรู้การถูกตรวจสอบในส่วนที่สองจะทำภายหลังจากการตอบมาตรการจัดการกระทำอำนาจ ผู้ช่วยวิจัยแจกกระดาษสำหรับทำกิจกรรมทดสอบพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยทำ โดยในเดือนใหม่ไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบและเงื่อนไขการรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำแจ้งว่า

“อันนี้เป็นกิจกรรมที่พี่จะให้น้อง ๆ ทำรอไปก่อน ระหว่างที่พวกพี่ ๆ กำลังเตรียมกิจกรรมรวมกลุ่มให้กับน้อง ๆ นะ”

เมื่อผู้เข้าร่วมการวิจัยทั้งหมดทำเสร็จผู้ช่วยวิจัยจึงเก็บแบบทดสอบแล้วแจกมาตรการจัดการกระทำกรรับรู้การถูกตรวจสอบให้ทำต่อไป

ในเงื่อนไขการรับรู้การถูกตรวจสอบสูง จำเป็นจะต้องมีการใช้หน้าม้าเข้ามาช่วยในการวิจัย เนื่องจากว่าด้วยหลักการของทฤษฎีการป้องกันป้อม ผู้เข้าร่วมการวิจัยจะสามารถเกิดระดับการรับรู้การถูกตรวจสอบที่สูงขึ้นได้ เมื่อผู้เข้าร่วมการวิจัยพบเห็นว่าในห้องทดลองมีผู้เข้าร่วมการวิจัยคนอื่นที่ถูกเชิญไปทำการสัมภาษณ์ หน้าม้าจึงมีบทบาทเป็นนิสิตที่เข้ามาร่วมในการทดลอง แต่ในระหว่างการทดลองได้ถูกผู้ช่วยวิจัยเชิญตัวออกไปจากห้องเพื่อทำการสอบถามถึงการตอบแบบทดสอบในช่วงต้นของการทดลอง โดยหน้าม้าในการวิจัยครั้งนี้ คือ ทีมงานของผู้ช่วยวิจัยจำนวน 10 คน ซึ่งผู้ช่วยวิจัยจะเป็นผู้จัดหาทีมงานที่มีลักษณะสอดคล้องและกลมกลืนกับกลุ่มตัวอย่างในโครงการวิจัย

ในการดำเนินการสำหรับเงื่อนไข ผู้ช่วยวิจัยจะแจ้งต่อผู้เข้าร่วมการวิจัยว่า

“เดี๋ยวพี่จะต้องเรียกน้อง ๆ บางคนไปสอบถามเพิ่มเติมก่อน เพื่อไม่ให้เสียเวลาใครที่ยังไม่ได้ถูกเรียกก็ทำกิจกรรมนี้ไปก่อน ระหว่างที่รอพวกพี่ ๆ เตรียมกิจกรรมรวมกลุ่มให้น้อง ๆ นะ”

หลังจากนั้นผู้ช่วยวิจัยจึงทำเรียกหน้าม้าทั้งหมดออกไปจากห้องวิจัยพร้อมกับแจกกระดาษสำหรับทำกิจกรรมทดสอบพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยทำ เมื่อผู้เข้าร่วมการวิจัยทั้งหมดทำเสร็จจึงเก็บกิจกรรมทดสอบพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวพร้อมกับแจกมาตรการจัดการกระทำกรรับรู้การถูกตรวจสอบให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยทำ

เงื่อนไขอำนาจแบ่งออกเป็น อำนาจสูงและอำนาจต่ำ ผู้เข้าร่วมการวิจัยจะได้รับกระดาษซึ่งมีข้อความคำสั่งให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยอ่านและนึกถึงบทบาทที่ตนเองได้รับในการวิจัยครั้งนี้ไว้เสมอจนกว่า

การวิจัยจะสิ้นสุด (Dubois et al., 2010; Rucker et al., 2010) โดยกระดาษดังกล่าวจะมาพร้อมกับ
มาตรวัดการจัดกระทำอำนาจ

เงื่อนไขอำนาจสูง คือ ผู้เข้าร่วมการวิจัยได้รับคำสั่งให้นึกถึงบทบาทที่ตนมีตำแหน่งเป็น
หัวหน้าทีม โดยข้อความมีดังต่อไปนี้

“บทบาทของคุณในการวิจัยครั้งนี้คือ หัวหน้าทีม โดยปกติแล้วคุณคือผู้ที่มีอำนาจในการ
ตัดสินใจภายในทีม คุณมีความสามารถที่จะออกคำสั่งควบคุมหรือสั่งการสมาชิกร่วมทีมใน
การทำงานต่าง ๆ ได้ตามที่ต้องการ ไม่ว่าจะสมาชิกในทีมจะเห็นด้วยหรือไม่ พร้อมกันนั้นคุณยัง
มีความสามารถที่จะประเมินผลการทำงานของสมาชิกทุกคนทั้งในระหว่างการทำงานและ
ภายหลังการทำงานอีกด้วย จงจำบทบาทของ หัวหน้าทีม ไปจนกว่าการวิจัยจะสิ้นสุด”

เงื่อนไขอำนาจต่ำ คือ ผู้เข้าร่วมการวิจัยได้รับคำสั่งให้นึกถึงบทบาทที่ตนมีตำแหน่งเป็นลูกทีม
โดยข้อความมีดังต่อไปนี้

“บทบาทของคุณในการวิจัยครั้งนี้คือ ลูกทีม โดยปกติแล้วคุณคือผู้ที่ไม่อำนาจในการ
ตัดสินใจภายในทีม หัวหน้าทีมมีความสามารถที่จะออกคำสั่งควบคุมหรือสั่งการคุณในการ
ทำงานต่าง ๆ ได้ตามที่ต้องการ ไม่ว่าจะคุณเห็นด้วยหรือไม่ พร้อมกันนั้นหัวหน้าทีมยังมี
ความสามารถที่จะประเมินผลการทำงานของคุณทั้งในระหว่างการทำงานและภายหลังการ
ทำงานอีกด้วย จงจำบทบาทของ ลูกทีม ไปจนกว่าการวิจัยจะสิ้นสุด”

จึงมีเงื่อนไขทั้งหมด ได้แก่

เงื่อนไขที่ 1 อำนาจสูงและไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบ

เงื่อนไขที่ 2 อำนาจสูงและการรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำ

เงื่อนไขที่ 3 อำนาจสูงและการรับรู้การถูกตรวจสอบสูง

เงื่อนไขที่ 4 อำนาจต่ำและไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบ

เงื่อนไขที่ 5 อำนาจต่ำและการรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำ

เงื่อนไขที่ 6 อำนาจต่ำและการรับรู้การถูกตรวจสอบสูง

3. วิธีการทดลอง

เมื่อผู้เข้าร่วมการวิจัยและหน้าม้ามาถึงตามวันเวลาที่นัดหมายไว้ ผู้ช่วยวิจัยจึงให้ผู้เข้าร่วมการ
วิจัยทุกคนเข้าไปนั่งตามหมายเลขที่นั่งซึ่งมีการติดประกาศอยู่หน้าห้องทดลอง โดยเมื่อทุกคนเข้า
ประจำที่เรียบร้อยแล้วผู้ช่วยวิจัยแจ้งให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยทราบว่า การทดลองในครั้งนี้เป็นเรื่อง

“การรับรู้บทบาทในสถานการณ์ที่ต่างกัน” ซึ่งจะมีการจัดกลุ่มทำกิจกรรมในตอนท้ายของการวิจัย พร้อมกับแจ้งเรื่องสิทธิ์ของผู้เข้าร่วมการวิจัย จากนั้นจึงแจกแบบสอบถามที่ประกอบด้วยกระดาษคำชี้แจงกับมาตรวัดการตอบให้ดูดีทางสังคมฉบับสั้น โดยในเงื่อนไขการรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำกับสูง กระดาษคำชี้แจงจะมีข้อความแจ้งความเป็นไปได้ในการถูกตรวจสอบอยู่ ส่วนในเงื่อนไขไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบกระดาษคำชี้แจงจะไม่มีการเตือนถึงความเป็นไปได้ในการถูกตรวจสอบ ผู้เข้าร่วมการวิจัยได้รับคำสั่งจากผู้ช่วยวิจัยให้อ่านหน้าคำชี้แจงโดยละเอียด จากนั้นจึงค่อยทำมาตรวัดการตอบให้ดูดีทางสังคมฉบับสั้นต่อ เมื่อผู้เข้าร่วมการวิจัยทำเสร็จครบทุกคนผู้ช่วยวิจัยจึงเก็บแบบสอบถามขั้นตอนทั้งหมดใช้เวลาไม่เกิน 10 นาที

จากนั้นผู้เข้าร่วมการวิจัยจะได้รับแบบทดสอบสถานการณ์จำลองให้ทำ โดยมีด้วยกันทั้งหมด 2 ข้อใช้เวลาทำข้อละ 3 นาที ผู้ช่วยวิจัยจะคอยแจ้งระยะเวลาที่เหลือในการทำแบบทดสอบแต่ละข้อ เมื่อหมดเวลาในข้อสุดท้ายผู้ช่วยวิจัยจึงเก็บแบบทดสอบทั้งหมด โดยแบบทดสอบในส่วนนี้เป็นกิจกรรมเพิ่มเติมในการทดลองเพื่อที่จะทำให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยคาดเดาเงื่อนไขการวิจัยที่แท้จริงได้ยากยิ่งขึ้น โดยใช้เวลารวมไม่เกิน 10 นาที

ต่อมาผู้ช่วยวิจัยทำการจัดกระทำอำนาจโดยการแจกกระดาษคำสั่งที่มอบหมายให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยรับบทบาทเป็นหัวหน้าทีมในเงื่อนไขอำนาจสูงหรือลูกทีมในเงื่อนไขอำนาจต่ำตลอดช่วงเวลาของการวิจัย ซึ่งในกระดาษจะประกอบไปด้วยข้อความกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยเข้าสู่สภาพความรู้สึกมีอำนาจในระดับสูงหรือต่ำ และมาตรวัดการกระทำอำนาจ เมื่อผู้เข้าร่วมการวิจัยทั้งหมดตอบมาตรวัดเสร็จ ผู้ช่วยวิจัยจึงเก็บกระดาษทั้งหมด ขั้นตอนส่วนนี้ใช้เวลาไม่เกิน 10 นาที

ในเงื่อนไขไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบและเงื่อนไขการรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำ ผู้ช่วยวิจัยจะแจ้งว่าการเตรียมภารกิจรวมกลุ่มยังไม่เสร็จจึงให้กิจกรรมอย่างอื่นไปก่อน จากนั้นผู้เข้าร่วมการวิจัยจะได้รับกระดาษสำหรับทำกิจกรรมทดสอบพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวทันที ส่วนเงื่อนไขการรับรู้การถูกตรวจสอบสูงผู้ช่วยวิจัยจะแจ้งให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยทราบว่ามีความจำเป็นที่จะต้องสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมการวิจัยบางส่วน จึงต้องมีการเรียกตัวผู้เข้าร่วมการวิจัยบางคนออกไปสัมภาษณ์และมอบหมายให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยที่เหลือทำกิจกรรมไปก่อนเพื่อเป็นการประหยัดเวลาระหว่างรอการเตรียมงานกิจกรรมกลุ่ม จากนั้นผู้ช่วยวิจัยจึงประกาศเรียกหน้าม้าทั้งหมดออกไปจากห้อง และปล่อยให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยทำกิจกรรมทดสอบพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวไปจนเสร็จ ใช้เวลาทั้งหมดไม่เกินไปกว่า 10 นาที

เมื่อผู้ช่วยวิจัยเก็บกิจกรรมทดสอบพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวจนครบทุกคนแล้ว จึงแจกมาตรวัดการกระทำการรับรู้การถูกตรวจสอบให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยตอบจนเสร็จ เมื่อผู้เข้าร่วม

การวิจัยทุกคนทำมาตรวัดเสร็จแล้ว ผู้ช่วยวิจัยจึงแจกแบบทดสอบการรับรู้การวางเงื่อนไขให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยทำ โดยใช้เวลารวมทั้งหมดประมาณ 10 นาที

เมื่อเก็บแบบทดสอบจนครบทุกคน ผู้ช่วยวิจัยจึงวัตถุประสงค์ที่แท้จริงและรายละเอียดในการทดลองให้ผู้เข้าร่วมการทดลองทุกคนทราบ หลังจากนั้นผู้ช่วยวิจัยจึงแจกหนังสือแสดงความยินยอมในการนำข้อมูลไปใช้ให้แก่ผู้เข้าร่วมการวิจัยเพื่อเป็นการขออนุญาตนำข้อมูลที่ได้รับการทดลองไปใช้ในโครงการวิจัย เมื่อผู้ช่วยวิจัยเก็บหนังสือแสดงความยินยอมในการนำข้อมูลไปใช้จนครบทุกคน จึงกล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมการวิจัยทุกคนที่เสียสละเวลาเข้ามาเข้าร่วมการทดลองในครั้งนี้ ซึ่งจะใช้เวลาอีกประมาณ 10 นาที

4. การทดสอบการจัดกระทำและการรับรู้เงื่อนไข

การทดสอบการจัดกระทำจะมีอยู่สองส่วนด้วยกัน ได้แก่ ในส่วนของการจัดกระทำอำนาจซึ่งผู้เข้าร่วมการวิจัยจะได้ตอบมาตรวัดการจัดกระทำอำนาจทันทีหลังจากการจัดกระทำเสร็จสิ้น และในส่วนของการจัดกระทำการรับรู้การถูกตรวจสอบ โดยในส่วนนี้ผู้เข้าร่วมการวิจัยจะได้รับแจกมาตรวัดการจัดกระทำการรับรู้การถูกตรวจสอบภายหลังจากการตอบกิจกรรมทดสอบพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวเสร็จสิ้นแล้วเพื่อมิให้มีการรับรู้ถึงการวางเงื่อนไข แล้วจึงใช้แบบทดสอบการรับรู้การวางเงื่อนไขเพื่อตรวจสอบผู้เข้าร่วมการวิจัยอีกครั้งหนึ่ง

กระบวนการทดลองในเงื่อนไขไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบ

กระบวนการทดลองในเงื่อนไขการรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำ

เมื่อผู้เข้าร่วมการวิจัยมาถึง ผู้ช่วยวิจัยจึงแจ้งภาพรวมการวิจัย “ในวันนี้ที่จะมีกิจกรรมกลุ่มมาให้ทุกคนทำกัน แต่ก่อนอื่นที่อยากให้ทุกคนช่วยตอบแบบสอบถามนี้ให้ที่ก่อนนะครับ/คะ”

ผู้ช่วยวิจัยแจกแบบสอบถามแก่ผู้เข้าร่วมการวิจัยซึ่งประกอบด้วย กระดาษคำชี้แจงที่มีข้อความว่า “ในการตอบแบบสอบถามทั้งหมดขอให้คุณตระหนักไว้ว่า ตลอดช่วงเวลาของการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีสิทธิ์ที่จะเชิญคุณไปทำการสัมภาษณ์เพื่อสอบถามถึงเหตุผล และกระบวนการในการตัดสินใจตอบแบบสอบถามของคุณได้ทุกเมื่อ หากผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่าการทำวิจัยครั้งนี้มีความจำเป็นที่จะต้องมีการเก็บข้อมูลเพิ่มเติม” และมาตรการตอบให้ดูดีทางสังคมฉบับสั้น

เมื่อทำแบบสอบถามเสร็จ ผู้ช่วยวิจัยจึงเก็บแบบสอบถามพร้อมกับแจกแบบทดสอบสถานการณ์จำลองให้ทำจำนวน 2 ข้อ โดยแต่ละข้อจะมีเวลาจำกัดข้อละ 3 นาที เมื่อหมดเวลาผู้ช่วยวิจัยจึงเก็บแบบทดสอบทั้งหมด

เมื่อผู้เข้าร่วมการวิจัยทั้งหมดทำแบบสอบถามเสร็จ ผู้ช่วยวิจัยจึงเก็บแบบสอบถามพร้อมกับแจกกระดาษซึ่งระบุบทบาทของผู้เข้าร่วมการวิจัย โดยกระดาษประกอบด้วย ข้อความระบุบทบาท และมาตรการจัดการกระทำอำนาจ

เงื่อนไขอำนาจสูง “บทบาทของคุณในการวิจัยครั้งนี้คือ หัวหน้าทีม โดยปกติแล้วคุณคือผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจภายในทีม คุณมีความสามารถที่จะออกคำสั่งควบคุมหรือสั่งการสมาชิกร่วมทีมในการทำงานต่าง ๆ ได้ตามที่ต้องการ ไม่ว่าจะสมาชิกในทีมจะเห็นด้วยหรือไม่ พร้อมกันนั้นคุณยังมีความสามารถที่จะประเมินผลการทำงานของสมาชิกทุกคนทั้งในระหว่างการทำงานและภายหลังการทำงานอีกด้วย จงจำบทบาทของ หัวหน้าทีมไปจนกว่าการวิจัยจะสิ้นสุด”

เงื่อนไขอำนาจต่ำ “บทบาทของคุณในการวิจัยครั้งนี้คือ ลูกทีม โดยปกติแล้วคุณคือผู้ที่ไม่มีความสามารถที่จะตัดสินใจภายในทีม หัวหน้าทีมมีความสามารถที่จะออกคำสั่งควบคุมหรือสั่งการคุณในการทำงานต่าง ๆ ได้ตามที่ต้องการ ไม่ว่าจะคุณเห็นด้วยหรือไม่ พร้อมกันนั้นหัวหน้าทีมยังมีความสามารถที่จะประเมินผลการทำงานของคุณทั้งในระหว่างการทำงานและภายหลังการทำงานอีกด้วย จงจำบทบาทของ ลูกทีม ไปจนกว่าการวิจัยจะสิ้นสุด”

เมื่อผู้เข้าร่วมการวิจัยทั้งหมดทำมาตรวัดเสร็จ ผู้ช่วยวิจัยจึงเก็บกระดาษพร้อมกับแจ้งเพิ่มเติม “อันนี้เป็นกิจกรรมที่ที่จะให้น้อง ๆ ทำรอไปก่อน ระหว่างที่พวกพี่ ๆ กำลังเตรียมกิจกรรมรวมกลุ่มให้น้อง ๆ นะ”

ผู้ช่วยวิจัยแจกกระดาษสำหรับทำกิจกรรมทดสอบพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว พร้อมกับอธิบายรายละเอียดของกิจกรรม รวมถึงโอกาสที่จะสุ่มของรางวัล เมื่อผู้เข้าร่วมการวิจัยทุกคนเขียนคะแนนจนครบ ผู้ช่วยวิจัยจึงเก็บกระดาษคะแนนทั้งหมด

ผู้ช่วยวิจัยแจกมาตรการจัดการกระทำรับรู้การถูกตรวจสอบให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยทำ เมื่อเสร็จจนครบทุกคนจึงเก็บแบบทดสอบพร้อมกับแจกแบบทดสอบการรับรู้การวางเงื่อนไขให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยทำต่อจนเสร็จ ผู้ช่วยวิจัยจึงแจ้งวัตถุประสงค์การวิจัยที่แท้จริงให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยทั้งหมดได้รับทราบพร้อมกับกล่าวคำขอบคุณ

กระบวนการทดลองในเงื่อนไขการรับรู้การถูกตรวจสอบสูง

เมื่อผู้เข้าร่วมการวิจัยกับหน้าม้ามาถึง ผู้ช่วยวิจัยจึงแจ้งภาพรวมการวิจัย “ในวันนี้ที่จะมีกิจกรรมกลุ่มมาให้ทุกคนทำกัน แต่ก่อนอื่นที่อยากให้ทุกคนช่วยตอบแบบสอบถามนี้ให้ที่ก่อนนะครับ/คะ”

ผู้ช่วยวิจัยแจกแบบสอบถามแก่ผู้เข้าร่วมการวิจัยซึ่งประกอบด้วย กระดาษคำชี้แจงที่มีข้อความว่า “ในการตอบแบบสอบถามทั้งหมดขอให้คุณตระหนักไว้ว่า ตลอดช่วงเวลาของการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีสิทธิ์ที่จะเชิญคุณไปทำการสัมภาษณ์เพื่อสอบถามถึงเหตุผล และกระบวนการในการตัดสินใจตอบแบบสอบถามของคุณได้ทุกเมื่อ หากผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่าการทำวิจัยครั้งนี้มีความจำเป็นที่จะต้องมีการเก็บข้อมูลเพิ่มเติม” และมาตรการตอบให้ดูดีทางสังคมฉบับสั้น

เมื่อทำแบบสอบถามเสร็จ ผู้ช่วยวิจัยจึงเก็บแบบสอบถามพร้อมกับแจกแบบทดสอบสถานการณ์จำลองให้ทำจำนวน 2 ข้อ โดยแต่ละข้อจะมีเวลาจำกัดข้อละ 3 นาที เมื่อหมดเวลาผู้ช่วยวิจัยจึงเก็บแบบทดสอบทั้งหมด

เมื่อผู้เข้าร่วมการวิจัยทั้งหมดทำแบบสอบถามเสร็จ ผู้ช่วยวิจัยจึงเก็บแบบสอบถามพร้อมกับแจกกระดาษซึ่งระบุบทบาทของผู้เข้าร่วมการวิจัย โดยกระดาษประกอบด้วย ข้อความระบุบทบาท และมาตรการจัดการกระทำอำนาจ

เงื่อนไขอำนาจสูง “บทบาทของคุณในการวิจัยครั้งนี้คือ หัวหน้าทีม โดยปกติแล้วคุณคือผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจภายในทีม คุณมีความสามารถที่จะออกคำสั่งควบคุมหรือสั่งการสมาชิกร่วมทีมในการทำงานต่าง ๆ ได้ตามที่ต้องการ ไม่ว่าสมาชิกในทีมจะเห็นด้วยหรือไม่ พร้อมกันนั้นคุณยังมีความสามารถที่จะประเมินผลการทำงานของสมาชิกทุกคนทั้งในระหว่างการทำงานและภายหลังการทำงานอีกด้วย จงจำบทบาทของ หัวหน้าทีมไปจนกว่าการวิจัยจะสิ้นสุด”

เงื่อนไขอำนาจต่ำ “บทบาทของคุณในการวิจัยครั้งนี้คือ ลูกทีม โดยปกติแล้วคุณคือผู้ที่ไม่มีความสามารถในการตัดสินใจภายในทีม หัวหน้าทีมมีความสามารถที่จะออกคำสั่งควบคุมหรือสั่งการคุณในการทำงานต่าง ๆ ได้ตามที่ต้องการ ไม่ว่าคุณจะเห็นด้วยหรือไม่ พร้อมกันนั้นหัวหน้าทีมยังมีความสามารถที่จะประเมินผลการทำงานของคุณทั้งในระหว่างการทำงานและภายหลังการทำงานอีกด้วย จงจำบทบาทของ ลูกทีม ไปจนกว่าการวิจัยจะสิ้นสุด”

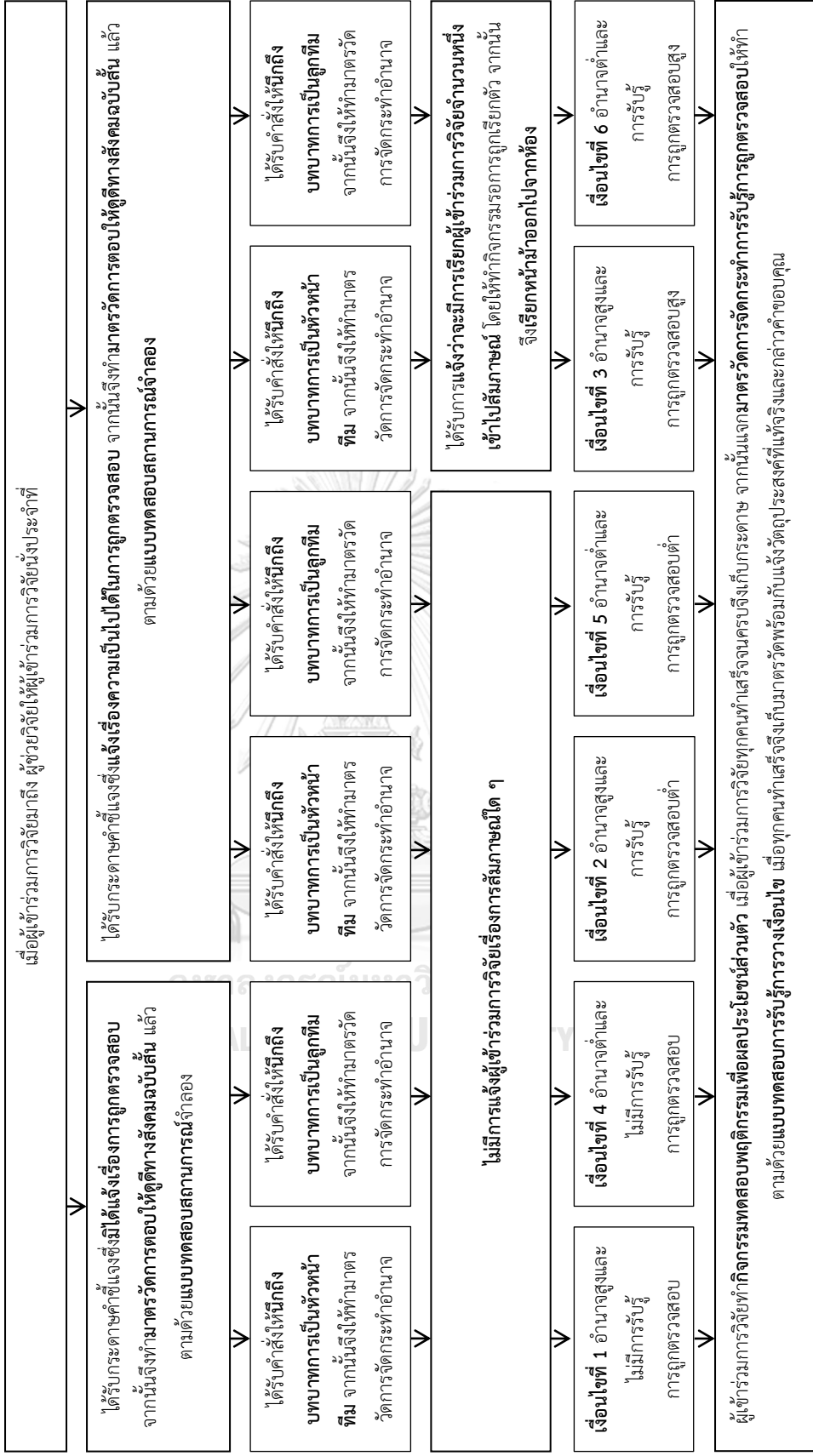
เมื่อผู้เข้าร่วมการวิจัยทั้งหมดทำมาตริวัดเสร็จ ผู้ช่วยวิจัยจึงเก็บกระดาษพร้อมกับแจ้งเพิ่มเติม “เดี๋ยวที่จะต้องเรียกน้อง ๆ บางคนไปสอบถามเพิ่มเติมก่อน เพื่อไม่ให้เสียเวลาใครที่ยังไม่ได้ถูกเรียกก็ให้ทำกิจกรรมนี้ไปก่อน ระหว่างที่รอพวกพี่ ๆ เตรียมกิจกรรมรวมกลุ่มให้น้อง ๆ นะ” จากนั้นผู้ช่วยวิจัยจึงเรียกหน้าม้าออกไปจากห้อง

ผู้ช่วยวิจัยแจกกระดาษสำหรับทำกิจกรรมทดสอบพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว พร้อมกับอธิบายรายละเอียดของกิจกรรม รวมถึงโอกาสที่จะสุ่มของรางวัล เมื่อผู้เข้าร่วมการวิจัยทุกคนเขียนคะแนนจนครบ ผู้ช่วยวิจัยจึงเก็บกระดาษคะแนนทั้งหมด

ผู้ช่วยวิจัยแจกมาตรการจัดการกระทำรับรู้การถูกตรวจสอบให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยทำ เมื่อเสร็จจนครบทุกคนจึงเก็บแบบทดสอบพร้อมกับแจกแบบทดสอบการรับรู้การวางเงื่อนไขให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยทำต่อจนเสร็จ ผู้ช่วยวิจัยแจ้งวัตถุประสงค์การวิจัยที่แท้จริงให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยทั้งหมดได้รับทราบพร้อมกับกล่าวขอบคุณ

กระบวนการทดลองโดยภาพรวม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การทดลองครั้งนี้มีการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนใหญ่ ดังนี้

1. การวิเคราะห์เพื่อทดสอบการจัดกระทำของแต่ละเงื่อนไข ว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ในการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนมาตรฐานวัดการ จัดกระทำอำนาจกับคะแนนมาตรฐานวัดการ จัดกระทำ การรับรู้การถูกตรวจสอบ
2. การวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบตัวแปรควบคุม ว่าตัวแปรอัตลักษณ์ทางศีลธรรมในแต่ละเงื่อนไขมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ในการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนอัตลักษณ์ทางศีลธรรมระหว่างแต่ละเงื่อนไข
3. การวิเคราะห์ผลในสมมติฐานอำนาจมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวแตกต่างกันในแต่ละเงื่อนไขของการรับรู้การถูกตรวจสอบ ในการวิเคราะห์อิทธิพลของอำนาจและการรับรู้การถูกตรวจสอบ ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-Way ANOVA) โดยใส่ตัวแปรพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวเข้าไปเป็น Dependent Variable แล้วจึงใส่ตัวแปรอำนาจและตัวแปรการรับรู้การถูกตรวจสอบเข้าไปเป็น Fixed Factor
4. การวิเคราะห์อื่น ๆ นอกเหนือสมมติฐาน เพื่อทำความเข้าใจเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลการวิจัยที่ได้รับ ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมแบบสองทาง (Two-Way ANCOVA) โดยใส่ตัวแปรอัตลักษณ์ทางศีลธรรมเป็น Covariate เพิ่มเข้าไปในการทดสอบสมมติฐาน

ผู้วิจัยใช้โปรแกรม SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้คือ นิสิตระดับปริญญาตรีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 102 คน จากจำนวนนิสิตซึ่งให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลทั้งหมด 117 คน ที่มีคะแนนการตอบให้ดูดีทางสังคมไม่สูงเกินกว่า 11 คะแนน มีการตอบแบบสอบถามกับการทำกิจกรรมอย่างถูกต้อง และไม่รู้จักการวางเงื่อนไข

บทที่ 3

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยเรื่อง “อิทธิพลของอำนาจต่อพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว : การศึกษาอิทธิพลการป้องกันปรามของการรับรู้การถูกตรวจสอบเป็นตัวแปรกำกับ” มีด้วยกันดังต่อไปนี้

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์แทนความหมาย ดังนี้

N	หมายถึง จำนวนตัวอย่างทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัย
M	หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนน
SD	หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
SE	หมายถึง ค่าคาดเคลื่อนมาตรฐานของคะแนน
SS	หมายถึง ค่าผลรวมคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง
df	หมายถึง ค่าระดับชั้นของความเป็นอิสระ
MS	หมายถึง ค่าเฉลี่ยผลรวมคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง
F	หมายถึง ค่าอัตราส่วนความแปรปรวน
r_s	หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน
P	หมายถึง ระดับนัยสำคัญ
HiPow	หมายถึง เงื่อนไขที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยมีอำนาจสูง
LoPow	หมายถึง เงื่อนไขที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยมีอำนาจต่ำ
HiAcc	หมายถึง เงื่อนไขที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยมีการรับรู้การถูกตรวจสอบสูง
LoAcc	หมายถึง เงื่อนไขที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยมีการรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำ
NoAcc	หมายถึง เงื่อนไขที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบ
SIB	หมายถึง คะแนนพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว

ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจริง คือ นิสิตระดับปริญญาตรีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 102 คน จากจำนวนนิสิตซึ่งให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลทั้งหมด 117 คน ที่มีคะแนนการตอบให้ดูดีทางสังคมไม่สูงเกินกว่า 11 คะแนน มีการตอบแบบสอบถามกับการทำกิจกรรมอย่างถูกต้อง และไม่รู้ถึงการวางเงื่อนไข จำแนกได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5 จำนวนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ อายุ คณะที่ศึกษา ชั้นปี และเงื่อนไขการทดลอง

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 เพศ		
ชาย	22	21.57
หญิง	80	78.43
2 อายุ		
18	4	3.92
19	28	27.45
20	33	32.35
21	21	20.59
22	13	12.75
23	2	1.96
25	1	.98
3. คณะที่ศึกษา		
จิตวิทยา	58	56.86
รัฐศาสตร์	10	9.80
สหเวชศาสตร์	8	7.84
วิทยาศาสตร์	6	5.88
วิทยาศาสตร์การกีฬา	4	3.92
อักษรศาสตร์	4	3.92
นิติศาสตร์	3	2.94
นิเทศศาสตร์	3	2.94
เศรษฐศาสตร์	2	1.96
พาณิชยศาสตร์และการบัญชี	2	1.96

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3 คณะที่ศึกษา		
เภสัชศาสตร์	1	.98
ครุศาสตร์	1	.98
4 ชั้นปี		
1	17	16.67
2	57	55.88
3	11	10.78
4	17	16.67
5 เงื่อนไขการทดลอง		
HiPowNoAcc	16	15.69
HiPowLoAcc	18	17.65
HiPowHiAcc	18	17.65
LoPowNoAcc	16	15.69
LoPowLoAcc	17	16.67
LoPowHiAcc	17	16.67
รวม	102	100

การทดสอบการจัดกระทำของการทดลอง

ในขั้นแรกเป็นการทดสอบการจัดกระทำ เพื่อตรวจสอบเงื่อนไขอำนาจ และเงื่อนไขการรับรู้ การถูกตรวจสอบ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ในการทดสอบ

การทดสอบการจัดกระทำเงื่อนไขอำนาจ

ในการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้น Levene's Test แสดงถึงความแปรปรวนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = .068$) และข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ โดยมีค่าความเบ้ (Skewness) ที่ .345 ($SE = .24$) กับค่าความโด่ง (Kurtosis) ที่ -.005 ($SE = .47$) ซึ่งยังอยู่ระหว่างค่า -2 ถึง 2 (George & Mallery, 1995) ผลการวิเคราะห์พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่รับรู้ว่ามีอำนาจสูง ($M = 20.02$, $SD = 3.10$) มีการรับรู้อำนาจแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่รับรู้ว่ามีอำนาจต่ำ ($M = 10.76$, $SD = 3.96$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F(1,100) = 173.980$, $p < .001$)

ผลการวิเคราะห์จึงบ่งชี้ว่าการวางเงื่อนไขการทดลองด้านอำนาจมีประสิทธิผลอย่างมีนัยสำคัญ โดยผู้เข้าร่วมการวิจัยในกลุ่มอำนาจสูงรับรู้ถึงอำนาจของตนเองสูงกว่าผู้เข้าร่วมการวิจัยในกลุ่มอำนาจต่ำ

ตารางที่ 6 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของแต่ละเงื่อนไขอำนาจ

เงื่อนไข	จำนวน (คน)	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	M	SD
อำนาจสูง	52	13	28	20.02	3.10
อำนาจต่ำ	50	4	21	10.76	3.96
รวม	102	4	28	15.48	5.84

หมายเหตุ พิสัยของค่าที่เป็นไปได้คือ 4 – 28

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการจัดกระทำเงื่อนไขอำนาจ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	1	2185.36	2185.36	173.980***	.000
ภายในกลุ่ม	100	1256.10	12.56		
รวม	101	3441.46			

*** $p < .001$

การทดสอบการจัดกระทำเงื่อนไขการรับรู้การถูกตรวจสอบ

ในการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้น Levene's Test แสดงถึงความแปรปรวนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = .145$) และข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ โดยมีค่าความเบ้ (Skewness) ที่ .125 ($SE = .24$) กับค่าความโด่ง (Kurtosis) ที่ .188 ($SE = .47$) ซึ่งยังอยู่ระหว่างค่า -2 ถึง 2 (George & Mallery, 1995) ผลการวิเคราะห์พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบสูง ($M = 17.34$, $SD = 2.87$) มีการรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำ ($M = 17.31$, $SD = 3.26$) และไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบ ($M = 15.56$, $SD = 3.88$) มีการรับรู้การถูกตรวจสอบไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F(2,99) = 3.063$, $p = .051$) แต่มีค่าที่ใกล้เคียงกับระดับนัยสำคัญ ($p < .05$)

ตารางที่ 8 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของแต่ละเงื่อนไข การรับรู้การถูกตรวจสอบ

เงื่อนไข	จำนวน (คน)	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	M	SD
การรับรู้สูง	35	12	25	17.34	2.87
การรับรู้ต่ำ	35	11	27	17.31	3.26
ไม่มีการรับรู้	32	9	22	15.56	3.88
รวม	102	9	27	16.77	3.41

หมายเหตุ พิสัยของค่าที่เป็นไปได้คือ 4 – 28

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการจัดกระทำเงื่อนไขการรับรู้การถูกตรวจสอบ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	2	68.51	34.26	3.063	.051
ภายในกลุ่ม	99	1107.30	11.185		
รวม	101	1175.81			

$p < .05$

การตรวจสอบตัวแปรควบคุม

ในขั้นต่อมาเป็นการตรวจสอบตัวแปรควบคุม โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ในการตรวจสอบ

การตรวจสอบเปรียบเทียบตัวแปรอัตลักษณ์ทางศีลธรรมของแต่ละเงื่อนไข

ในการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้น Levene's Test แสดงถึงความแปรปรวนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = .528$) และข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ โดยมีค่าความเบ้ (Skewness) ที่ -1.027 ($SE = .24$) กับค่าความโด่ง (Kurtosis) ที่ 1.059 ($SE = .47$) ซึ่งยังอยู่ระหว่างค่า -2 ถึง 2 (George & Mallery, 1995) ผลการวิเคราะห์พบว่า จากการจัดผู้เข้าร่วมการวิจัยเข้าสู่แต่ละเงื่อนไขด้วยรูปแบบ Matched Groups Factorial Design แม้ว่าจะมีผู้เข้าร่วมการวิจัยบางส่วนซึ่งถูกคัดออกจากการวิเคราะห์ข้อมูล แต่ก็ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F(5,96) = .782, p = .565$) ระหว่างคะแนนอัตลักษณ์ทางศีลธรรมของกลุ่มตัวอย่างในทุกเงื่อนไข

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย (*M*) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*) ของคะแนนอัตลักษณ์ทางศีลธรรมในแต่ละเงื่อนไข

อำนาจ	การรับรู้การถูกตรวจสอบ						รวม	
	ไม่มี		ต่ำ		สูง		<i>M</i>	<i>SD</i>
สูง	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
สูง	28.38	3.12	29.50	4.27	29.06	4.14	29.00	3.86
ต่ำ	29.44	2.94	30.76	3.67	30.18	4.64	30.14	3.79
รวม	28.91	3.03	30.11	3.98	29.60	4.36	29.56	3.85

หมายเหตุ พิสัยของค่าที่เป็นไปได้คือ 5 – 35

ตารางที่ 11 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย (*M*) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*) ของคะแนนอัตลักษณ์ทางศีลธรรมในแต่ละเงื่อนไข

เงื่อนไข	จำนวน (คน)	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	<i>M</i>	<i>SD</i>
HiPowNoAcc	16	21	32	28.38	3.12
HiPowLoAcc	18	20	35	29.50	4.27
HiPowHiAcc	18	17	34	29.06	4.14
LoPowNoAcc	16	23	34	29.44	2.94
LoPowLoAcc	17	23	35	30.76	3.67
LoPowHiAcc	17	18	35	30.18	4.64
รวม	102	17	35	29.56	3.85

หมายเหตุ พิสัยของค่าที่เป็นไปได้คือ 5 – 35

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนอัตลักษณ์ทางศีลธรรมในแต่ละเงื่อนไข

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
ระหว่างกลุ่ม	5	58.49	11.70	.782	.565
ภายในกลุ่ม	96	1436.66	14.97		
รวม	101	1495.15			

$p < .05$

การทดสอบสมมติฐาน

ในการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้น Levene's Test แสดงถึงความแปรปรวนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = .072$) และข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ โดยมีค่าความเบ้ (Skewness) ที่ $.339$ ($SE = .24$) กับค่าความโด่ง (Kurtosis) ที่ $-.427$ ($SE = .47$) ซึ่งยังอยู่ระหว่างค่า -2 ถึง 2 (George & Mallery, 1995) ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ด้วยสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-Way ANOVA) โดยใส่ตัวแปรพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวเป็น Dependent Variable แล้วจึงใส่ตัวแปรอำนาจและตัวแปรการรับรู้การถูกตรวจสอบเข้าไปเป็น Fixed Factor

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-Way ANOVA) พบว่าไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างอำนาจและการรับรู้การถูกตรวจสอบ ($F(2,96) = .220, p = .803$) พร้อมกันนั้นยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอำนาจสูงมีพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวไม่แตกต่างไปจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอำนาจต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F(1,96) = .019, p = .892$) และพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบในลักษณะที่ต่างกันมีพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F(2,96) = .158, p = .854$)

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวในแต่ละเงื่อนไข

		การรับรู้การถูกตรวจสอบ							
		ไม่มี		ต่ำ		สูง		รวม	
อำนาจ		M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
สูง		4.50	3.27	4.33	3.33	3.89	2.19	4.23	2.91
ต่ำ		4.06	2.82	4.59	2.06	4.29	2.62	4.32	2.47
รวม		4.28	3.00	4.46	2.75	4.09	2.38	4.28	2.69

หมายเหตุ: พิสัยของค่าที่เป็นไปได้คือ 0 – 10

ตารางที่ 14 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวในแต่ละเงื่อนไข

เงื่อนไข	จำนวน (คน)	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	M	SD
HiPowNoAcc	16	0	10	4.50	3.27
HiPowLoAcc	18	0	10	4.33	3.33
HiPowHiAcc	18	1	10	3.89	2.19
LoPowNoAcc	16	0	10	4.06	2.82
LoPowLoAcc	17	1	9	4.59	2.06
LoPowHiAcc	17	1	10	4.29	2.62
รวม	102	0	10	4.28	2.69

หมายเหตุ พิสัยของค่าที่เป็นไปได้คือ 0 – 10

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวตามตัวแปรอำนาจ และการรับรู้การถูกตรวจสอบ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
อำนาจ	1	.14	.14	.019	.892
การรับรู้การถูกตรวจสอบ	2	2.39	1.19	.158	.854
อำนาจ x การรับรู้การถูกตรวจสอบ	2	3.33	1.67	.220	.803
ความคลาดเคลื่อน	96	726.36	7.57		
รวม	102	2596.00			

$p < .05$

การตรวจสอบอื่น ๆ นอกเหนือสมมติฐาน

การทบทวนวรรณกรรมชี้ว่า หากการจัดกระทำเงื่อนไขอำนาจมีประสิทธิผลอย่างมีนัยสำคัญ ผู้เข้าร่วมการวิจัยในเงื่อนไขอำนาจสูงจะมีแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวสูงกว่าผู้เข้าร่วมการวิจัยในเงื่อนไขอำนาจต่ำ แต่อย่างไรก็ตาม ในการวิจัยครั้งนี้กลับไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวระหว่างในแต่ละเงื่อนไข ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้ผลการวิจัยมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

การตรวจสอบอิทธิพลของตัวแปรอัตลักษณ์ทางศีลธรรมต่อการทดสอบสมมติฐาน

แม้ว่าจะมีการควบคุมให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยในทุกเงื่อนไขมีคะแนนเฉลี่ยอัตลักษณ์ทางศีลธรรมที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่เพื่อเป็นการวิเคราะห์เพิ่มเติมจึงได้ใส่เข้าไปในสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมแบบสองทาง (Two-Way ANCOVA) เป็นตัวแปรร่วม

ในการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้น Levene's Test แสดงถึงความแปรปรวนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = .038$) แต่ข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ โดยมีค่าความเบ้ (Skewness) ที่ .298 ($SE = .24$) กับค่าความโด่ง (Kurtosis) ที่ -.477 ($SE = .47$) ซึ่งยังอยู่ระหว่างค่า -2 ถึง 2 (George & Mallery, 1995) ผลการวิเคราะห์พบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างอำนาจและการรับรู้การถูกตรวจสอบ ($F(2,95) = .225, p = .799$) พร้อมกันนั้นยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอำนาจสูงมีพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวไม่แตกต่างไปจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอำนาจต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F(1,95) = .087, p = .768$) และพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบในลักษณะที่ต่างกันมีพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F(2,95) = .199, p = .819$) ในขณะที่ไม่พบอิทธิพลของอัตลักษณ์ทางศีลธรรมเช่นเดียวกัน ($F(1,95) = 1.132, p = .290$)

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวตามตัวแปรอำนาจ และการรับรู้การถูกตรวจสอบ โดยมีอัตลักษณ์ทางศีลธรรมเป็นตัวแปรร่วม

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
อัตลักษณ์ทางศีลธรรม	1	8.55	8.55	1.132	.290
อำนาจ	1	.66	.66	.087	.768
การรับรู้การถูกตรวจสอบ	2	3.02	1.51	.199	.819
อำนาจ x การรับรู้การถูกตรวจสอบ	2	3.40	1.70	.225	.799
ความคลาดเคลื่อน	95	717.81	7.56		
รวม	101	2596.00			

$p < .05$

บทที่ 4

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยเรื่อง “อิทธิพลของอำนาจต่อพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว : การศึกษาอิทธิพลการป้องกันปรามของการรับรู้การถูกตรวจสอบเป็นตัวแปรกำกับ” สามารถอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ได้ดังต่อไปนี้

สมมติฐานหลักของงานวิจัย อำนาจมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวแตกต่างกันในแต่ละเงื่อนไขของการรับรู้การถูกตรวจสอบ

ผลการวิจัย ไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์ผลการวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวพบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างอำนาจและการรับรู้การถูกตรวจสอบ ($F(2,96) = .220, p = .803$) และพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอำนาจสูงจะมีพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวไม่แตกต่างไปจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอำนาจต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F(1,96) = .019, p = .892$) นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบในลักษณะที่ต่างกัน เกิดพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F(2,96) = .158, p = .854$)

ในครั้งนี้อย่างไรก็ตามผู้เข้าร่วมการวิจัยในกลุ่มอำนาจสูง ($M = 20.02, SD = 3.10$) จะมีการรับรู้อำนาจของตนเองสูงกว่าผู้เข้าร่วมการวิจัยในกลุ่มอำนาจต่ำ ($M = 10.76, SD = 3.96$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F(1,100) = 173.980, p < .001$) แต่ผู้เข้าร่วมการวิจัยในแต่ละเงื่อนไขกลับแสดงพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวไม่แตกต่างกัน เป็นไปได้ว่าอาจจะเกิดจากรูปแบบการออกแบบงานวิจัยที่ยังมีวิธีการวัดพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวที่ไม่สอดคล้องกับการจัดกระทำเงื่อนไขอำนาจเท่าใดนัก และอีกส่วนหนึ่งที่เป็นไปได้คือภายหลังจากการจัดกระทำ ผู้เข้าร่วมการวิจัยยังไม่มีโอกาสได้ใช้อำนาจตามที่ได้รับในแต่ละบทบาทก่อนการวัดพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวเกิดขึ้น จึงทำให้ไม่พบความแตกต่างกันของพฤติกรรมในแต่ละกลุ่ม

ทั้งนี้ในส่วนของอัตลักษณ์ทางศีลธรรม แม้ว่าในการวิจัยครั้งนี้จะไม่พบอิทธิพลของตัวแปรดังกล่าว แต่ในงานศึกษาของ DeCelles และคณะ (2012) เรื่องอัตลักษณ์ทางศีลธรรมซึ่งพบว่า เมื่อผู้เข้าร่วมการวิจัยมีอัตลักษณ์ทางศีลธรรมในระดับสูงและมีความรู้สึกมีอำนาจมากจะแสดงพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวในระดับที่ต่ำกว่าผู้เข้าร่วมการวิจัยที่มีอัตลักษณ์ทางศีลธรรมในระดับต่ำและมีความรู้สึกมีอำนาจมาก การวิจัยในอนาคตจึงยังควรที่จะมีการคำนึงถึงในส่วนนี้ด้วย

นอกเหนือจากในส่วนของผลการวิเคราะห์ตัวแปรตามซึ่งแม้จะมีได้สนับสนุนสมมติฐานงานวิจัยแล้ว งานวิจัยครั้งนี้ยังมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนอื่นที่พบปัญหาอีก ได้แก่ การจัดการกระทำเงื่อนไขการรับรู้การถูกตรวจสอบอันเป็นหัวใจสำคัญของงานวิจัยครั้งนี้ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผู้เข้าร่วมการวิจัยในเงื่อนไขการรับรู้การถูกตรวจสอบสูง ($M = 17.34, SD = 2.87$) การรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำ ($M = 17.31, SD = 3.26$) และไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบ ($M = 15.56, SD = 3.88$) มีระดับการรับรู้การถูกตรวจสอบที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F(2,99) = 3.063, p = .051$) แต่เนื่องจากมีค่าที่ใกล้เคียงกับระดับนัยสำคัญ ($p < .05$) ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมต่อไป โดยพบว่าในเงื่อนไขที่มีการเชิญหน้าม้าออกจากห้องทดลองและเงื่อนไขที่มีการแจ้งเตือนเพียงอย่างเดียวมีระดับการรับรู้การถูกตรวจสอบสูงกว่าในเงื่อนไขไม่มีการแจ้งเตือนใด ๆ แต่ไม่เพียงพอที่จะถึงระดับนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่ไม่พบความแตกต่างของระดับการรับรู้การถูกตรวจสอบเมื่อเปรียบเทียบเงื่อนไขที่มีการเชิญหน้าม้าออกจากห้องทดลองกับเงื่อนไขที่มีการแจ้งเตือนเพียงอย่างเดียว

ในอดีตมีงานวิจัยที่ประสบความสำเร็จในการวางเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการถูกตรวจสอบ (De Dreu & van Knippenberg, 2005; Rus et al., 2012; Tetlock & Kim, 1987) ด้วยการแจ้งผู้เข้าร่วมการวิจัยให้ทราบว่าภายหลังจากการทดลองจะมีการสัมภาษณ์เกิดขึ้น ซึ่งแตกต่างไปจากงานวิจัยครั้งนี้ที่ต้องการทดสอบอิทธิพลของการถูกตรวจสอบผ่านการรับรู้ตามทฤษฎีการป้องปรามอันเป็นการนำความแน่นอนในการถูกตรวจสอบออก เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ที่จะนำไปปรับใช้กับสภาพการทำงานในชีวิตจริง แม้ผลการวิเคราะห์จากงานวิจัยจะแสดงให้เห็นว่าการรับรู้การถูกตรวจสอบผ่านการสังเกตสถานการณ์กับบุคคลรอบตัวในกรณีที่มีการเชิญหน้าม้าออกไปจากห้องทดลองกับการแจ้งเตือนถึงความเป็นไปได้ที่จะมีเชิญไปสัมภาษณ์เพียงอย่างเดียวมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดระดับการรับรู้การถูกตรวจสอบที่สูงกว่าการไม่แจ้งเตือนใด ๆ แต่ก็ยังไม่มากพอจะเรียกได้ว่ามีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้การเชิญหน้าม้าออกไปจากห้องวิจัยยังส่งผลให้เกิดการรับรู้การถูกตรวจสอบไม่แตกต่างไปจากการแจ้งเตือนเพียงอย่างเดียว ในส่วนนี้มีความเป็นไปได้หลายอย่างด้วยกัน คือ อาจเกิดจากวิธีการจัดกระทำในการวิจัยที่ยังไม่ก่อให้เกิดการรับรู้เรื่องการถูกตรวจสอบที่ได้มีการทบทวนวรรณกรรมเนื่องจากมีตัวแปรอื่นซึ่งอาจส่งผลกระทบต่ออีก หรืออาจจะเกิดขึ้นจากลักษณะการทำวิจัยที่เป็นการทดลองซึ่งอาจจะมีได้ให้ผลเช่นเดียวกันในสถานการณ์ชีวิตจริง ทั้งนี้ก็มีความเป็นไปได้เช่นกันว่า การจัดการกระทำตัวแปรส่วนนี้อาจจะมีประสิทธิภาพมากกว่าหากผู้เข้าร่วมการวิจัยได้รับรู้มีการเปรียบเทียบถึงความแตกต่างของระดับการตรวจสอบในการทดลองแต่ละครั้ง การวิจัยในอนาคตจึงควรจะมีการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการรับรู้การถูกตรวจสอบในลักษณะของการป้องปรามเพิ่มเติมต่อไปก่อนที่จะมีการนำไปประยุกต์ใช้จริง

แม้ว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้จะมีได้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่กระนั้น ผู้วิจัยก็ยังคงเชื่อว่า การนำข้อมูลความรู้ซึ่งได้จากงานชิ้นนี้ไปประยุกต์ ปรับปรุง หรือต่อยอดในอนาคต จะช่วยให้เกิดความเข้าใจที่มากขึ้นต่อเรื่องอำนาจกับการตรวจสอบ และช่วยแก้ไขปัญหาการใช้อำนาจโดยมิชอบและไม่เป็นธรรมได้ในที่สุด

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ของอำนาจและการป้องกันในรูปแบบของการรับรู้การถูกตรวจสอบที่เป็นตัวแปรกำกับต่อพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว

สมมติฐานการวิจัย

อำนาจมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวแตกต่างกันในแต่ละเงื่อนไขของการรับรู้การถูกตรวจสอบ

ตัวแปรในงานวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) : อำนาจ แบ่งได้เป็น 2 เงื่อนไข ได้แก่
  - 1.1. อำนาจสูง
  - 1.2. อำนาจต่ำ
2. ตัวแปรกำกับ (Moderating Variable) : การรับรู้การถูกตรวจสอบ แบ่งได้เป็น 3 เงื่อนไข ได้แก่
  - 2.1. ไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบ
  - 2.2. การรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำ
  - 2.3. การรับรู้การถูกตรวจสอบสูง
3. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) : พฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว
4. ตัวแปรควบคุม (Controlled Variable) : อัตลักษณ์ทางศีลธรรม

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนามาตรวัด คือ นิสิตปริญญาตรีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีจำนวน 41 คน แบ่งเป็นเพศชาย 20 คน และเพศหญิง 21 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นิสิตระดับปริญญาตรีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีจำนวน 102 คน แบ่งเป็นเพศชาย 22 คน และเพศหญิง 80 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. มาตรวัดอัตลักษณ์ทางศีลธรรม ที่พัฒนาขึ้นโดย Aquino และ Reed (2002)

2. มาตรการตอบให้ดูดีทางสังคมบับสัน ที่พัฒนาขึ้นโดย Reynolds (1982)
3. มาตรการจัดการกระทำอำนาจ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามแนวทางของ Rus et al. (2012)
4. มาตรการจัดการกระทำการรับรู้การถูกตรวจสอบ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามแนวทางของ Rus และคณะ (2012)
5. กิจกรรมทดสอบพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามแนวทางของ DeCelles และคณะ (2012)
6. แบบทดสอบสถานการณ์จำลอง ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามแนวทางของ Nemiroff และ Pasmore (2001)
7. แบบทดสอบการรับรู้การวางเงื่อนไข ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามแนวทางของ Chartrand และ Bargh (1996)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรีของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีจำนวน 102 คน ผ่านทางเว็บไซต์ Google Forms เพื่อการจัดกลุ่มตัวอย่างเข้าสู่เงื่อนไขแบบ Matched Groups Factorial Design หลังจากนั้นจึงมีการเก็บข้อมูลอีกครั้งหนึ่งในห้องทดลอง โดยการทดลองประกอบด้วย 6 เงื่อนไข คือ

1. อำนาจสูงและไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบ ผู้เข้าร่วมการวิจัยถูกชี้แจงให้ถึงการสวมบทบาทเป็นหัวหน้า โดยไม่มีการรับรู้ถึงความเสี่ยงซึ่งตนจะต้องชี้แจงถึงสาเหตุและที่มาของการตัดสินใจต่อผู้วิจัย
2. อำนาจสูงและการรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำ ผู้เข้าร่วมการวิจัยถูกชี้แจงให้ถึงการสวมบทบาทเป็นหัวหน้า โดยมีการแจ้งเตือนเรื่องความเป็นไปได้ซึ่งตนจะต้องชี้แจงถึงสาเหตุและที่มาของการตัดสินใจต่อผู้วิจัย
3. อำนาจสูงและการรับรู้การถูกตรวจสอบสูง ผู้เข้าร่วมการวิจัยถูกชี้แจงให้ถึงการสวมบทบาทเป็นหัวหน้า โดยมีการแจ้งเตือนเรื่องความเป็นไปได้ซึ่งตนจะต้องชี้แจงถึงสาเหตุและที่มาของการตัดสินใจต่อผู้วิจัย และพบเห็นการเชิญตัวหน้าม้าออกไปจากห้องวิจัยเพื่อทำการสัมภาษณ์
4. อำนาจต่ำและไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบ ผู้เข้าร่วมการวิจัยถูกชี้แจงให้ถึงการสวมบทบาทเป็นลูกทีม โดยไม่มีการรับรู้ถึงความเสี่ยงซึ่งตนจะต้องชี้แจงถึงสาเหตุและที่มาของการตัดสินใจต่อผู้วิจัย

5. อำนาจต่ำและการรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำ ผู้เข้าร่วมการวิจัยถูกชี้แนะให้นึกถึงการสวมบทบาทเป็นลูกทีม โดยมีการแจ้งเตือนเรื่องความเป็นไปได้ซึ่งตนจะต้องชี้แจงถึงสาเหตุและที่มาของการตัดสินใจต่อผู้วิจัย
6. อำนาจต่ำและการรับรู้การถูกตรวจสอบสูง ผู้เข้าร่วมการวิจัยถูกชี้แนะให้นึกถึงการสวมบทบาทเป็นลูกทีม โดยมีการแจ้งเตือนเรื่องความเป็นไปได้ซึ่งตนจะต้องชี้แจงถึงสาเหตุและที่มาของการตัดสินใจต่อผู้วิจัย และพบเห็นการเชิญตัวหน้าม้าออกไปจากห้องวิจัยเพื่อทำการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การทดลองครั้งนี้มีการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนใหญ่ ดังนี้

1. การวิเคราะห์เพื่อทดสอบการจัดกระทำของแต่ละเงื่อนไข ว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ในการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนมาตรวัดการจัดกระทำอำนาจกับคะแนนมาตรวัดการจัดกระทำรับรู้การถูกตรวจสอบ
  2. การวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบตัวแปรควบคุม ว่าตัวแปรอัตลักษณ์ทางศีลธรรมในแต่ละเงื่อนไขมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ในการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนอัตลักษณ์ทางศีลธรรมระหว่างแต่ละเงื่อนไข
  3. การวิเคราะห์ผลในสมมติฐานอำนาจมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวแตกต่างกันในแต่ละเงื่อนไขของการรับรู้การถูกตรวจสอบ ในการวิเคราะห์อิทธิพลของอำนาจและการรับรู้การถูกตรวจสอบ ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-Way ANOVA) โดยใส่ตัวแปรพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวเข้าไปเป็น Dependent Variable แล้วจึงใส่ตัวแปรอำนาจและตัวแปรการรับรู้การถูกตรวจสอบเข้าไปเป็น Fixed Factor
  4. การวิเคราะห์อื่น ๆ นอกเหนือสมมติฐาน เพื่อทำความเข้าใจเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลการวิจัยที่ได้รับ ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมแบบสองทาง (Two-Way ANCOVA) โดยใส่ตัวแปรอัตลักษณ์ทางศีลธรรมเป็น Covariate เพิ่มเข้าไปในการทดสอบ
- ผู้วิจัยใช้โปรแกรม SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้คือ นิสิตระดับปริญญาตรีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 102 คน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์พบว่า ผู้เข้าร่วมการวิจัยในกลุ่มอำนาจสูง ($M = 20.02$, $SD = 3.10$) มีการรับรู้อำนาจของตนเองสูงกว่าผู้เข้าร่วมการวิจัยในกลุ่มอำนาจต่ำ ($M = 10.76$, $SD = 3.96$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F(1,100) = 173.980$, $p < .001$)
2. ผลการวิเคราะห์พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบสูง ($M = 17.34$, $SD = 2.87$) มีการรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำ ($M = 17.31$, $SD = 3.26$) และไม่มี การรับรู้การถูกตรวจสอบ ($M = 15.56$, $SD = 3.88$) มีการรับรู้การถูกตรวจสอบไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F(2,99) = 3.063$, $p = .051$) แต่มีค่าที่ใกล้เคียงกับระดับ นัยสำคัญ ($p < .05$) จึงไม่สามารถสรุปได้ว่าผู้เข้าร่วมการวิจัยในแต่ละเงื่อนไขมีการรับรู้ การถูกตรวจสอบที่ต่างกัน แต่มีแนวโน้มที่จะมีความแตกต่างกันอย่างน้อยหนึ่งคู่
3. ผลการวิเคราะห์พบว่า ไม่มีผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างอำนาจและการรับรู้การถูกตรวจสอบต่อ พฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว ($F(2,96) = .220$, $p = .803$) และพบว่ากลุ่มตัวอย่าง ที่มีอำนาจสูงจะมีพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวไม่แตกต่างไปจากกลุ่มตัวอย่างที่มี อำนาจต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F(1,96) = .019$, $p = .892$) นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่ม ตัวอย่างที่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบในลักษณะที่ต่างกัน เกิดพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ ส่วนตัวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F(2,96) = .158$, $p = .854$)

ข้อเสนอแนะ

1. การวิจัยในอนาคตที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวควรมีการสรรหาและ ควบคุมระดับของอัตลักษณ์ทางศีลธรรมของผู้เข้าร่วมการวิจัยให้มีความหลากหลายและ ไม่อยู่ในระดับที่สูงจนเกินไป
2. เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้มีเพียงนิสิตระดับปริญญาตรีของจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย และเป็นเพียงการวิจัยเชิงทดลองในระยะสั้นเพียงครั้งเดียว การวิจัยใน อนาคตจึงควรมีการศึกษาในกลุ่มประชากรในรูปแบบอื่น ๆ และมีการวิจัยระยะยาวหรือ รูปแบบอื่นเพิ่มเติมด้วย
3. เนื่องจากงานวิจัยพบปัญหาในการจัดกระทำการรับรู้การถูกตรวจสอบ การวิจัยในอนาคต จึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวแปรต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อระดับการรับรู้การถูกตรวจสอบของ ผู้เข้าร่วมการวิจัยเพื่อให้สามารถนำไปปรับใช้ได้อย่างสมบูรณ์
4. เนื่องจากงานวิจัยไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญของพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ใน แต่ละเงื่อนไข ซึ่งเป็นไปได้ว่าจะเกิดจากปัญหาการออกแบบงานวิจัยที่มีวิธีการวัดตัวแปร ตามไม่สอดคล้องกับการจัดกระทำ และผู้เข้าร่วมการวิจัยยังมีได้มีโอกาสใช้อำนาจจาก

บทบาทที่ได้รับ การวิจัยในอนาคตจึงควรจะมีการออกแบบงานวิจัยที่มีความสอดคล้องของการจัดกระทำและการวัดตัวแปรตามให้มากขึ้น พร้อมทั้งต้องเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยได้ใช้อำนาจของตนเองที่ได้รับจากการวางบทบาทก่อนการวัดตัวแปรตาม

บรรณานุกรม

- Akers, R. L. (1990). Rational choice, deterrence, and social learning theory in criminology: The path not taken. *J. Crim. L. & Criminology*, 81, 653.
- Anderson, C., & Galinsky, A. D. (2006). Power, optimism, and risk - taking. *European Journal of Social Psychology*, 36(4), 511-536.
- Aquino, K., Lewis, M. U., & Bradfield, M. (1999). Justice constructs, negative affectivity, and employee deviance: A proposed model and empirical test. *Journal of Organizational Behavior*, 20(7), 1073-1091.
- Aquino, K., & Reed, I. (2002). The self-importance of moral identity. *Journal of Personality and Social Psychology*, 83(6), 1423.
- Ashton, R. H. (1992). Effects of justification and a mechanical aid on judgment performance. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 52(2), 292-306.
- Batson, C. D., & Powell, A. A. (2003). Altruism and prosocial behavior. *Handbook of psychology*, 463-484.
- Baumeister, R. F., & Leary, M. R. (1995). The need to belong: desire for interpersonal attachments as a fundamental human motivation. *Psychological Bulletin*, 117(3), 497.
- Beccaria, C. (1764). *On crimes and punishments*.
- Bentham, J. (1789). An introduction to the principles of morals. *London: Athlone*.
- Braithwaite, J. (1989). *Crime, shame and reintegration*: Cambridge University Press.
- Chartrand, T. L., & Bargh, J. A. (1996). Automatic activation of impression formation and memorization goals: Nonconscious goal priming reproduces effects of explicit task instructions. *Journal of Personality and Social Psychology*, 71(3), 464.
- Chen, S., Lee-Chai, A. Y., & Bargh, J. A. (2001). Relationship orientation as a moderator of the effects of social power. *Journal of Personality and Social Psychology*, 80(2), 173.
- Dahl, R. A. (1957). The concept of power. *Behavioral Science*, 2(3), 201-215.
- De Dreu, C. K., & Nauta, A. (2009). Self-interest and other-orientation in organizational behavior: implications for job performance, prosocial behavior, and personal

- initiative. *Journal of Applied Psychology*, 94(4), 913.
- De Dreu, C. K., & van Knippenberg, D. (2005). The possessive self as a barrier to conflict resolution: effects of mere ownership, process accountability, and self-concept clarity on competitive cognitions and behavior. *Journal of Personality and Social Psychology*, 89(3), 345.
- DeCelles, K. A., DeRue, D. S., Margolis, J. D., & Ceranic, T. L. (2012). Does power corrupt or enable? When and why power facilitates self-interested behavior. *Journal of Applied Psychology*, 97(3), 681.
- Dezhbakhsh, H., & Rubin, P. H. (2011). From the 'econometrics of capital punishment' to the 'capital punishment' of econometrics: on the use and abuse of sensitivity analysis. *Applied Economics*, 43(25), 3655-3670.
- Dezhbakhsh, H., Rubin, P. H., & Shepherd, J. M. (2003). Does capital punishment have a deterrent effect? New evidence from postmoratorium panel data. *American Law and Economics Review*, 5(2), 344-376.
- Dezhbakhsh, H., & Shepherd, J. M. (2006). The deterrent effect of capital punishment: Evidence from a "judicial experiment". *Economic Inquiry*, 44(3), 512-535.
- Dubois, D., Rucker, D. D., & Galinsky, A. D. (2010). The accentuation bias: Money literally looms larger (and sometimes smaller) to the powerless. *Social Psychological and Personality Science*, 1(3), 199-205.
- Einarsen, S., Aasland, M. S., & Skogstad, A. (2007). Destructive leadership behaviour: A definition and conceptual model. *The Leadership Quarterly*, 18(3), 207-216.
- Ferrell, O. C., & Gresham, L. G. (1985). A contingency framework for understanding ethical decision making in marketing. *Journal of marketing*, 49(3), 87-96.
- Ford, J. K., & Weldon, E. (1981). Forewarning and accountability: Effects on memory-based interpersonal judgments. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 7(2), 264-268.
- Freeman, C. W. (1997). *Arts of Power: Statecraft and Diplomacy*: United States Institute of Peace Press.
- French, J., Raven, B., & Cartwright, D. (1959). The bases of social power. *Classics of organization theory*, 7, 311-320.
- Galinsky, A. D., Gruenfeld, D. H., & Magee, J. C. (2003). From power to action. *Journal of*

Personality and Social Psychology, 85(3), 453.

Galinsky, A. D., Magee, J. C., Rus, D., Rothman, N. B., & Todd, A. R. (2014). Acceleration with steering: The synergistic benefits of combining power and perspective-taking. *Social Psychological and Personality Science*, 5(6), 627-635.

Galinsky, A. D., Rucker, D. D., & Magee, J. C. (2015). Power: Past findings, present considerations, and future directions.

George, D., & Mallery, P. (1995). *SPSS/PC+ step by step: A simple guide and reference*: Wadsworth Publishing Company Belmont, CA.

Georgeson, J. C., & Harris, M. J. (1998). Why's my boss always holding me down? A meta-analysis of power effects on performance evaluations. *Personality and Social Psychology Review*, 2(3), 184-195.

Gerbası, M. E., & Prentice, D. A. (2013). The Self-and Other-Interest Inventory. *Journal of Personality and Social Psychology*, 105(3), 495.

Grant, A. M., & Mayer, D. M. (2009). Good soldiers and good actors: prosocial and impression management motives as interactive predictors of affiliative citizenship behaviors. *Journal of Applied Psychology*, 94(4), 900.

Grant, A. M., & Wrzesniewski, A. (2010). I won't let you down... or will I? Core self-evaluations, other-orientation, anticipated guilt and gratitude, and job performance. *Journal of Applied Psychology*, 95(1), 108.

Huang, C. y., Liao, H. y., & Chang, S. H. (1998). Social desirability and the Clinical Self - Report Inventory: methodological reconsideration. *Journal of Clinical Psychology*, 54(4), 517-528.

Hunt, S. D., & Vitell, S. (1986). A general theory of marketing ethics. *Journal of macromarketing*, 6(1), 5-16.

Jones, T. M. (1991). Ethical decision making by individuals in organizations: An issue-contingent model. *Academy of Management Review*, 16(2), 366-395.

Jurkiewicz, C. L., & Brown, R. G. (2000). Power Does Not Corrupt Absolutely: An Empirical Study. *Public Integrity*, 2(3), 195-210.

Keltner, D., Gruenfeld, D. H., & Anderson, C. (2003). Power, approach, and inhibition. *Psychological Review*, 110(2), 265.

- King, M. F., & Bruner, G. C. (2000). Social desirability bias: A neglected aspect of validity testing. *Psychology & Marketing*, 17(2), 79-103.
- Kipnis, D. (1972). Does power corrupt? *Journal of Personality and Social Psychology*, 24(1), 33.
- Lammers, J., Dubois, D., Rucker, D. D., & Galinsky, A. D. (2017). Ease of retrieval moderates the effects of power: Implications for the replicability of power recall effects. *Social Cognition*, 35(1), 1-17.
- Lammers, J., Galinsky, A. D., Dubois, D., & Rucker, D. D. (2015). Power and morality. *Current Opinion in Psychology*, 6, 15-19.
- Lammers, J., & Stapel, D. A. (2011). Power increases dehumanization. *Group Processes & Intergroup Relations*, 14(1), 113-126.
- Lammers, J., Stapel, D. A., & Galinsky, A. D. (2010). Power increases hypocrisy: Moralizing in reasoning, immorality in behavior. *Psychological Science*, 21(5), 737-744.
- Lerner, J. S., & Tetlock, P. E. (1999). Accounting for the effects of accountability. *Psychological Bulletin*, 125(2), 255.
- Maccoby, E. E., & Maccoby, N. (1954). The interview: A tool of social science. *Handbook of social psychology*, 1(1), 449-487.
- Magee, J. C., & Galinsky, A. D. (2008). 8 social hierarchy: The self - reinforcing nature of power and status. *Academy of Management annals*, 2(1), 351-398.
- Meglino, B. M., & Korsgaard, A. (2004). Considering rational self-interest as a disposition: organizational implications of other orientation. *Journal of Applied Psychology*, 89(6), 946.
- Nagin, D. S. (2013). Deterrence in the twenty-first century. *Crime and justice*, 42(1), 199-263.
- Nemiroff, P. M., & Pasmore, W. A. (2001). Lost at sea: A consensus-seeking task. *The Pfeiffer Book of Successful Team-Building Tools: Best of the Annuals*, 165-172.
- Reed, I., & Aquino, K. F. (2003). Moral identity and the expanding circle of moral regard toward out-groups. *Journal of Personality and Social Psychology*, 84(6), 1270.
- Rest, J. R. (1986). Moral development: Advances in research and theory.
- Reynolds, S. J., & Ceranic, T. L. (2007). The effects of moral judgment and moral identity on moral behavior: an empirical examination of the moral individual. *Journal of*

Applied Psychology, 92(6), 1610.

- Reynolds, W. M. (1982). Development of reliable and valid short forms of the Marlowe - Crowne Social Desirability Scale. *Journal of Clinical Psychology*, 38(1), 119-125.
- Rozelle, R. M., & Baxter, J. C. (1981). Influence of role pressures on the perceiver: Judgments of videotaped interviews varying judge accountability and responsibility. *Journal of Applied Psychology*, 66(4), 437.
- Rucker, D. D., Dubois, D., & Galinsky, A. D. (2010). Generous paupers and stingy princes: Power drives consumer spending on self versus others. *Journal of Consumer Research*, 37(6), 1015-1029.
- Rus, D., van Knippenberg, D., & Wisse, B. (2012). Leader power and self-serving behavior: The moderating role of accountability. *The Leadership Quarterly*, 23(1), 13-26.
- Russell, B. (1938). Power: The role of man's will to power in the world's economic and political affairs. In: New York: WW Norton & Company.
- Schwartz, S. H., & Bardi, A. (2001). Value hierarchies across cultures: Taking a similarities perspective. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 32(3), 268-290.
- Scott, M. B., & Lyman, S. M. (1968). Accounts. *American Sociological Review*, 46-62.
- Semin, G. R., & Manstead, A. S. (1983). *The accountability of conduct: A social psychological analysis*: Academic Press.
- Smith, P. K., & Bargh, J. A. (2008). Nonconscious effects of power on basic approach and avoidance tendencies. *Social Cognition*, 26(1), 1-24.
- Stenning, P. C. (1995). *Accountability for criminal justice: Selected essays*: University of Toronto Press.
- Tetlock, P. E. (1985). Accountability: A social check on the fundamental attribution error. *Social Psychology Quarterly*, 227-236.
- Tetlock, P. E. (1992). The impact of accountability on judgment and choice: Toward a social contingency model. In *Advances in Experimental Social Psychology* (Vol. 25, pp. 331-376): Elsevier.
- Tetlock, P. E., & Kim, J. I. (1987). Accountability and judgment processes in a personality prediction task. *Journal of Personality and Social Psychology*, 52(4), 700.

- Tetlock, P. E., Skitka, L., & Boettger, R. (1989). Social and cognitive strategies for coping with accountability: Conformity, complexity, and bolstering. *Journal of Personality and Social Psychology*, 57(4), 632.
- Trevino, L. K. (1986). Ethical decision making in organizations: A person-situation interactionist model. *Academy of Management Review*, 11(3), 601-617.
- Williams, M. J. (2014). Serving the self from the seat of power: Goals and threats predict leaders' self-interested behavior. *Journal of Management*, 40(5), 1365-1395.

แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปและมาตรวัดอัตลักษณ์ทางศีลธรรม

เพศโดยกำเนิด ชาย หญิง

อายุ _____

คณะที่ศึกษาอยู่ _____

ระดับชั้นปี _____

คำชี้แจง กรุณาอ่านและพิจารณาคำอธิบายคุณลักษณะทั้ง 9 คำรวมกันกับข้อความแต่ละข้อโดยละเอียด จากนั้นจึงเลือกทำเครื่องหมาย O ลงในช่องตามความรู้สึกโดยภาพรวมที่คุณมีต่อคำอธิบายคุณลักษณะทั้ง 9 คำให้ตรงกับตัวคุณมากที่สุดเพียงช่องเดียว โปรดตอบทุกข้อในแบบสอบถาม

ห่วงใยผู้อื่น เห็นอกเห็นใจ ยุติธรรม เป็นมิตร มีน้ำใจ ขยัน คอยช่วยเหลือ ซื่อตรง ใจดี

ลำดับที่	ข้อความ	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยพอ ๆ กัน	ค่อนข้างเห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1	ฉันจะรู้สึกดีหากฉันเป็นบุคคลซึ่งมีคุณลักษณะเหล่านี้	1	2	3	4	5	6	7
2	ฉันรู้สึกว่า การเป็นบุคคลซึ่งมีคุณลักษณะเหล่านี้เป็นส่วนที่สำคัญของตัวฉัน	1	2	3	4	5	6	7
3	ฉันจะรู้สึกอับอายหากฉันเป็นบุคคลซึ่งมีคุณลักษณะเหล่านี้ (R)	1	2	3	4	5	6	7
4	ฉันรู้สึกว่า การมีคุณลักษณะเหล่านี้ไม่ใช่สิ่งที่สำคัญ (R)	1	2	3	4	5	6	7
5	ฉันต้องการที่จะมีคุณลักษณะเหล่านี้อย่างมาก	1	2	3	4	5	6	7

ภาคผนวก ข

เอกสาร และแบบสอบถามในการทดลอง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

เงื่อนไขไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบ

คำชี้แจง

แบบสอบถามการรับรู้บทบาทในสถานการณ์ที่ต่างกันฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาเครื่องมือในการวิจัยสำหรับวิทยานิพนธ์ของนายติณณ์ โปสุวรรณ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา สาขาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้วิจัยขอความกรุณาให้ผู้ตอบแบบสอบถาม อ่านข้อความในแบบสอบถามโดยละเอียด และตอบทุกข้อตามความรู้สึกที่ตรงกับตัวคุณให้มากที่สุดตามที่ คุณจะพอนึกได้ คำตอบทุกคำตอบของคุณ มีความหมายและเป็นประโยชน์อย่างมากต่องานวิจัยครั้งนี้ไปจนถึงงานวิจัยอื่นซึ่งอาจจะเกิดขึ้นตามมา การตอบแบบสอบถามฉบับนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อทางลบใด ๆ ต่อตัวคุณทั้งสิ้น ข้อมูลที่ผู้วิจัยได้รับการตอบของคุณจะถูกเก็บเป็นความลับและจะไม่มีการนำข้อมูลใด ๆ ไปทำการเผยแพร่ต่อ โดยการรายงานข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้จะเป็นไปในรูปแบบการรายงานภาพรวมเพื่อให้เป็นความรู้และประโยชน์ต่อการพัฒนางานวิจัยในวันข้างหน้า

ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY นายติณณ์ โปสุวรรณ

ผู้วิจัย

เงื่อนไขการรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำและการรับรู้การถูกตรวจสอบสูง

คำชี้แจง

แบบสอบถามการรับรู้บทบาทในสถานการณ์ที่ต่างกันฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาเครื่องมือในการวิจัยสำหรับวิทยานิพนธ์ของนายติณณ์ โปสุวรรณ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา สาขา จิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้วิจัยขอความกรุณาให้ผู้ตอบแบบสอบถาม อ่านข้อความในแบบสอบถามโดยละเอียด และตอบทุกข้อตามความรู้สึกที่ตรงกับตัวคุณให้มากที่สุดตามที่ คุณจะพอนึกได้ คำตอบทุกคำตอบของคุณ มีความหมายและเป็นประโยชน์อย่างมากต่องานวิจัยครั้งนี้ไปจนถึงงานวิจัยอื่นซึ่งอาจจะเกิดขึ้นตามมา การตอบแบบสอบถามฉบับนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อทางลบใด ๆ ต่อตัวคุณทั้งสิ้น ข้อมูลที่ผู้วิจัยได้รับการตอบของคุณจะถูกเก็บเป็นความลับและจะไม่มีการนำข้อมูลใด ๆ ไปทำการเผยแพร่ต่อ โดยการรายงานข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้จะเป็นไปในรูปแบบการรายงานภาพรวมเพื่อให้เป็นความรู้และประโยชน์ต่อการพัฒนางานวิจัยในวันข้างหน้า

ในการตอบแบบสอบถามทั้งหมด ตลอดช่วงเวลาของการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยอาจจะเชิญคุณไปทำการสัมภาษณ์เพื่อสอบถามถึงเหตุผล และกระบวนการในการตัดสินใจตอบแบบสอบถามของคุณได้ทุกเมื่อ หากผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่าการทำวิจัยครั้งนี้มีความจำเป็นที่จะต้องมีการเก็บข้อมูลเพิ่มเติม

ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือ

นายติณณ์ โปสุวรรณ

ผู้วิจัย

มาตรวัดการตอบให้ดูดีทางสังคมฉบับสั้น

คำชี้แจง กรุณาอ่านและพิจารณาข้อความแต่ละข้อโดยละเอียด จากนั้นจึงเลือกทำเครื่องหมาย **O** ลงในช่องที่ตรงกับตัวคุณมากที่สุดเพียงช่องเดียว โปรดตอบทุกข้อในแบบสอบถาม

ลำดับที่	ข้อความ	จริง	เท็จ
1	บางครั้งมันยากสำหรับฉันที่จะทำงานต่อไปหากฉันไม่มีกำลังใจ	1	2
2	บางครั้งฉันรู้สึกไม่พอใจเมื่อฉันไม่ได้สิ่งที่ฉันต้องการ	1	2
3	บางครั้งฉันยอมแพ้ที่จะทำบางสิ่งบางอย่างเพียงเพราะฉันคิดว่าฉันไม่สามารถทำมันได้	1	2
4	บางครั้งฉันรู้สึกอยากต่อต้านผู้มีอำนาจถึงแม้ฉันจะรู้ว่าพวกเขาเป็นฝ่ายที่ถูกต้องก็ตาม	1	2
5	ไม่ว่าฉันจะคุยกับใครฉันจะเป็นผู้ฟังที่ดีทุกครั้ง (R)	1	2
6	บางครั้งฉันเอาเปรียบผู้อื่น	1	2
7	ฉันพร้อมที่จะยอมรับผิดทุกครั้งเมื่อฉันทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง (R)	1	2
8	บางครั้งฉันเลือกจะแก้แค้นแทนการให้อภัยและไม่คิดถึงเรื่องที่เกิดขึ้น	1	2
9	ฉันมีมารยาทเสมอแม้แต่กับผู้ที่ไม่น่าคบหาด้วย (R)	1	2
10	ฉันไม่เคยรู้สึกไร้ค่าเลยเมื่อมีใครแสดงความเห็นแตกต่างไปจากฉัน (R)	1	2
11	บางครั้งฉันรู้สึกอิจฉาความโชคดีของผู้อื่น	1	2
12	บางครั้งฉันรู้สึกหงุดหงิดเมื่อมีใครมาขอความช่วยเหลือจากฉัน	1	2
13	ฉันไม่เคยตั้งใจพูดอะไรบางอย่างเพื่อทำร้ายจิตใจของผู้อื่น (R)	1	2

แบบทดสอบสถานการณ์จำลอง 1

คำชี้แจง กรุณาอ่านและพิจารณาข้อความแต่ละข้อโดยละเอียด จากนั้นจึงเขียนคำตอบลงในช่องว่างภายในเวลา 3 นาที

คุณเป็นหนึ่งในผู้โดยสารของเรือที่กำลังจะจม ณ ใจกลางมหาสมุทร คุณพบว่า มีเรือชูชีพเหลืออยู่อีกหนึ่งลำ แต่คุณมีเวลาไม่มากพอที่จะกลับไปเก็บของใช้ที่จำเป็นจากห้องของคุณเพื่อที่จะนำลงเรือไปด้วย คุณพบว่าจุดที่คุณอยู่มีสิ่งของอยู่ทั้งหมด 15 ชิ้นวางระเกะระกะอยู่รอบ ๆ ตัวคุณ คุณจะเลือกหยิบสิ่งของทั้งหมดตามลำดับใดโดยเริ่มจาก 1 เป็นลำดับแรกสุด

_____	ลังใส่อาหารฉุกเฉิน	_____	วิทยุรับสัญญาณ
_____	เชือก	_____	แกลลอนที่ใส่น้ำมัน
_____	เบ็ดตกปลา	_____	แผ่นผ้าขนาดใหญ่
_____	ซีอกโกแลต	_____	สเปรย์ไล่ฉลาม
_____	กระจกส่องหน้า	_____	แกลลอนที่ใส่น้ำดื่ม
_____	แผนที่มหาสมุทร	_____	มุ้งกันยุง
_____	เบาะลอยน้ำ	_____	ขวดแก้วเปล่า
_____	เครื่องวัดแดดสำหรับการเดินเรือ		

แบบทดสอบสถานการณ์จำลอง 2

คำชี้แจง กรุณาอ่านและพิจารณาข้อความแต่ละข้อโดยละเอียด จากนั้นจึงเขียนคำตอบลงในช่องว่างภายในเวลา 3 นาที

คุณกลับจากการเรียนหนังสือมาพบว่าที่พักของคุณกำลังถูกไฟไหม้อยู่ โดยในขณะนั้นไม่มีใครนอกจากคุณเลยที่เห็นเหตุการณ์ หากคุณสามารถที่จะขนของอะไรก็ได้ออกมาจากที่พักของคุณทั้งหมด 5 ชิ้น คุณจะขนอะไรออกมา และเป็นไปตามลำดับใด

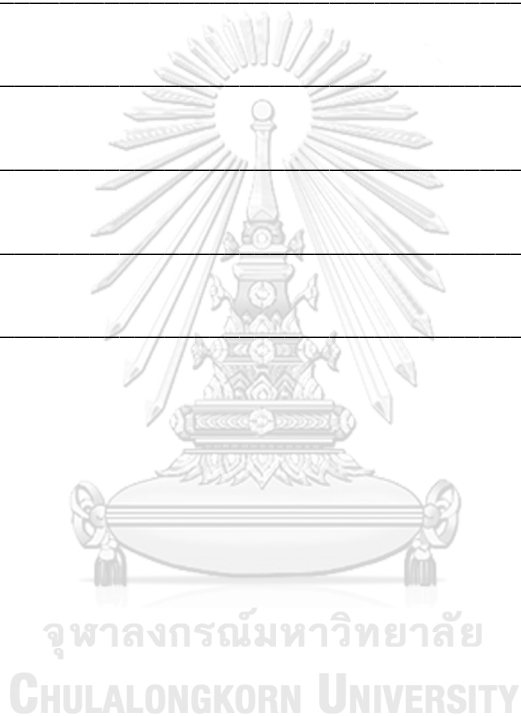
ลำดับที่ 1 _____

ลำดับที่ 2 _____

ลำดับที่ 3 _____

ลำดับที่ 4 _____

ลำดับที่ 5 _____

เงื่อนไขอำนาจสูงและมาตรวัดการจัดกระทำอำนาจ

คำชี้แจง กรุณาอ่านและพิจารณาข้อความแต่ละข้อโดยละเอียดพร้อมกับจดจำบทบาทที่คุณได้รับ จากนั้นจึงเลือกทำเครื่องหมาย ลงในช่องที่ตรงกับตัวคุณมากที่สุดเพียงช่องเดียว โปรดตอบทุกข้อในแบบสอบถาม

บทบาทของคุณในการวิจัยครั้งนี้คือ หัวหน้าทีม โดยปกติแล้วคุณคือผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจภายในทีม คุณมีความสามารถที่จะออกคำสั่งควบคุมหรือสั่งการสมาชิกร่วมทีมในการทำงานต่าง ๆ ได้ตามที่ต้องการ ไม่ว่าสมาชิกในทีมจะเห็นด้วยหรือไม่ พร้อมกันนั้นคุณยังมีความสามารถที่จะประเมินผลการทำงานของสมาชิกทุกคนทั้งในระหว่างการทำงานและภายหลังการทำงานอีกด้วย จงจำบทบาทของ หัวหน้าทีม ไปจนกว่าการวิจัยจะสิ้นสุด

ลำดับที่	ข้อความ	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยพอ ๆ กัน	ค่อนข้างเห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1	ฉันรู้สึกมีอำนาจ	1	2	3	4	5	6	7
2	ฉันรู้สึกจำเป็นต้องพึ่งพาผู้อื่น (R)	1	2	3	4	5	6	7
3	ฉันรู้สึกถูกควบคุม (R)	1	2	3	4	5	6	7
4	ฉันควบคุมสิ่งต่าง ๆ ได้	1	2	3	4	5	6	7

เงื่อนไขอำนาจต่ำและมาตรวัดการจัดกระทำอำนาจ

คำชี้แจง กรุณาอ่านและพิจารณาข้อความแต่ละข้อโดยละเอียดพร้อมกับจดจำบทบาทที่คุณได้รับ จากนั้นจึงเลือกทำเครื่องหมาย ลงในช่องที่ตรงกับตัวคุณมากที่สุดเพียงช่องเดียว โปรดตอบทุกข้อในแบบสอบถาม

บทบาทของคุณในการวิจัยครั้งนี้คือ **ลูกทิม** โดยปกติแล้วคุณคือผู้ที่ไม่มีอำนาจในการตัดสินใจภายในทีม หัวหน้าทีมมีความสามารถที่จะออกคำสั่งควบคุมหรือสั่งการคุณในการทำงานต่าง ๆ ได้ตามที่ต้องการ ไม่ว่าคุณจะเห็นด้วยหรือไม่ พร้อมกันนั้นหัวหน้าทีมยังมีความสามารถที่จะประเมินผลการทำงานของคุณทั้งในระหว่างการทำงานและภายหลังการทำงานอีกด้วย จงจำบทบาทของ **ลูกทิม** ไปจนกว่าการวิจัยจะสิ้นสุด

ลำดับที่	ข้อความ	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยพอ ๆ กัน	ค่อนข้างเห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1	ฉันรู้สึกมีอำนาจ	1	2	3	4	5	6	7
2	ฉันรู้สึกจำเป็นต้องพึ่งพาผู้อื่น (R)	1	2	3	4	5	6	7
3	ฉันรู้สึกถูกควบคุม (R)	1	2	3	4	5	6	7
4	ฉันควบคุมสิ่งต่าง ๆ ได้	1	2	3	4	5	6	7

มาตรวัดการจัดกระทำการรับรู้การถูกตรวจสอบ

คำชี้แจง กรุณาอ่านและพิจารณาข้อความแต่ละข้อโดยละเอียด จากนั้นจึงเลือกทำเครื่องหมาย ลงในช่องที่ตรงกับตัวคุณมากที่สุดเพียงช่องเดียว โปรดตอบทุกข้อในแบบสอบถาม

ลำดับที่	ข้อความ	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยพอ ๆ กัน	ค่อนข้างเห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1	ฉันเชื่อว่าฉันจะต้องอธิบายขั้นตอนการตัดสินใจของฉันต่อผู้วิจัย	1	2	3	4	5	6	7
2	ฉันเชื่อว่าฉันจะถูกเชิญตัวไปสัมภาษณ์	1	2	3	4	5	6	7
3	ฉันเชื่อว่าฉันจะไม่ถูกผู้วิจัยตั้งคำถามเรื่องการตัดสินใจของฉัน (R)	1	2	3	4	5	6	7
4	ฉันเชื่อว่าคนอื่น ๆ มีโอกาสถูกสัมภาษณ์เช่นเดียวกัน	1	2	3	4	5	6	7

แบบทดสอบการรับรู้การวางเงื่อนไข

คำชี้แจง กรุณาอ่านและพิจารณาข้อความแต่ละข้อโดยละเอียด จากนั้นจึงเขียนคำตอบลงในช่องว่างตามความรู้สึกของคุณ

คุณคิดว่าวัตถุประสงค์ของการทดลองครั้งนี้คืออะไร?

คุณคิดว่าการทดลองในครั้งนี้ต้องการจะศึกษาอะไร?

คุณคิดว่ามีความเชื่อมโยงระหว่างแต่ละกิจกรรมที่คุณทำหรือไม่ อย่างไร?

ผลจากการทำกิจกรรมหนึ่งมีอิทธิพลต่อคุณในการทำกิจกรรมอื่น ๆ หรือไม่ อย่างไร?

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายดิณณ์ โปสุวรรณ
วัน เดือน ปี เกิด	26 กรกฎาคม พ.ศ. 2537
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	รัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ที่อยู่ปัจจุบัน	101/56 หมู่บ้านพงษ์เพชร ซอย 1 แจ้จันนะ 43 แขวงคลองเกลือ เขตปากเกร็ด นนทบุรี 11120

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY